

Številka: 007-1186/2012

Ljubljana, dne 11.12.2012

EVA: 2012-2030-0041

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških – redni postopek – NOVO GRADIVO ŠT. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN in 8/12) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.«

Sklep prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije
- Ministrstvo za pravosodje in javno upravo
- Služba Vlade RS za zakonodajo

2.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Andreja Lang, v.d. generalne direktorice Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

2.b Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora:

Dr. Senko Pličanič, minister za pravosodje in javno upravo

Helmut Hartman, državni sekretar

Andreja Lang, v.d. generalne direktorice Direktorata za zakonodajo s področja pravosodja

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu:

DA

4.a Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem oziroma skrajšanem postopku v Državnem zboru RS z obrazložitvijo razlogov: /

4.b Predlog za skrajšanje poslovnih rokov z obrazložitvijo razlogov:

/

5. Kratak povzetek gradiva

V Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških se zaradi poenostavitve in poenotenja postopkov ter racionalizacije poslovanja na novo urejata odločba o prekršku in plačilni nalog v hitrem postopku, spreminja pa se tudi način določanja višine sodne takse.

Ostale spremembe Zakona o prekrških so potrebne zaradi uskladitve z akti Evropske unije, z drugimi zakoni ter za odpravo manjših pomanjkljivosti in težav, zaznanih v praksi prekrškovnih organov, pristojnih sodišč in drugih organov, ki sodelujejo v postopku.

6. Presoja posledic

a)	na javnofinančna sredstva v višini, večji od 40 000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	na gospodarstvo, posebej na mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	na okolje, kar vključuje tudi prostorske in varstvene vidike	NE
e)	na socialno področje	NE
f)	na dokumenta razvojnega načrtovanja: - na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja, - na razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - na razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic, višjih od 40 000 EUR

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t+1	t+2	t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna		766.712	766.712	766.712
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra ukrepa, projekta/Naziv ukrepa, projekta	Šifra PP /Naziv PP	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	

SKUPAJ:		

/OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V povezavi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in/ali občinskih proračunov
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov
- obveznosti za druga javno finančna sredstva (ostali viri), ki niso načrtovani na ukrepih/projektih sprejetih proračunov.

Obrazložitev (pod 7.a - I.):

Gre za stroške prevajanja obvestil kršiteljem prometnih predpisov iz držav članic EU, ki jim morajo biti poslana v jeziku njihove države v skladu z Direktivo 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1) in njihovih odgovorov. Prenos Direktive je vključen in obrazložen v 5. členu predlaganega zakona (novo 7.a poglavje z novimi 48.b do 48.č členi). Obvestilo po predpisanem obrazcu obsega štiri strukturirane strani podatkov in je kot priloga II. sestavni del zakona. Oceno obsega prevodov je posredovala Generalna policijska uprava RS.

Stroški po obvestilu Generalne policijske uprave RS znašajo za prevajanje 687.500 EUR (za 25.000 strani po ceni 27,50€/stran), 144 EUR za pisarniški material (25.000 strani po 0,0058€/stran), 2.000 EUR za ovojnice pošiljk (20.000 zadev po 0,10€/pošiljko), 468 EUR za stroške ovoja (20.000 zadev po 0,0234€/pošiljko) in 76.600 za stroške pošiljanja (20.000 zadev po 3,83€/pošiljko).

II. Finančne posledice, ki so načrtovane za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

- II.a. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navede se proračunski uporabnik, ki financira projekt oz. ukrep; projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b.). V primeru uvrstitve novega projekta oziroma ukrepa v Načrt razvojnih programov se navede:

- proračunskega uporabnika, ki bo financiral nov projekt oziroma ukrep;
- projekt oziroma ukrep, skozi katerega se bodo realizirali cilji vladnega gradiva ter
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, ki bodo financirale nov projekt oziroma ukrep je potrebno izpolniti tudi točko II.b., saj je za nov projekt oziroma ukrep možno zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo iz proračunskih postavk, ki financirajo že sprejete oz. veljavne projekte in ukrepe.

- II.b. Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovile s prerazporeditvijo iz:

Navede se proračunskega uporabnika, sprejete (veljavne) ukrepe oziroma projekte, ki jih

proračunski uporabnik izvaja ter proračunske postavke pripadajoče navedenemu proračunskemu uporabniku in so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov, in iz katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti na obstoječih projektih oziroma ukrepih in/ali novih projektih oziroma ukrepih navedenimi v točki II.a.

- **II.c. Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:**

V kolikor se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili na načine določene v točkah II.a. in II.b. je možno povečanje odhodkov in izdatkov proračuna na podlagi določil zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. iz naslova priliva namenskih sredstev EU). Ukrepanje v primeru zmanjšanja prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna./

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic, nižjih od 40 000 EUR

Finančne posledice nižje od 40.000 eurov bodo nastale za redarske službe oziroma redarje posameznih lokalnih samoupravnih skupnosti, ki obravnavajo cestnoprometne prekrške storjene z motornimi vozili registriranimi v državah članicah EU. Gre za smiselno enako stroške prevajanja obvestil po predlaganih določbah novih 48.b do 48.č členov ZP-1, kot je že pojasnjeno pod točko 7.a-1.

Glede na pričakovano manjše število teh zadev, ki bodo bremenile redarske službe po kraju storitve prekrška in obseg dela, predlagatelj ocenjuje, da za vsako posamezno lokalno skupnost navedeni stroški ne bodo presegali 40.000 eurov.

Za zagotavljanje teh (in drugih) stroškov vodenja postopkov o prekrških so lokalnim skupnostim z zakonom že zagotovljeni prihodki iz naslova glob, plačanih za prekrške, ki jih pravomočno izreče redarstvo kot prekrškovni organ posamezne samoupravne lokalne skupnosti.(osmi odstavek 17. člena ZP-1).

8. Predstavitev sodelovanja javnosti

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja	DA
--	----

/Če NE, navesti razlog za ne objavo: /

/ Če DA:

Datum objave: 30.8.2012

V razpravo so bili vključeni organi, ki jim je bilo gradivo posebej posredovano. Predlog zakona je bil posebej predstavljen sodnikom okrajnih in višjih sodišč na Prekrškovni sodniški šoli (v izvedbi CIP MPJU) in Komisiji za občinsko redarsko službo pri Skupnosti občin Slovenije, z vključeno možnostjo strokovne razprave.

Gradivo je bilo posebej posredovano Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije, Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Združenju mestnih občin Slovenije, Državni revizijski komisiji, Inšpekcijemskemu svetu, Informacijskemu pooblaščenca RS, pravnim fakultetam, Varuhu človekovih pravic RS in Komisiji za preprečevanje korupcije.

Mnenja, predloge in pripombe so podali: Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Višje sodišče v Ljubljani, Višje sodišče v Celju, Okrajno sodišče v Ljubljani, Skupnost občin Slovenije, Mestna občina Ljubljana in Varuh človekovih pravic.

V celoti so bile upoštevane:

- Pripombe glede enakosti obravnavanja v primeru predhodnega plačilnega naloga

(56.a člen prvotnega predloga zakona) in je ta del v predlogu zakona črtan,

- Predlog za ureditev možnosti plačila globe v postopku privedbe v uklonilni zapor; predlagana določba je bila prenesena v predlog novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1E), ki je vladi RS že predložen v obravnavo,
- Pripombe glede možnega plačila globe na kraju samem, brez vpisa v evidence prekrškov in je bila taka možnost v predlogu zakona črtana.

V pretežni meri so bile upoštevane:

- Pripombe glede prvotno načrtovane delne uvedbe povprečnine (47. in 143. člen zakona) in je ta predlog nadomeščen s predlogom za spremembo načina določanja višine sodne takse, tako da bo sestavni del odločbe oziroma sodbe o prekršku, kar bo poenostavilo poslovanje pristojnih organov.

Delno so bile upoštevane:

- Pripombe glede navedbe podatkov o voznikem dovoljenju v izreku plačilnega naloga oziroma odločbe v hitrem postopku (56. in 57. člen zakona), tako da se podatki vpišejo v odločbo ali plačilni nalog le, če gre za prekršek zoper varnost cestnega prometa in so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo voznškega dovoljenja.

Niso bile upoštevane:

- Pripombe k spremembi 55.a člena zakona glede pogojev za enotni postopek z obdolžilnim predlogom, saj sprememba zasleduje namen poenostavitve in skrajšanja postopka,
- Pripombe k dopolnitvi 56. člena zakona, saj del izreka o tem, da je kršitelj odgovoren za prekršek, ki ga je storil, ne vpliva na obseg obrazloženosti prekrška, ki mora že doslej obsegati tudi opredelitev krivde kot splošnega pogoja prekrškovne odgovornosti,
- Pripombe k uvedbi možnosti obročnega plačila stroškov postopka (18. člen zakona), ker bo v sedanjih razmerah taka možnost številnim kršiteljem sploh omogočila, da pravočasno poravnajo svoje prekrškovne obveznosti,
- Pripombe k možnosti ugotavljanja neznatnega pomena prekrška tudi, če ima ta (neznatno) posledico (6.a člen zakona), saj predlagana ureditev sledi načelu smotrnosti in ekonomičnosti postopka o prekršku,
- Pripombe glede spremembe stopnje strokovne izobrazbe (49. člen zakona), ker gre za nujno uskladitev z rešitvami iz Bolonjske reforme izobraževanja,
- Pripombe glede preureditve instituta plačilne naloga (57.člen zakona), ker so bile rešitve usklajene s predlogi MNZ, ki ocenjuje, da gre za nujne in koristne spremembe za delo Policije kot največjega prekrškovnega organa, poenostavitve pa so načeloma podprli tudi drugi prekrškovni organi. Nevarnost prekomerne uporabe spremenjenih določb o (posebnem) plačilnem nalogu in njegovega izdajanja preko ustreznih meja bo v praksi preprečevala tudi določba novega prvega odstavka 56. člena, ki izdajo takega naloga dodatno omejuje z opredelitvijo prekrškov, pri katerih mora prekrškovni organ glede na njihovo naravo, predpisano sankcijo ali način ugotavljanja obvezno izdati odločbo. Kontradiktornost pa bo zagotovljena s pravico do izjave kršitelja (po 55. členu zakona), ki bo nadomestila veljavni institut ugovora pri posebnem plačilnem nalogu in vnosom kratkega opisa dejanskega stanja prekrška v plačilni nalog.
- Dodatni (novi) predlogi, ki presegajo načrtovani okvir sprememb in dopolnitev, kot je bil določen na pobudo MNZ oziroma Policije, saj niso bili predmet strokovne razprave v postopku priprave zakona. To velja zlasti za spremembo pristojnosti za odločanje o stroških postopka, uvedbo enotnega plačilnega naloga in višino sodne takse.
- Pripombe glede zagotavljanja stroškov prevodov (v okviru vodenja postopkov o čezmejnih prekrških) lokalnim skupnostim niso bile upoštevane, saj so jim z zakonom za ta namen že zagotovljeni prihodki iz naslova glob, plačanih za prekrške, ki jih pravnomočno izreče redarstvo kot prekrškovni organ posamezne samoupravne lokalne skupnosti (osmi

odstavek 17. člena ZP-1).

Bistvena odprta vprašanja:

- Kot najpomembnejše odprto vprašanje ostala preureditev instituta plačilnega naloga, ki po oceni nekaterih organov zaradi povečanega števila zadev, ki ne bodo več obravnavane z odločbo, znižuje stopnjo pravne varnosti v hitrem postopku o prekršku, še posebej v povezavi z znižanjem stopnje izobrazbe za odločanje v postopku. Zaradi uskladitve s MNZ, kot pristojnim resornim organom Policije, ki je največji prekrškovni organ, je predlagatelj pri tem predlogu vztrajal.

9. Predstavitev medresorskega usklajevanja

/Gradivo je bilo poslano v medresorsko usklajevanje:

- Službi Vlade RS za zakonodajo
- vsem ministrstvom

Po končanem medresorskem usklajevanju na podlagi prvotno predloženega gradiva, je bilo opravljeno ponovno (dodatno) medresorsko usklajevanje s Službo Vlade za zakonodajo, z Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za infrastrukturo in prostor, Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvom za finance ter Ministrstvom za izobraževanje, znanost, šport in kulturo.

I. Pripombe Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo:

Upoštevane so bile vse redakcijske pripombe službe.

Glede dopolnitve 44. člena ZP-1:

Pripomba glede primernosti nedovršnega pojma ni bila upoštevana. Glede uporabljenega izraza predlagatelj meni, da beseda »izvrševanje« bolje pojasnjuje, da gre za ustavitev nadaljevanja že začelih dejanj, to pa je bistvo dopolnitve veljavne zakonske določbe, ki v veljavnem besedilu ureja le začetek izvrševanja.

Kar zadeva blanketno navedbo zastaralnih rokov za dokončanje izvršbe, ki teče po davčnih predpisih, jo je predlagatelj omejil na davčno izvršbo (ki velja za globe, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in stroške postopka) saj v tem delu ni razloga, da bi ZP-1 obremenjevali s prepisovanjem obsežnih in natančnih določb iz ZDavP-2, ki so povsem ustrezne in jih pristojni organi dobro poznajo ter vsakodnevno uporabljajo pri svojem delu. Za druge sankcije pa je pripomba upoštevana in je predlagan štiriletni absolutni zastaralni rok, ki teče od začetka izvrševanja.

Glede spremembe 47. in 143. člena ZP-1:

Upoštevan je bila pomislek k ponovni uvedbi povprečnine in zato ohranjena ureditev, po kateri se v postopku o prekršku še vedno plačuje sodna taksa. Po predlogu zakona bo spremenjen le način določanja takse tako, da se tudi višina sodne takse (ne le obveznost plačila) vedno določi (odmeri) z odločbo, s katero se odloči o prekršku. V ostalem je določba 47. člena ustrezno skrajšana, njena prvotno predlagana podrobnejša vsebina, pa je vključena v 143. člen, ki se po določbi drugega odstavka 58. člena ZP-1 uporablja tudi v hitrem postopku. Zato natančnejše razčlenjevanje stroškov v določbi, ki je sicer splošne narave, ni potrebno. Pripomba k širši formulaciji stroškov, ki so v zvezi s postopkom, ni bila upoštevana, saj je ta potrebna zaradi dvomov, ki v praksi nastajajo glede časovnih meja te povezave, usklajena pa je tudi s predlaganimi spremembami v Zakonu o kazenskem postopku.

Glede novih 48.b do 48.č člena ZP-1:

Pripombe so bile upoštevane in je ureditev vsebinsko spremenjena tako, da so ustrezno omejeni učinki obvestila in odgovora kršitelja na potek in odločitev v postopku. Ti dve listini bi po spremenjenem predlogu imeli zgolj procesno vrednost poziva k izjavi o prekršku in izjave oziroma pisnega zagovora kršitelja, ne pa tudi učinkov končne odločitve. Edina izjema ostaja primer, ko so izpolnjeni pogoji za izdajo plačilnega naloga in lahko obvestilo šteje kot plačilni nalog (pri čemer te določbe, ki je po naši oceni predlagatelja jasna in kategorična, ni treba še posebej navajati), plačilo kršitelja pa kot priznanje prekrška in odpoved nadaljnjim pravicam v postopku. Taka ureditev bi smiselno (glede na naravo zadeve v nekoliko širšem obsegu) ustrezala temu, kar je predlagano tudi za »domače kršitelje« (novi osmi odstavek predlaganega 57. člena zakona). Upoštevan je bil tudi predlog, da se besedilo priloge iz Direktive EU doda v telo zakona.

Glede spremembe 57. in 57.a člena ZP-1:

Zaradi uskladitve predlaganih določb z Ministrstvom za notranje zadeve je pripombe službe glede drugačne ureditve plačilnega naloga in posebnega plačilnega naloga bilo mogoče upoštevati le deloma. MNZ namreč ocenjuje, da je le s predlaganimi spremembami možno povečati učinkovitost in zmanjšati stroške dela Policije, ki obravnava največje število prekrškov v hitrem postopku. Zato je lahko bilo upoštevane le (ključno) opozorilo glede kontradiktornosti, tako bo ta v polni meri zagotovljena s pravico do izjave kršitelja (po 55. členu zakona), ki bo tudi pri izdaji naloga na kraju samem, in ne le pri vročanju po določbah upravnega postopka (tako kot sedaj velja pri posebnem plačilnem nalogu), poleg kratkega opisa dejanskega stanja prekrška, vnesena v plačilni nalog.

Upoštevane so bile tudi pripombe glede uvedbe novega predhodnega plačilnega naloga in so te določbe v predlogu zakona črtane. Za doseg istega cilja so v novem predlogu ustrezno dopolnjene določbe o pisnem obvestilu o prekršku zaradi ustavljanja in parkiranja vozil. Predlog, da se v primeru kršitev predpisov o ustavitvi in parkiranju vozil poleg obvestila o prekršku vroča tudi plačilni nalog, ni bil upoštevan, saj bi izdaja dveh aktov zavlekla postopek, hkrati pa ne more ničesar prispevati k pravni varnosti, saj zaradi načina poslovanja v tem primeru sploh ne more nastopiti domneva o vročitvi. Ta tudi sicer ni potrebna, saj obvestilo (razen v primeru plačila globe) nima pravnih učinkov in jih tudi priloženi plačilni nalog ne bi mogel imeti. Nevarnosti, da naslovnik o navedenem ne bi prejel ustreznega pouka pa ni že zato, ker bo pouk sestavni del opomina, kar pomeni, da naslovnik sploh ne more prejeti opomina brez pouka in zato ne more biti v dvomu o njegovih pravnih posledicah.

Delno je bila upoštevana tudi pripomba glede sklicevanja na 55. člen zakona (drugi odstavek 57. člena) in je bilo besedilo ustrezno dopolnjeno.

Glede spremembe 56.a člena (povezano s 57.b členom) ZP-1:

Upoštevana je bila pripomba glede odprave dvojnega urejanja plačila polovične globe in tudi glede podrobnega določanja stroškov transakcije negotovinskega plačila globe. S predlaganim novim 57.c členom zakona se zato ureja le splošna možnost takega plačila po predpisih, ki urejajo poslovanje posameznih prekrškovnih organov in v skladu z njihovimi tehničnimi možnostmi ter navedbo, da stroške transakcije nosi storilec.

Glede spremembe 202. člena ZP-1:

Pripombe nismo mogli upoštevati, saj je predlagana izjema v primerih iz desetega odstavka

tega člena nujna, ker v takem primeru zaradi prenosa terjatve obvestilo o zaključku izvršitve ni potrebno.

Glede dopolnitve 202.b člena ZP-1:

Pripomba je bila upoštevana, določba o plačilu globe med privedbo v ukлонilni zapor pa hkrati prenesena v predlog novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1E), saj je po svoji naravi bolj povezana z določbami navedenega zakona.

K prehodnim in končni določbi ZP-1H:

Pripombe so bile ustrezno upoštrevane v gradivu za vlado.

K prehodnim določbam ZP-1H glede sodne takse:

Pripomba ni bila upoštevana. Predlagatelj ugotavlja, da bo Zakon o sodnih taksah, ki je v pristojnosti istega ministrstva, v najkrajšem času spremenjen, zato je začasna ureditev v noveli ZP-1H najbolj racionalna in v ničemer ne ogroža pravne varnosti na področju prekrškov. Poleg tega ne gre za suspenz splošne taksne ureditve, ampak za prehodno prilagoditev do ureditve v matičnem zakonu. Tudi nomotehnično (če upoštevano rešitve, ki so bile potrjene v Državnem zboru RS, na primer glede ZUJF), taki posegi v sistemske zakone niso izjema.

II. Pripombe Ministrstva za notranje zadeve:

Glede dopolnitve 18. člena ZP-1:

Predlog, da se odločitev glede obročnega plačila stroškov veže na predlog kršitelja, je predlagatelj upošteval.

Za dopolnitev 44. člena ZP-1.

Ni bilo mogoče upoštevati predloga za podaljšanje roka relativnega zastaranja začetka izvrševanja sankcij za prekrške na štiri leta, saj bi ob upoštevanju dvojnega roka pri absolutnem zastaranju ta znašal kar osem let, kar je več kot pri kazni zapora za kazniva dejanja. Začetek teka roka (štetje roka) od pravnomočnosti velja za prekrškovne sankcije enako kot velja po Zakonu o kazenskem postopku. Za predlagano dopolnitev razlagalne narave zato ni potrebe, še posebej glede na odločbo Vrhovnega sodišča RS, navedeno v predlogu, ki je odpravila dvome v praksi. Podaljšanje roka za začetek izvrševanja sankcij ni utemeljeno tudi zaradi nesorazmerja, do katerega bi prišlo v primerjavi z rokom za zastaranje preгона.

Glede novega 48.c člena ZP-1:

Pripomba je bila upoštevana in je poglavje o posebnih določbah za postopek o prekrških, ki jih storijo storilci z motornim vozilom, registriranim v drugi državi članici evropske unije (48.b do 48.č člen zakona), dopolnjeno z določbami, ki opredeljujejo nadaljnje ravnanje pristojnega organa po prejemu odgovora na obvestilo in morebitnem takojšnjem plačilu globe (kot je že pojasnjeno pri smiselno enaki pripombi Službe vlade za zakonodajo), predlog zakona pa tudi s finančnimi posledicami. Vključena je tudi navezava na ureditev nacionalne kontaktne točke v Predlogu Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih.

Glede dopolnitve 56. in 57. člena ZP-1:

Predlog za dodatno besedilo, da se v primeru, če določenih podatkov ni, upoštevajo podatki (o kršitelju), ki so bili navedeni oziroma ugotovljeni v postopku, je bil v obeh določbah upoštevan. Nismo pa mogli upoštevati predloga, da namesto besedne zveze »odgovoren za prekršek« ostane sedanja besedna zveza »storil prekršek«, saj brez ugotovljene odgovornosti kršitelja že po splošni določbi 9. člena zakona ni mogoče izreči sankcije za prekršek. Gre namreč za določbo, ki opredeljuje sestavine izreka o prekršku in ne za obrazložitev (ugotovljene odgovornosti). V izreku (enako kot velja za sodbo v rednem sodnem postopku po 138. členu zakona) mora biti izrecno navedeno, da je kršitelj odgovoren za prekršek, zato z odpravo sedanje redakcijske pomanjkljivosti ni mogoče odlašati. Ni pa namen predloga, da bi se spreminjal potreben oziroma uveljavljeni obseg obrazloženosti odločbe, kot velja po sedanji prekrškovni (sodni) praksi

Glede spremembe 57. člena ZP-1:

Predlog za črtanje naslova prebivališča v izreku odločbe o prekršku ni bil upoštevan, saj gre za temeljni osebni podatek, ki mora biti v vsakem primeru pridobljen, tako za potrebe nadaljnjega postopka, kot za izvršitev morebitne sankcije. Zato ni smotno, niti ekonomično, da ga organi, ki sodelujejo v postopku, vsak za sebe posebej pridobivajo, ali da ga prekrškovni organ, ki je začel postopek, posreduje šele naknadno, na posebno zahtevo pristojnega organa, ali da ga ta posebej zahteva iz uradnih evidenc tudi v primerih, če se med postopkom ni spremenil.

Predlog za povračilo stroškov postopka s plačilnim nalogom je bil upoštevan in je šesti odstavek 57. člena ustrezno dopolnjen.

Predlog za črtanje osmega in devetega odstavka 57. člena je bil upoštevan, zato s strani Policije prvotno predlagano plačilo globe na kraju prekrška ne bo možno, določena pa je podlaga za negotovinsko plačilo.

Predlog za dopolnitev obrazložitve tega člena je bil ustrezno upoštevan.

Določba predlaganega 57. člena je bila naknadno delno dopolnjena zaradi (ključne) pripombe Službe vlade za zakonodajo glede zagotavljanja zadostne stopnje kontradiktornosti. Ta bo v polni meri zagotovljena s pravico kršitelja do izjave (po 55. členu zakona), ki bo tudi pri izdaji naloga na kraju samem (drugi odstavek predlaganega 57. člena ZP-1), in ne le pri vročanju po določbah upravnega postopka (torej enako, kot sedaj velja pri posebnem plačilnem nalogu), poleg kratkega opisa dejanskega stanja prekrška, morala biti sestavni del plačilnega naloga.

Upoštevan je bil tudi predlog za dopolnitev obstoječe določbe petega odstavka 57. člena zakona glede obvestila o prekršku (predlagani osmi odstavek prenovljenega 57. člena) tako, da bo za kršitve s področja ustavljanja in parkiranja vozil omogočeno takojšnje plačilo in v tem primeru tudi racionalna zaključitev zadeve brez izdaje plačilnega naloga.

Glede spremembe 57.a člena ZP-1:

Prvotno predlagana sprememba z uvedbo predhodnega plačilnega naloga je bila s soglasjem predstavnikov MNZ iz predloga zakona črtana. Za zagotovitev možnosti takojšnjega plačila, ob hkratnem zmanjšanju administrativnih obremenitev, je v petem odstavku 57. člena predlagana ustrezna dopolnitev določb glede obvestila o prekršku.

Za črtanje 57.b člena ZP-1:

Predlog ni bil upoštevan, saj bi odprava ugovora zoper plačilni nalog zaradi kršitve predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil obremenila sodišča z večjim številom neposredno vloženih zahtev za sodno varstvo v zadevah bagatelnega pomena. Njihovo reševanje pred sodišči brez predhodne obravnave na prvi stopnji bi nesorazmerno podaljšalo postopke in povzročilo zaostanke pri reševanju teh in drugih sodnih zadev. Po drugi strani pa sedanja ureditev prekrškovnih organov ne obremenjuje več, kot bi jih spremenjena, saj bi bili v vsakem primeru dolžni preveriti dejansko stanje zadeve glede na vloženo pravno sredstvo (četrti odstavek 63. člena ZP-1).

Poleg tega je za poenostavitev poslovanja prekrškovnih organov v navedenih (najbolj enostavnih) zadevah prekrškov zagotovljena možnosti takojšnjega plačila, ob hkratnem zmanjšanju administrativnih obremenitev. V tem sklopu in z namenom pospešitve postopka je v novem osmem odstavku 57. člena dodatno predlagana ustrezna dopolnitev določb, ki urejajo vsebino in učinke obvestila o prekršku.

Zaradi razbremenitve pristojnih organov nepotrebnih ali nesorazmernih nalog glede »malotnih kršitev«, je veljavna ureditev izvrševanja plačila globe v predlogu za dopolnitev 19. člena ZP-1 dopolnjena z izključitvijo uklonilnega zapora za primere, ko neplačana globa oziroma njen neplačani del ne presega 120 eurov. Taka predlagana določba, ob upoštevanju višine globe, določene za kršitve predpisov glede ustavljanja in parkiranja vozil v cestnem prometu, izključuje izrekanje uklonilnega zapora, tudi če je v teh zadevah bila izdana odločba o prekršku (na podlagi ugovora v postopku po 57.b členu ZP-1). Na ta način se tudi v opisanih primerih upošteva načelo sorazmernosti in dejstvo, da je glede navedenih kršitev izvirno odločeno s plačilnim nalogom, z odločbo pa samo glede na posebno ureditev postopka s pravnim sredstvom, in da gre za relativno nizke globe.

Glede (prvotno predlagane) spremembe 57.b člena in novega 57.c člena ZP-1:

S soglasjem predstavnikov MNZ je bila namesto predlagane oblikovana nova splošna določba (57.c člen), ki možnost negotovinskega načina plačila globe in stroškov postopka v hitrem postopku o prekršku odkazuje na predpise o poslovanju posameznih prekrškovnih organov, za primer, če je tako plačilo dovoljeno, pa določa obveznost ustreznega predhodnega pravnega pouka. V novo zakonsko določbo je vključena tudi predlagana obveznost plačila stroškov transakcije, ki bodo lahko določeni s posebnim predpisom.

Glede spremembe 143. člena ZP-1:

Pripomba je upoštevana v širšem okviru spremembe načina določanja višine sodne takse namesto ponovne uvedbe povprečnine.

Glede dopolnitve 201. člena ZP-1:

Pripomba je ustrezno upoštevana v novem besedilu določbe osmega odstavka tega člena.

Glede dopolnitve 202.b. člena ZP-1:

Pripomba je bila upoštevana, določba pa hkrati prenesena v predlog novele Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1E), saj je po svoji naravi bolj povezana z določbami navedenega zakona.

Glede dopolnitve 214. člena ZP-1:

Predloga, da se za obravnavanje zadev po Direktivi o čezmejni izmenjavi informacij

namesto Okrajnega sodišča v Celju določi drugo sodišče, ni bilo mogoče upoštevati, saj nasprotuje načelu specializacije. Težave glede obremenjenosti navedenega sodišča bo treba reševati v okviru ukrepov sodne uprave.

K prehodnim določbam ZP-1H:

Pripomba glede načina plačila globe je postala brezpredmetna zaradi spremenjene določbe v okviru predloga za novi 57.c člen zakona.

Predlog glede izrecne izključitve pravnega sredstva pri novem načinu določanja sodne takse ni bil upoštevan, saj že iz dejstva, da se takse odmerjajo z odločbo (sodbo), s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa, izhaja, da je edino pravno sredstvo zoper tako odločitev zahteva za sodno varstvo.

K drugim predlogom:

Predloga za obrestovanje neizterjanih glob ni bilo možno upoštevati, saj je to vprašanje predmet urejanja v Zakonu o davčnem postopku (ZDavP-2). V tretjem odstavku 96. člena navedenega zakona je določeno, da se od denarnih kazni, glob ter stroškov postopka pobiranja davka - zamudne obresti ne zaračunavajo. Zato bi spremembo po predhodni strokovni preučitvi lahko predlagalo le pristojno Ministrstvo za finance v zakonu iz svoje pristojnosti. Ker bi ta morala toliko bolj veljati tudi za denarne kazni izrečene v kazenskem postopku, bi sprememba terjala dodatno širšo razpravo z vidika načel kazenskega prava.

Dodatni predlogi z dne 22.10.2012 (glede polovičnega plačila globe v rednem sodnem postopku, širitve e-poslovanja, spremembe splošne pristojnosti za določitev uklonilnega zapora in pristojnosti za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja) v predlagani noveli niso mogli biti upoštevani, saj bi terjali širšo predhodno razpravo, pripravo posebnih analiz stanja in ocene finančnih posledic. Za tako pripravo sprememb in dopolnitev, ki bistveno presegajo prvotni namen in obseg novele, glede na normativni načrt vlade v tej fazi postopka ni več možnosti. Predlogi bodo lahko obravnavani in upoštevani pri nadaljnjih spremembah zakona, kot je bilo z Ministrstvom za notranje zadeve dogovorjeno na sestanku dne 12. 11. 2012.

III. Pripombe Ministrstva za infrastrukturo in prostor:

Glede spremembe 44. člena, novega 48.b člena ZP-1 in prehodne določbe o podzakonskih aktih:

Pripombe so bile upoštevane.

Glede spremembe 57. člena ZP-1:

Pripombo splošne narave (prvotno predlagani osmi odstavek 57. člena, glede katerega je bila podana, je bil črtan) glede poimenovanja prekrškov zoper varnost cestnega prometa nismo mogli upoštevati, ker bi narekovala uskladitev vrste določb, ki so že uveljavile enako besedilo (na primer v 22., 23, 113.a, 113.d, 202.č in drugih členih ZP-1). Menimo, da sprememba tudi ni potrebna, saj v praksi ni dvomov, pomen pojma pa je bil že ustrezno obrazložen tudi v zakonodajnem gradivu za novelo ZP-1G (k 12. členu), kjer je navedeno:

»Glede na povezanost ureditve v novih cestnoprometnih zakonih, je šteti, da pojem prekrškov zoper varnost cestnega prometa, tako kot je doslej veljalo po Zakonu o varnosti cestnega prometa, tudi vnaprej obsega vse kršitve pravil v cestnem prometu, ne glede v

katerem zakonu so predpisane, poleg kršitev zakona o pravilih cestnega prometa, tudi tiste, ki bodo določene v novih zakonih o cestah, motornih vozilih in voznikih. Skladna z navedenim je tudi predlagana ustrezna sprememba prvega odstavka 57.a člena zakona.«.

Zaradi črtanja možnosti plačila globe na kraju samem (glede na stališče MNZ in redarskih služb), je pripomba glede evidentiranja prekrškov postala brezpredmetna.

Pripombo glede odpovedi zahtevi za sodno varstvo, če je globa plačana (sedmi in deveti odstavek 57. člena), smo smiselno upoštevali v besedilu novega 57.c člena, po katerem v primeru plačila globe pred pravnomočnostjo plačilnega naloga zahteva za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog ni dovoljena. Zato je bila hkrati dodana obveznost pouka o pravici do plačila polovične globe ter glede posledične nedovoljenosti zahteve za sodno varstvo.

Glede spremembe 57.a člena ZP-1:

Zaradi opustitve instituta predhodnega plačilnega naloga (glede na odklonilno stališče drugih organov in v soglasju s predstavniki MNZ), so predlogi k tej določbi brezpredmetni.

Glede spremembe 201. člena ZP-1:

Predloga glede odvzema osebne izkaznice zaradi zavarovanja plačila globe nismo mogli upoštevati zaradi nesorazmernosti takega posega z vidika namena, ki bi ga tak odvzem zasledoval. Osebna izkaznica namreč ni le potovalna listina, ampak je tudi identifikacijska listina in bi njen odvzem prekomerno posegel v možnost uveljavljanja drugih pravic kršitelja. Upoštevati je tudi treba, da je namen zavarovanja plačila možno doseči predvsem z zasegom predmetov ustrezne vrednosti, saj po drugi strani tudi ob strožjem ukrepu (pridrzanje) omejitev gibanja lahko traja le 24 ur.

Glede končne določbe ZP-1H:

Predlog za podaljšanje roka za začetek uporabe smo ustrezno upoštevali s predlogom, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne tri mesece po njegovi objavi. Ustrezno krajši rok je določen za pravočasno uskladitev podzakonskih aktov.

Glede drugih predlogov:

Predlogov, ki presegajo načrtovani okvir sprememb in dopolnitev, ki je bil določen na pobudo MNZ oziroma Policije, v tej noveli ni bilo mogoče upoštevati in bodo zato predmet razprave ob nadaljnjih zakonskih spremembah.

Ob tem bo treba upoštevati, da bi bilo predlagano določanje stranskih sankcij (le) v področnih zakonih v nasprotju s temeljno zasnovo Zakona o prekrških kot systemskega zakona, ki poleg vrste sankcij ureja tudi splošne pogoje in postopek za njihovo izrekanje ter pristojnost.

Predlagana sprememba 56.a člena zakona ne bo potrebna, če bo sprejet naknadno vključen predlog za uveljavitev domneve, da se je s plačilom polovične globe kršitelj odpovedal pravici do pravnega sredstva in je zato taka (po plačilu globe) vložena zahteva nedovoljena.

Za določitev novega roka za izbris kazenskih točk bo treba predhodno preučiti učinke sedanjega triletnega obdobja in morebitne posledice skrajšanja roka za varnost cestnega

prometa. Za skrajšanje ni posebne potrebe tudi glede na že obstoječo možnost odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki je bila v korist kršiteljev uvedena z zadnjo spremembo zakona (ZP-1G) in glede na usklajene roke, saj se pri tem upoštevajo kazenske točke v dvoletnem preizkusnem roku z enoletnim dodatnim rokom za možnost preklica.

Pred morebitno uvedbo pisnega obvestila o prekršku kot posebne oblike opozorila s preizkusno dobo in kasnejšim izrekom globe ter morebitne odmere globe, vezane na dohodek kršitelja (glede katere so že ob pripravi zadnje novele bili izraženi pomisleki z vidika trajanja in zapletenosti takega postopka), bo potrebno opraviti širšo strokovno razpravo s predstavniki prekrškovnih organov in sodišč.

Predloga za odmero globe po premoženjskem stanju kršitelja ni mogoče upoštevati, saj bi zapletala in obremenila delo organov do te mere, da praktično ne bi bilo več mogoče izdajati plačilnih nalogov. Premoženjsko stanje se namreč ne more ugotavljati le po dnevni zasluži, saj je odvisno tudi od drugih okoliščin (število otrok, družinske razmere in obveznosti, lastništvo premoženja, prihranki), kar terja uvedbo posebnega postopka vrednotenja in odmere sankcije.

Glede prepovedi vožnje motornega vozila določene kategorije so že ob prejšnjih novelah bili izraženi pomisleki z vidika negativnega vpliva na stanje varnosti cestnega prometa. Upoštevati je tudi treba, da je taka možnost za posamezne vrste voznikov že predvidena v petem odstavku 22. člena zakona.

Spremembe zasnove zastaralnih rokov za pregon prekrškov iz relativno absolutnih v absolutne in glede določitve posebnih rokov za začetek preгона kršitev, ugotovljenih s tehničnimi napravami, ni bilo mogoče upoštevati, saj jih ni mogoče uvajati brez široke in celovite predhodne strokovne razprave. Navedeni predlogi bodo obravnavani v okviru priprave naslednje novele ZP-1, kot je bilo z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor dogovorjeno na sestanku dne 12. 11. 2012.

IV. Pripombe Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo:

Glede spremembe 56.a člena (sedaj predlagani 57.c člen) ZP-1:

Predlagatelj je pripomba glede izjeme od plačila polovične globe na področju varstva konkurence upošteval.

Glede 47. in 143. člena ZP-1:

Zaradi opustitve predloga za uvedbo povprečnine je pripomba brezpredmetna.

Glede dodatnega predloga k 65.a členu ZP-1:

Uveljavljeni način vročanja in zagotavljanja izvrševanja je v skladu s splošno sprejetim načelom, da odločbe o pravnih sredstvih vroča organ prve stopnje, kar mu omogoča, da enotno in celovito skrbi tudi za vpise v evidence in izvršitev vseh odločb, tudi tistih glede katerih niso vložena pravna sredstva. V posameznih zadevah (delno izpodbijanje, delna sprememba) pa bi bila predlagana deljena pristojnost v praksi sploh neizvedljiva ali nesorazmerno zapletena. Zato predloga, katerega uveljavitev bi bila povezana tudi z dodatnimi stroški zaradi tehničnih in administrativnih prilagoditev in bi naloge izvrševanja prenašal na organ, ki odloča o pravnem sredstvu, ni bilo mogoče upoštevati, razen v delu, ki se nanaša na sodne takse, ki bo v primeru vložene zahteve za sodno varstvo odmerjena

že v odločbi sodišča.

V. Pripombe Ministrstva za finance:

Glede spremembe 57. člena:

Predlagana dopolnitev določbe o takojšnjem plačilu globe (zaradi odhoda v tujino) ni potrebna. Tudi v takem primeru velja domneva, da se je kršitelj s plačilom (polovične) globe odpovedal zahtevi za sodno varstvo. Globe namreč ni dolžan (obvezno) plačati. Zakon za kršitelja, ki globe ne plača, določa, da pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje izvršitve po zakonu. Iz tega jasno izhaja, da ima tak kršitelj tudi možnost zavrniti plačilo globe in zato njegova odločitev za plačilo globe temelji na svobodni volji, kar omogoča upoštevanje vseh določb o plačilu polovične globe.

Glede sprememb 201, člena ZP-1

Pripomba glede besedila osmega odstavka 201. člena zakona je bila (ob spoštovanju dosežene uskladitve z Ministrstvom za notranje zadeve) delno upoštevana tako, da se prisojnemu davčnemu organu posreduje obvestilo glede potrebe po izvršitvi odločbe iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov. Iz besedila tako jasneje izhaja, da ne narekuje nove oprave dejanj izterjave (rubeža), pač pa le prodajo papirjev in predmetov zaradi poplačila terjatev, ki izhajajo iz pravnomočne in izvršljive odločbe, pri tem pa so uporabljeni pojmi, ki jih zakon že določa v 201. in 202. členu.

Predlog za dopolnitev devetega odstavka 201. člena je bil ustrezno upoštevan.

Glede dodatnega predloga za napoved pravnega sredstva:

Predlogov, ki presegajo načrtovani okvir sprememb in dopolnitev, ki je bil določen na pobudo MNZ oziroma Policije, v tej noveli ni bilo mogoče upoštevati in bodo zato predmet razprave ob nadaljnjih zakonskih spremembah. To velja tudi za predlog MF za uvedbo napovedi pravnega sredstva, ki bi zahteval obsežnejše sistemske spremembe in predhodno širšo strokovno razpravo.

VI. Pripombe Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport:

Glede sprememb 44. člena ZP-1:

Pripomba je bila upoštevana.

Glede sprememb 55.a člena ZP-1:

Predlog je bil upoštevan.

Glede dodatnega predloga k 103.členu ZP-1:

Pobud, ki presegajo načrtovani okvir sprememb in dopolnitev, ki je bil določen na pobudo MNZ oziroma Policije, v tej noveli ni bilo mogoče upoštevati in bodo zato predmet razprave ob nadaljnjih zakonskih spremembah. Položaj predlagateljev je tudi v veljavnem zakonu dovolj varovan že s tem, da lahko, kadar ni organa, ki izvršuje nadzor nad prekrškovni organom, vložijo pobudo (z učinkom predloga) pri pristojnem državnem tožilcu, ki lahko vloži obdolžilni predlog po tretjem odstavku 103. člena zakona.

/Datum pošiljanja: 30.8.2012		
/Gradivo je usklajeno:	v celoti.	
	Gradivo je v celoti usklajeno z Ministrstvom za notranje zadeve, Ministrstvom za infrastrukturo in prostor, Ministrstvom za obrambo in Ministrstvom za izobraževanje, znanost, šport in kulturo.	
	Ker po ponovnem medresorskem usklajevanju Služba Vlade za zakonodajo, Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo ter Ministrstvo za finance niso poslali pripomb, šteje, da je usklajeno tudi s temi organi.	
	Druga ministristva na gradivo niso posredovala pripomb.	
	Bistvena odprta vprašanja se nanašajo na dodatne predloge posameznih ministrstev, pri čemer gre za določbe, ki niso bile predmet pobude MNZ za spremembe in dopolnitve zakona in zato tudi ne predmet širše predhodne strokovne obravnave v postopku priprave predloga zakona.	
	Vsi navedeni predlogi in pobude bodo lahko obravnavani pri nadaljnjih spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških, saj pri nobenem od teh ne gre za nujne ali neodložljive težave v praksi.	
	Priložiti mnenja organov, s katerimi gradivo ni usklajeno/	
10. Gradivo je lektorirano		DA
11. Zahteva predlagatelja za		
a)	obravnavo neusklajenega gradiva	NE
b)	za nujnost obravnave	NE
c)	obravnavo gradiva brez sodelovanja javnosti	NE
12. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti		DA
13. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade		DA
Predlagane zakonske rešitve se deloma nanašajo na točko 8. (v uvodnem delu pod točko 7.) in na točko 9.1. Koalicijske pogodbe glede meril uspešnosti dela Policije na področju javnega reda in miru ter varnosti cestnega prometa in glede kaznovalne politike v prometu.		
14. Gradivo je pripravljeno na podlagi sklepa vlade št. ... z dne ...		
15. Obrazložitev novega gradiva št. 1:		
V skladu s pripombami Službe vlade RS za zakonodajo je nomotehnično ustrežnejše		

oblikovane prehodna določba 28. člena in končna določba 29. člena zakona. V skladu z opozorilom MNZ je bila deloma spremenjena obrazložitev k 48.b členu zakona.

Dr. Senko Pličanič
minister

PREDLOG

EVA 2012-2030-0041

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PREKRŠKIH**

I. UVOD

1. Ocena stanja na področju urejanja

Po 1. 1. 2005, ko se je pričel uporabljati novi Zakon o prekrških (ZP-1), je večina postopkov o prekršku v pristojnosti prekrškovnih organov, ki morajo o prekrških odločiti v tako imenovanem hitrem postopku. Osnovna zahteva ob spremembi prekrškovne zakonodaje je namreč bila, da se sodišča bistveno razbremenijo odločanja o prekrškovnih zadevah. Ta cilj je bil z reformo prekrškovne zakonodaje vsekakor dosežen, kar izkazujejo tudi statistični podatki o delu sodišč.

Za vodenje postopkov pri prekrškovnih organih pa je po drugi strani veljala zahteva, da prekrškovni organ v hitrem postopku »po uradni dolžnosti brez odlašanja, hitro in enostavno ugotovi tista dejstva in zbere tiste dokaze, ki so potrebni za odločanje o prekršku«. Tudi ta cilj je bil v vsebinskem smislu v precejšnji meri dosežen. Hkrati pa so prekrškovni organi zaradi dodatnih administrativnih opravil postali manj učinkoviti pri svojem temeljnem delu, saj se je zaradi obsežnega poslovanja s spisi deloma zmanjšala njihova operativnost. Po drugi strani pa se je ob spremembah zakona in zaradi strožjih zahtev glede zagotavljanja kontradiktornosti postopek o prekršku v določenih delih po zahtevnosti začel približevati kazenskemu postopku.

Vodenje prekrškovnega postopka so dodatno otežile tudi spremembe povezanih procesnih zakonov, ki se podrejeno uporabljajo in v posameznih fazah zapletajo poslovanje prekrškovnih organov. To so Zakon o sodnih taksah, Zakon o splošnem upravnem postopku, Zakon o kazenskem postopku ter Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij.

Zaradi posebnosti posameznih nadzornih postopkov, pri katerih se odkrivajo kršitve predpisov, in zaradi njihove različne narave se tako v hitrem postopku o prekršku sedaj odloča s tremi različnimi prekrškovnimi akti (navadni plačilni nalog, posebni plačilni nalog in odločba o prekršku) ter še v njihovi možni povezavi z obdolžilnim predlogom. O večini prekrškov se sicer lahko odloča z izdajo plačilnega naloga ali posebnega plačilnega naloga, za kar so skladno z določili 49. člena ZP-1 pristojne pooblaščenice uradne osebe prekrškovnega organa, ki imajo najmanj V. stopnjo izobrazbe. V večjem številu primerov pa je vendarle treba tudi v hitrem postopku odločati z izdajo odločbe o prekršku. Policijske enote na primer vsako leto z izdajo odločbe o prekršku povprečno odločajo o okoli 15.000 prekrških, za kar morajo pristojne osebe poleg odločbe izdelati še vse druge spremljajoče akte. Te odločbe smejo izdajati samo pooblaščenice uradne osebe, ki imajo najmanj VII. stopnjo izobrazbe. To so na policijskih postajah pomočniki komandirjev in komandirji. Ne glede na dejstvo, da je s spremembo načina poslovanja prišlo do znatne dodatne obremenitve vodstvenih delavcev na policijskih postajah, policija po uveljavitvi Zakona o prekrških ni dodatno zaposlila niti inšpektorjev s VII. stopnjo izobrazbe, niti dodatnih administrativnih delavk, ki bi skrbele za izvajanje

administrativnih opravil na tem področju, saj so se prav tako izredno povečala. Tako stanje pa je nesorazmerno povečalo zlasti obremenitve vodstvenih delavcev policijskih postaj oziroma enot, pa tudi drugih prekrškovnih organov.

Poleg izdaje odločb v hitrem postopku morajo pooblaščenice uradne osebe s VII. stopnjo izobrazbe preverjati in preizkušati tudi vse zahteve za sodno varstvo, ki so vložene proti izdanim plačilnim nalogom in odločbe, poleg tega pa reševati tudi vse ugovore proti izdanim posebnim plačilnim nalogom. V vseh primerih, ko so zahteve za sodno varstvo dovoljene in pravočasne ter so jih vložile upravičene osebe, se take zahteve odstopi pristojnemu sodišču v nadaljnje odločanje. Če oseba pred sodiščem z zahtevo za sodno varstvo ne uspe, sodišče svojo odločitev vrne prekrškovnemu organu, ki jo mora vročiti kršitelju ter po pravnomočnosti odločbe določiti tudi sodno takso. Tudi v primerih, ko domnevni kršitelj z zahtevo za sodno varstvo na sodišču uspe ali delno uspe, sodišče svojo odločitev vrne prekrškovnemu organu, ki mora poskrbeti za vročitev odločbe sodišča in za nadaljnje postopke.

Zaradi vseh navedenih opravil se v določenih policijskih enotah že dogaja, da določeno število vodstvenih delavcev izvaja izključno prekrškovne postopke in se praviloma sploh ne ukvarja več z organiziranjem in vodenjem dela v enoti, kar je osnovna naloga vodstvenih delavcev v policijskih enotah.

Vse navedeno je osnovni razlog, ki je narekoval pripravo sprememb in dopolnitev, s katerimi se bodo prekrškovni postopki lahko, kolikor je mogoče, skrajšali, poenotili in poenostavili v vsebinskem, organizacijskem in administrativnem vidiku, kar je možno predvsem pri izdajanju plačilnih nalogov in določanju višine sodnih taks.

Na podlagi opozoril in pobud pristojnih organov so bile tudi v času od sprejema zadnje novele zakona zaznane posamezne manjše pomanjkljivosti v obstoječi ureditvi, kot tudi možnosti za njeno izboljšanje. Zato je tudi vse navedeno bilo ustrezno upoštevano in, ob pogoju zagotovljenega večinskega soglasja prekrškovne stroke, z ustreznimi rešitvami vključeno v predlagani zakon.

V predlog so ustrezno vključene tudi dopolnitve zaradi uskladitve slovenskega pravnega reda s pravnim redom EU glede (prenosa) Direktive 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1.).

V predlog niso vključene pobude, ki posegajo v sistemsko ureditev zastaralnih rokov ter načina izrekanja in odmerjanja sankcij. Za take spremembe je nujna poglobljena ocena stanja in širša strokovna razprava, ki presega načrtovani obseg, s katerim se zasleduje predvsem namen pospešitve in poenostavitve postopkov. Ustrezne celovite rešitve, ki bodo dosegle načrtovane cilje, in odpravile tveganja za učinkovito delovanje prekrškovnega prava, bodo predmet nadaljnjih zakonskih sprememb.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji zakonskega predloga

Predlog zakona zasleduje predvsem naslednje cilje:

- poenostavitev poslovanja prekrškovnih organov,

- večja ekonomičnost postopkov in posledično zmanjšanje finančnih obremenitev državnega proračuna in proračunov lokalnih skupnosti,
- hitrejša zaključevanje postopkov o prekršku in posledično zmanjševanje zaostankov,
- večja operativnost prekrškovnih organov in organov, ki zagotavljajo izvrševanje odločb o prekrških, ter lažje poravnavanje izrečenih glob in nastalih stroškov postopka, vključno s sodnimi taksami,
- poenostavitev nekaterih postopkov o prekrških in povezanih postopkov, s ciljem hitrega in ekonomičnega reševanja,
- vključitev v slovenski pravni red Direktive 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu,
- omogočanje širšega obsega skupnega obravnavanja prekrškov iz hitrega in rednega sodnega postopka z istim obdolžilnim predlogom z namenom pospešitve in poenostavitve postopka,
- prilagoditev zakonodaje spremenjenim delovnim področjem državnih organov, ki opravljajo izterjavo neplačanih glob ter dodelava obstoječih procesnih rešitev in
- odprava v praksi zaznanih pomanjkljivosti ali nejasnosti veljavnega besedila zakona.

2.2 Načela v predlogu zakona

Predlagane zakonske spremembe ostajajo znotraj veljavne zasnove z ZP-1 reformiranega slovenskega prekrškovnega prava. Pri tem upoštevajo vsa uveljavljena zakonska načela, glede na področje urejanja pa zlasti naslednja ustavna in kazenskopravna načela:

- načelo poenostavitve in pocenitve postopkov, saj predlagane spremembe ukinjajo dvojnost vodenja postopkov in opravil pri različnih organih, ki sodelujejo v postopku o prekršku, predvsem pri določanju višine sodne takse in s tem omogočajo racionalno delo pristojnih organov,
- načelo sorazmernosti in omejene represivnosti z omogočanjem, da storilci plačajo polovični znesek predpisane globe, z dodano domnevo odpovedi pravnemu sredstvu (to načelo je upoštevano tudi v hkrati predlagani dopolnitvi 128. člena Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1), ki omogoča, da se storilcu prekrška, za katerega je bila izdana odredba za privedbo v uklonilni zapor, ob izvajanju privedbe omogoči plačilo globe, če varnostne okoliščine to dopuščajo),
- načelo procesne ekonomije z razširjeno možnostjo vložitve enotnega obdolžilnega predloga za zadeve iz hitrega in rednega sodnega postopka in
- načelo ekonomičnosti poslovanja, pri čemer organ, ki izvirno vodi postopek, ni več obremenjen z administrativnimi opravili, ki so oddaljili prekrškovni postopek od ciljev reforme prekrškovnega prava (hitro in učinkovito postopanje).

2.3 Poglavitne rešitve

Sprememba 6.a člena Zakona o prekrških:

Jasnejše določbe o prekršku neznatnega pomena bodo olajšale odločanje prekrškovnih organov pri izreku opozorila namesto represivnega ukrepa. Posledično je pričakovati večje število izrečenih opozoril, saj dosedanja določba ni bila ustrezna glede na vse možne življenjske primere kršitev, ki nimajo znatnejšega pomena oziroma nimajo pomembnejše posledice, po drugi strani pa nesorazmerno obremenjujejo delo pristojnih organov.

Sprememba 18. člena Zakona o prekrških:

Možnost plačila stroškov na obroke, če je dovoljeno plačilo globe v obrokih. S tem se odpravlja sedaj različna praksa prekrškovnih organov in sodišč in v večjem obsegu omogoča prostovoljno poravnavanje obveznosti.

Sprememba 47. člena Zakona o prekrških:

Med stroške postopka se štetejo tudi izdatki, ki so nastali v zvezi s hrambo in prodajo zaseženih in odvzetih predmetov pred uvedbo postopka o prekršku ter izdatki, nastali zaradi hrambe, prodaje in uničenja odvzetih predmetov, ki se opravi po pravnomočnosti odločbe oziroma sodbe. Podrobneje je navedena ureditev vključena v 143. člen zakona, v 47. člen, ki ima naravo splošne določbe, pa je dodana podlaga, da se tudi izdatki in stroški, ki so za potrebe postopka nastali pred njegovim začetkom ali po njegovi zaključitvi, štejejo med stroške postopka.

Novi 48.b, 48.c in 48.č člen in sprememba 214.člena Zakona o prekrških:

Delno se implementira Direktiva 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu. Posebne določbe postopka iz predlaganega novega 7.a poglavja zakona bodo veljale za prekrške, ki jih storijo storilci z registriranim motornim vozilom v drugi državi članici Evropske unije. Glede preostalih vprašanj se omenjena direktiva implementira s Predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih.

Sprememba 49. člena Zakona o prekrških:

Z dejanskimi potrebami in področno zakonodajo se usklajujejo izobrazbeni pogoji, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen uradna oseba za izdajo odločbe o prekršku ali plačilnega naloga.

Sprememba 55.a člena Zakona o prekrških:

Ker je bilo ugotovljeno, da pogoja iz druge in tretje alineje veljavnega tretjega odstavka 55.a člena Zakona o prekrških povzročata precej težav v praksi, se za vodenje postopka o prekršku po predlagani spremembi v zvezi z istim historičnim dogodkom zahteva le še medsebojna zveza med storjenimi prekrški.

Spremembe 56., 56.a, 57., 57.a., 65. in 138. ter vključitev novega 57.c člena Zakona o prekrških:

Uvedba »spremenjenega« (enotnega) plačilnega naloga (57. člen) ima namen olajšati delo prekrškovnim organom. Postopki z izdajo plačilnega naloga so podrobno opredeljeni glede na način ugotovitve prekrška, predvsem pa se jasno razlikujejo od postopka, ki se konča z izdajo odločbe o prekršku. Z možnostjo kršitelja, da se osebno seznanji in izjavi o okoliščinah in dejstvih prekrška, tudi če med postopkom ni navzoč na kraju prekrška, se v največji možni meri spoštujeta načelo kontradiktornosti in pravica do izjave, ki tako ostaja na sedanji ravni.

S predlagano novo razmejitevijo med plačilnim nalogom in odločbo o prekršku v hitrem postopku, ki je obsežno pojasnjena v obrazložitvi členov, se želi predvsem pospešiti in poenostaviti postopke o prekrških v cestnem prometu. Navedena rešitev je ugodna tudi za kršitelja, saj mu omogoča, da se v okviru zakonskih pogojev odloča za

poenostavljene odločitve, če sam oceni, da ni potrebe po postopkih, povezanih z uporabo pravnih sredstev, saj je v predlog vključena domneva o odpovedi zahtevi za sodno varstvo v primeru izrabe pravice do plačila polovične globe pred pravnomočnostjo odločbe (novi 57.c člen).

Z dopolnitvijo določb o obvestilu o prekršku s področja ustavljanja in parkiranja vozil se omogoča hitrejša plačila globe in hkrati zmanjšujejo administrativne obremenitve pristojnih organov.

Z navedbo števil računov za plačilo pri vseh vrstah odločb oziroma sodb v prekrškovnih postopkih se omogoča kršiteljem, da pravočasno in pravilno poravnajo svoje obveznosti tako iz naslova globe kot tudi stroškov postopka in sodnih taks. Njena višina se bo po predlogu zakona določala že v odločbi, s katero je (meritorno) odločeno o prekršku. Ustrezna prilagoditev določb Zakona o sodnih taksah je začasno urejena v prehodnih določbah. Taka ureditev zagotavlja tudi racionalizacijo poslovanja, saj ne bo več potrebe po izdaji posebnega naloga za plačilo sodne takse.

Spremembe in dopolnitve 19., 44., 201., 202. in 202.b člena Zakona o prekrških:

Odpravljajo se ovire za učinkovitejše delo pri izvrševanju in zavarovanju izvrševanja odločb, ugotovljene v sodni praksi in praksi prekrškovnih organov, ter dopolnjuje ureditev zastaranja izvršitve sankcij za prekrške. Omogoča se sodišču, da iz utemeljenih razlogov ne določi uklonilnega zapora ali da ustavi njegovo izvrševanje, postopek za izrek uklonilnega zapora pa se izključuje, če gre za neplačano globo, ki ne presega 120 eurov.

Sprememba 23. člena in sprememba ter dopolnitev 202.e člena Zakona o prekrških:

S spremembo opredelitve hujšega prekrška v ZP-1 se omogoča izrek daljšega trajanja prepovedi vožnje motornega vozila (drugi odstavek 23. člena zakona) oziroma preklic odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja storilcu, ki v preizkusni dobi stori hujši prekršek (prvi odstavek 202.d ter prvi in drugi odstavek 202.e člena zakona), po opredelitvi, kot je v ZPrCP veljala pred novelo ZPrCP-A. S tem se odpravlja nedoslednost pri sankcioniranju kršitve pogojev odložitve, do katere prihaja zaradi spremembe opredelitve hujšega prekrška v Zakonu o pravilih cestnega prometa in nejasnosti glede uporabe določb o brisanju kazenskih točk v cestnem prometu tudi za storilce, ki jim je prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja pogojno odloženo. Hkrati se s spremembo ter dopolnitvijo 202.e člena Zakona o prekrških omogoča dosledno spremljanje in ukrepanje glede izpolnjevanja obveznosti storilca, ki v preizkusni dobi uresničuje pravico do vožnje na podlagi odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja

Druge spremembe Zakona o prekrških:

Odpravljajo se zaznane druge manjše pomanjkljivosti Zakona o prekrških.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Glede na obremenitve prekrškovnih organov in sodišč ni pričakovati, da bi se zaradi izvajanja zakona povečali stroški postopkov, razen glede prevajanja obvestil in odgovorov na obvestila zaradi implementacije Direktive 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta, z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o

prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1) v predlaganem novem 7.a poglavju zakona (novi 48.b do 48.č členi). Navedeni stroški bodo predvidoma dosegali 766.712 eurov letno pri delu policije in do 40.000 eurov letno pri delu redarskih služb posameznih lokalnih samoupravnih skupnosti. Sredstva za navedene stroške bodo zagotovljena v okviru namenskih postavk za delo prekrškovnih organov, ki se financirajo iz proračuna. Za prekrškovne organe lokalnih skupnosti pa so zagotovljena v okviru sredstev, ki so jim za njihovo delo po zakonu odstopljena iz naslova glob, plačanih za prekrške, ki jih pravnomočno izreče redarstvo kot prekrškovni organ posamezne samoupravne lokalne skupnosti (osmi odstavek 17. člena ZP-1).

Po drugi strani se lahko pričakuje povečan priliv sredstev v proračun zaradi spremenjenega (poenostavljenega) načina določanja sodnih taks in podlag za plačevanje glob in nastalih stroškov postopka. Večji prilivi se lahko pričakujejo tudi od plačila glob izrečenih v čezmejnih prometnih prekrških, kar bo omogočil prav prenos omenjene direktive v zakon o prekrških. Poleg tega bodo lahko pooblaščenice uradne osebe prekrškovnih organov čas, ki so ga doslej uporabile za izvedbo odpravljenih in poenostavljenih opravil, zlasti pri sodnih taksah, namenile izvajanju nalog, za katere so izvirno pristojne, kar bo povečalo njihovo učinkovitost v postopku in posredno zmanjšalo stroške.

Povečanje prihodkov se lahko pričakuje tudi zaradi določbe, da se v postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga (sedaj to velja le pri posebnem plačilnem nalogu), plačajo stroški postopka, določeni v 143. členu ZP-1, razen potnih stroškov uradnih oseb in sodne takse.

Teh pričakovanj ni mogoče natančneje številčno ovrednotiti, saj bi bilo za podroben prikaz potrebno opraviti širšo analizo, v katero bi zajeli vse prekrškovne organe in sodišča. Taka analiza, glede na pričakovane pozitivne rešitve, in ob upoštevanju obremenitev, zamude in stroškov njene izdelave, v tej fazi ni nujna.

Predlog zakona ne bo imel nobenih posledic za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona glede na začetek uporabe ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil državni proračun že sprejet.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških se delno implementira Direktiva 2011/82/EU.

5.1 AVSTRIJA

V Avstriji ne obstaja zakon, ki bi urejal vse upravne prekrške, temveč vsebujejo prekrške različni upravni zakoni. Splošni del upravnega kazenskega prava kot tudi pravila upravno- kazenskega postopka so določeni v Zakonu o upravnem kazenskem

postopku ("Verwaltungsstrafgesetz", VStG). Razlika med kaznivimi dejanji in upravnimi prekrški je kvantitativna, saj so upravni prekrški opredeljeni kot manj hude kršitve v primerjavi s kaznivimi dejanji. V praksi temu sicer ni vedno tako, je pa ta razlika utemeljena na zgodovinskem razvoju. Upravni prekrški so pogosto dopolnjeni s t.i. "subsidiarno klavzulo", v kateri je navedena prednost kaznivih dejanj.

V upravnokazenskem postopku izrečejo kaznovalne ukrepe posebni upravni organi na prvi instanci. Njihove organe zavezujejo navodila. Proti odločbam je možna pritožba. Pritožbeni organi, razen za davčne prekrške, so neodvisni upravni senati ("Unabhängige Verwaltungssenaten", UVS), ki v smislu EKČP uživajo položaj sodišča ("tribunals"). To so upravni organi s statusom, ki je podoben sodiščem. Člane senata imenujejo deželne vlade za najmanj šest let. Pri izpolnjevanju svojih nalog jih ne zavezujejo navodila. Odločajo posamično ali z izključitvijo javnosti. Proti neodvisnim upravnim senatom se je mogoče pritožiti na Višje upravno sodišče ali na Vrhovno upravno sodišče.

Kadar se sodišče, upravni organ, organ javnega nadzora ali vojaške straže v sklopu opravljanja lastnih službenih funkcij ali priznanja, ki ga je prejel, seznanjeni z obstojem upravnega prekrška ali kadar se na podlagi nadzora ugotovi obstoj kaznivega ravnanja, lahko pristojni organ brez drugega postopka s kazensko odredbo določi denarno kazen do 365 evrov. V kazenski odredbi se lahko določi tudi odvzem zaseženih predmetov ali njihovega izkupička, kadar vrednost zaseženih predmetov ne preseže 120 evrov. Pristojni organ lahko z odlokom za pospešitev postopka opredeli posamezna dejstva upravnih prekrškov, za katera sme s kazensko odredbo izreči v odloku vnaprej določeno denarno kazen do 300 evrov z uporabo avtomatske obdelave podatkov. Kazenska odredba mora vsebovati poleg običajnih sestavin še dejanje, ki se šteje za dokazano, ter čas in kraj, kjer je bilo storjeno, upravni predpis, ki ga je prekršilo kaznivo ravnanje, odrejeno kazen in uporabljeno zakonsko določbo, ter morebitni sklep o stroških, ki jih mora kriti obdolženec. Kazenske odredbe je treba vročiti osebno. Obdolženec se lahko proti kazenski odredbi pritoži v roku dveh tednov po njeni vročitvi in pri tem mora navesti dokazna sredstva, ki koristijo njegovi obrambi. Pritožba se lahko vložijo tudi v ustni obliki. Predložiti jo je treba pristojnemu organu, ki je izdal kazensko odredbo. Če je pritožba vložena pravočasno, se uvede redni postopek (pri upravnem organu). Pritožba velja kot zagovor. Če pritožba izrecno spodbija samo obseg odrejene kazni ali sklep o stroških, mora pristojni organ, ki je izdal kazensko odredbo, odločati o tem. V drugih primerih s pritožbo preneha veljati celotna kazenska odredba. V kazenski odločbi, sprejeti na podlagi pritožbe, se ne sme odrediti višja kazen kot v kazenski odredbi. Če pritožba ni vložena ali če ni vložena pravočasno, se kazenska odredba izvrši.

Avstrijska ureditev pozna tudi skrajšani postopek določitve sankcije za upravne kršitve (47. člen VStG in nasl.). V ta namen obstajajo instituti "kazenske odredbe", "anonimne odredbe" in "izreka kazni na kraju prekrška". Če upravni predpisi ne določajo kako drugače, lahko pristojni organ z odlokom za pospešitev postopka določi posamezna dejstva upravnih prekrškov, za katera lahko z anonimno odredbo predpiše vnaprej določeno denarno kazen do 220 evrov. Če pristojni organ z odlokom vnaprej določi denarno kazen, lahko najprej opusti preiskavo neznanega storilca in z anonimno odredbo predpiše denarno kazen, ne da bi določil nadomestno kazen, kadar ovadba temelji na opravljanju službene dolžnosti nekega organa javnega nadzora ali na avtomatskem nadzoru in kadar obseg s kaznivim dejanjem povezane škode ali ogroženosti tistih interesov, ki so zaščiteni s kazensko sankcijo, in tudi negativne posledice, ki so rezultat kaznivega ravnanja, ne zahtevajo upoštevanja osebnosti storilca. Anonimni odredbi se doda ustrezen račun za poštno vplačilo denarne kazni. Anonimna odredba se vroči osebi, za katero lahko pristojni organ utemeljeno domneva,

da ona sama ali zanjo odgovoren organ pozna storilca ali zlahka ugotovi, kdo je. Anonimna odredba ni dejanje pregona. Proti njej ni dopustno nobeno pravno sredstvo. Če se v roku štirih tednov po njeni izdaji dolgovani znesek ne vplača po izdanem računu, postane brezpredmetna. Če postane anonimna odredba brezpredmetna, mora pristojni organ začeti poizvedbe. Kadar se znesek kazni po izdanem računu vplača pravočasno, mora pristojni organ dokončno opustiti preiskavo neznanega storilca in opustiti vsako dejanje pregona. Anonimna odredba ne sme biti omenjena v uradnih informacijah in se ne sme upoštevati pri odmeri kazni. Če se dolgovani znesek vplača po poteku roka, ali če se ne vplača po izdanem računu in če obdolženec izkazuje plačilo v teku upravnega kazenskega postopka, se znesek kazni vrne ali vračuna.

V avstrijskem prekrškovnem pravu sta izrecno urejena tudi instituta t.i. izredne omilitve kazni in spregleda kazni. Prvi omogoča, da se najmanjša kazen lahko zmanjša tudi za polovico, če olajševalne okoliščine močno prevladujejo nad oteževalnimi okoliščinami ali če je obdolženec mladoletnik (20. člen). Institut spregleda kazni omogoča, da lahko pristojni organ brez dodatnega postopka spregleda izrečeno kazen, kadar je krivda obdolženca neznatna in kadar so posledice prekrška nepomembne. Obdolženca pa lahko istočasno opozori na protipravnost njegovega vedenja z odločbo, če je to potrebno, da ga odvrne od nadaljnjih kaznivih ravnanj enake vrste. Pristojni organ lahko spregleda uvedbo in izvedbo kazenskega postopka, kadar se zdi pregon brezupen ali kadar so za to potrebni stroški v nesorazmerju s stopnjo in pomenom kršitve v sklopu upravnega prekrška. Pod enakimi pogoji lahko upravni organi spregledajo ovadbo ali organi javnega nadzora spregledajo izrek kazni na kraju prekrška ali ovadbo; slednji v takšnih primerih lahko storilca opozorijo na protipravnost njegovega ravnanja na primeren način (21. člen VStG).

5.2 ITALIJA

Italijanski sistem upravnih sankcij je bil v Republiki Italiji vzpostavljen z zakonom št. 689 z dne 24. novembra 1981, z naslovom "Spremembe kazenskega sistema", s katerim so bila lažja kazniva dejanja prekvalificirana v upravne prekrške. Prekrški so opredeljeni kot kršitev pravnega reda, za katere so predpisane upravne sankcije. Upravne sankcije določajo in izrekajo upravni organi in se praviloma odražajo v obveznosti plačila določene vsote denarja v okvirih, ki jih določa posamezni zakon.

Ti organi niso del sodstva, ampak so v sestavi uprave pristojni za področje, na katerega se nanašajo upravne sankcije. Zoper odredbe-naloge upravnih organov se pred rednimi sodišči lahko vloži ugovor v smislu postopka, predvidenega v 22. in 23. členu zakona št. 689/81. Organi, pristojni za nadzor nad spoštovanjem določb, za kršitev katerih so določene upravne sankcije s plačilom denarne kazni (globe), lahko, da bi preverili, za kakšne kršitve gre in če so te kršitve v njihovi pristojnosti, pridobivajo informacije in sprožajo postopke pregledovanja premoženja ter prostorov, ki niso zasebna prebivališča, opravljajo opisovalne ali fotografske kontrole ter vse druge tehnične postopke. Lahko tudi izvršijo sodno zaplembo stvari, ki lahko postane predmet upravne konfiskacije po pogojih in ob spoštovanju omejitev, ki jih predvideva zakon o kazenskem postopku glede dovoljenja za izvršbo zaplembe s strani pravosodne policije. Vedno se lahko tudi zapleni vozilo ali ladja, ki je bila dana v promet brez kritja obveznega zavarovanja, ali vozilo, dano v promet še preden je bil zanj izdan prometni dokument. Kršitve, ki se kaznujejo z upravno sankcijo, katere posledica je plačilo denarne kazni, lahko ugotavljajo tudi delavci in agentje pravosodne policije, ki lahko, če se izkaže, da drugih elementov dokazil ni mogoče pridobiti, opravijo preiskave prostorov, ki niso zasebno prebivališče, na podlagi dovoljenja z utemeljitvijo, ki ga izda »pretore« (sodnik prve instance) kraja, v katerem naj se take preiskave opravijo. Pri tem se uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku.

Kršitev mora storilec oziroma oseba, ki je solidarno odgovorna za plačilo kazni, če je mogoče, takoj spodbijati.

Upravni organi obvezno posredujejo kršitelju obvestilo o prekršku kot temelj za vnaprejšnje možno plačilo določenega zneska kot sankcije, v primeru, da ta ni plačan, pa v določenem roku poročilo o prekršku pošljejo upravnemu organu, ki o prekršku odloča. Slednji izda odredbo ("ordinanza–ingiunzione"), ki ugotavlja prekršek in hkrati poziva k plačilu. Zoper odredbo lahko vpletene osebe v tridesetih dneh (oziroma šestdesetih dneh, če gre za tujca) po vročitvi ugovarjajo pred prvostopenjskim sodnikom ("pretore") kraja, v katerem je bila kršitev storjena. O pritožbi odloči pretor s sodbo. Ugovor ne zaustavi izvršbe ukrepa, razen če prvostopenjski sodnik, ker za to obstaja resna utemeljitev, z neizpodbitno odredbo ne določi drugače. O pritožbah zoper pretorjeve sodbe odloča kasacijsko sodišče.

Če je pritožba vložena po izteku roka, jo prvostopenjski sodnik spozna za nesprejemljivo z odredbo, na katero se je mogoče pritožiti pred kasacijskim sodiščem. Če je pritožba vložena v določenem roku, prvostopenjski sodnik s sklepom, navedenim pod pritožbo, s katerim organu, ki je izdal izpodbijani sklep, odreja, da deset dni pred obravnavo v sodni pisarni deponira izvod poročila skupaj z vsemi akti, ki se nanašajo na ugotovitev, spodbijanje in notifikacijo o kršitvi, določi datum prihoda na javno obravnavo. Sodna pisarna pritožniku ali, če ta ni naveden, pravnemu zastopniku, kot tudi organu, ki je izdal odredbo, uradno pošlje pritožbo in sklep. Med datumom notifikacije in javne obravnave morata preteči roka, predvidena v drugem in tretjem odstavku 313. člena zakona o civilnem postopku. Pritožnik in organ, ki je izdal odredbo, lahko osebno nastopita pred sodiščem; organ, ki je izdal odredbo, lahko na obravnavo pošlje uradnike, ki jih v ta namen pooblasti. Če pritožnik ali njegov pravni zastopnik, ne da bi utemeljeno opravičila zadržanost, ne prideta na prvo obravnavo, prvostopenjski sodnik z odredbo, na katero se je mogoče pritožiti pred kasacijskim sodiščem, potrdi izpodbijani sklep in pritožniku zaračuna tudi stroške, nastale v zvezi s postopkom ugovora. Med pravnim postopkom prvostopenjski sodnik odredi, če je treba tudi uradno, dokazna sredstva, ki jih šteje za potrebna, in lahko odredi tudi zaslišanje prič. Po končani preiskavi prvostopenjski sodnik pozove stranki, da predstavita vsaka svoje ugotovitve in na isti obravnavi začneta z razpravo; takoj nato sprejme sodbo z branjem izreka. Vendar po razlagi sklepnih ugotovitev sodnik, če je potrebno, strankama odobri rok največ desetih dni, v katerem morata oddati vsaka svojo obrambo, in primer takoj po izteku roka pošlje spet na javno obravnavo, da se o njem razpravlja in razsodi. Prvostopenjski sodnik lahko prav tako pripravi in skupaj z izrekom sodbe prebere razloge zanjo. Sodba se mora takoj deponirati v sodni pisarni. Vse notifikacije in sporočila so uradni zaznamki. Pravdne listine in sklep sodišča so oproščeni vseh davkov ali taks. S sodbo, ki jo izreče, sodnik lahko zavrne ugovor in pritožniku zaračuna stroške postopka ali pa ugovor sprejme in odredbo v celoti ali delno razveljavi ali spremeni, vključno glede samega zneska dolžne kazni. Sodnik ugovor sprejme, kadar ni zadostnih dokazov o odgovornosti pritožnika. Sodbe ni mogoče spodbijati, lahko pa je razlog za pritožbo pred kasacijskim sodiščem.

Italijanska ureditev pozna t.i. poravnavo po skrajšanem postopku ("conciliazione in via breve"). Kršitelj ima pravico, da v 60 dneh od prejema obvestila oziroma zapisnika o prekršku, plača znesek enak tretjini maksimalnega predvidenega zneska sankcije za storjeni prekršek ali dvakratni znesek minimalne predvidene kazni, če je minimum predviden, kar je zanj ugodneje (izbere sam), poleg tega pa še stroške postopka. Storilec v trenutku takega plačila še ne ve, kakšna bo višina končno določene sankcije. S takim plačilom kazni kršitelj izpolni svojo obveznost, zato se nadaljnji postopek v zvezi s prekrškom ustavi. Tako plačilo je v postopkih za prekrške omogočeno v vsakem primeru v vseh postopkih, saj italijansko prekrškovno pravo pozna eno enotno obliko

poteka postopka. V Italiji se večina postopkov, za katere je predpisana le denarna sankcija, konča na ta način.

5.3 NEMČIJA

V Nemčiji je temelj za sistem prekrškov temeljni zakon o prekrških (Ordnungswidrigkeit Gesetz, v nad. OwiG), katerega glavna značilnost je, da iskanje ustreznih dejstev in določitev sankcije za prekršek z odločbo o globni kazni najprej poverja pristojnemu upravnemu organu. Na tako odločbo ima zainteresirani možnost pritožbe na sodišče prve stopnje. Postopek lahko v nekaterih primerih tudi na prvi stopnji teče na sodišču (prekršek v povezavi s kaznivim dejanjem).

OwiG v 17. členu določa okvirno ureditev za določitev višine globe. Tako velja, da globa znaša najmanj 5 evrov in, če zakon ne določa drugače, največ 1.000 evrov. To velja tako za fizično osebo kot tudi za vse vrste pravnih oseb. Ta določba velja, če ni z drugimi področnimi zakoni drugače določeno. Osnova za določitev višine globe je pomen prekrška in očitek, ki zadeva storilca. Upošteva se tudi ekonomske razmere storilca; pri majhnih prekrških pa se jih praviloma ne upošteva. Globa mora tudi preseči ekonomsko korist, ki jo je dosegel storilec na podlagi prekrška. Če zakonska največja višina globe za to ne zadostuje, se sme izreči višjo globo (četrti odstavek 17. člena OwiG).

Nemško prekrškovno pravo kot stimulacijo za hitro plačilo in s tem likvidacijo postopka pozna t.i. postopek opomina. Pri *manjših* prekrških lahko upravni organ opomni kršitelja in zaračuna mandatno kazen pet do petintrideset evrov. Opomin lahko izda tudi brez zaračunavanja mandatne kazni (56. člen OwiG). Tak opomin je "učinkovit" (ostane v veljavi) le, če se zadevna oseba, po pouku o svoji pravici odklonitve, z opominom strinja in ustrezno določilo upravnega organa mandatno kazen plača takoj ali v roku enega tedna na v ta namen navedenem mestu ali na pošti z nakazilom temu mestu. Enotedenski rok se odobri, če kršitelj ne more takoj plačati mandatne kazni ali če je ta višja od deset evrov. O opominu, višini mandatne kazni in plačilu ali o določenem plačilnem roku se izda potrdilo. Stroški se ne zaračunajo. Če je opomin učinkovit (kršitelj plača globo in opomin ostane v veljavi), se prekrška ne preganja več z dejanskih in pravnih vidikov, s katerih je bil dan opomin.

Opomin se izrecno lahko izda s strani uradnikov službe na terenu in policijske službe (57. člen OwiG), ki se morajo ustrezno legitimirati. Pristojnost izdajanja opomina imajo tudi za to pooblaščenim policijski uradniki, ki odkrijejo prekršek ali ga v začetku preganjajo in se legitimirajo s svojo uniformo ali na drug način. Pooblastilo pooblaščenim policijskim uradnikom izda najvišji službeni organ uradnika ali služba, ki jo ta določi (58. člen OwiG). Najvišji službeni organ se mora glede vprašanja, pri katerih prekrških naj izda pooblastila, povezati s pristojnim organom. V kolikor je pri določenih prekrških zaradi njihove pogostosti in enakovrstnosti priporočljiva čim bolj sorazmerna obravnava, mora splošna pooblastila pripadnikom upravnih organov in policijskim uradnikom za izdajo opominov vsebovati natančna določila, v katerih primerih in pod katerimi pogoji se izda opomin in v kakšni višini se zaračuna mandatno kazen. Iz ureditve izhaja, da postopek z opominom lahko organ izpelje, ko gre za manjše kršitve z vseh področij materije prekrškov.

Nemška ureditev na področju prekrškov izrecno ne določa dejanja majhnega pomena, vendar nemški OwiG v delu, kjer so urejene splošne določbe za postopek, splošno določa, da je pregon prekrškov stvar presoje organa pregona, kot zahteva dolžnost. Za razliko od načela zakonitosti, značilnega za kazenski postopek, ki kazenskim organom nalaga obveznost pregona v primeru vseh kaznivih dejanj, pa zakonodajo, ki se

nanaša na kršitve predpisov, usmerja načelo primernosti (smotrnosti). To pomeni, da je odločitev o tem, ali bo kršitev predpisov preganjana ali ne, odvisna od presoje pristojnega upravnega organa v skladu z njegovimi dolžnostmi (prvi stavek prvega odstavka 47. člena OWiG). Dokler traja postopek pri prekrškovnem organu, ga ta lahko ustavi. Če teče postopek na sodišču in le-to meni, da kaznovanje ni potrebno, lahko v vsakem položaju s soglasjem državnega tožilstva ustavi postopek. Soglasje ni potrebno, če je bila z odločbo o globi izrečena globa do sto evrov in če je državno tožilstvo izjavilo, da se ne bo udeležilo glavne razprave. Sklep ni izpodbiten. Ustavitev postopka ne sme biti odvisna ali postavljena v zvezo s plačilom denarnega zneska dobrodelni ustanovi ali drugi službi.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlaganimi spremembami se poenostavljajo postopki in delo prekrškovnih organov pri izdajanju plačilnih nalogov ter prekrškovnih organov in sodišč pri določanju višine sodne takse, kakor je že bilo podrobneje pojasnjeno.

Na ta način se z nepotrebni administrativnimi opravili ne bo več obremenjevalo prekrškovnih organov in sodišč, ki so operativni organi, zadolženi predvsem za izvajanje zakonov, ki zagotavljajo splošno varnost. Predlagana rešitev tudi ne bo dodatno obremenila dela sodnikov, saj bo v sodnem delu postopka ta opravila, tudi v poenostavljeni izvedbi, še naprej lahko zagotavljalo strokovno tehnično osebje sodišč.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike: /

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo: /

6.4 Presoja posledic na socialnem področju: /

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja: /

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen

V Zakonu o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo) se v 6.a členu za besedo »posledica« doda besedilo »ali je ta neznatna«.

2. člen

Naslov 18. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Rok plačila globe in stroškov postopka«.

V četrtem odstavku se na koncu doda nov stavek, ki se glasi:

»Če je dovoljeno plačilo globe v obrokih, se na predlog storilca lahko dovoli, da na enak način in v enakem roku plača tudi stroške postopka.«

3. člen

V drugem odstavku 19. člena se za besedo »nalog« doda vejica in besedilo «če neplačana globa ne presega 120 eurov«.

4. člen

V drugem odstavku 23. člena se besedilo »ki je po zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa opredeljen kot hujši prekršek« nadomesti z besedilom »za katerega mu je bila izrečena stranska sankcija najmanj treh kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila«.

5. člen

Za tretjim odstavkom 44. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Globe, odvzema premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in stroškov postopka, glede katerih se je izvrševanje začelo v rokih iz prvega in tretjega odstavka tega člena, ni dopustno več izvrševati po poteku zastaralnih rokov, ki jih določa zakon, ki ureja davčno izvršbo, drugih sankcij pa ne po poteku štirih let od začetka njihovega izvrševanja.«

6. člen

47. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Stroški postopka
47. člen

Stroški postopka so izdatki, ki nastanejo v postopku o prekršku ali zaradi njega in izdatki, ki za potrebe postopka nastanejo pred njegovo uvedbo ali po njegovi zaključitvi.«

7. člen

Za 48.a členom se doda novo Sedmo a) poglavje in nov 48.b, 48.c in 48.č člen, ki se glasi:

»Sedmo a) poglavje

POSEBNE DOLOČBE ZA PREKRŠKE, STORJENE Z MOTORNIMI VOZILI,
REGISTRIRANIMI V DRUGIH DRŽAVAH ČLANICAH EVROPSKE UNIJE

Uporaba posebnih določb
48.b člen

(1) S tem poglavjem se deloma prenaša v pravni red Republike Slovenije Direktiva 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288 z dne 5. 11. 2011, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2011/82/EU).

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo v postopku o prekršku zoper varnost cestnega prometa, če gre za kršitve iz 2. v zvezi s 3. členom Direktive 2011/82/EU (prekoračitev najvišje dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, vožnja brez zaščitne čelade, nedovoljena uporaba prepovedanega prometnega pasu in nedovoljena uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo), kot so natančneje opredeljene v zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa, in pod naslednjimi pogoji:

- če je bil prekršek storjen z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije, za katero je Direktiva 2011/82/EU zavezujoča,
- če na kraju storitve prekrška ni bilo mogoče ugotoviti storilca prekrška, pridobiti njegovo izjavo o prekršku oziroma storilcu izdati in vročiti odločbo o prekršku in
- če storilec prekrška nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije.

(3) V zadevah iz prejšnjega odstavka se čezmejna izmenjava podatkov iz evidence registriranih vozil, ki je potrebna za preiskovanje kršitve varnosti cestnega prometa, opravlja preko nacionalne kontaktne točke, ki jo zaradi prenosa Direktive 2011/82/EU v pravni red Republike Slovenije v tem delu določa zakon, ki ureja dostop do zbirk podatkov o motornih vozilih.

(4) Glede vprašanj, ki niso posebej urejena v tem poglavju, se v postopkih iz tega člena uporabljajo druge določbe tega zakona.

Obvestilo o prekršku
48.c člen

(1) Postopek o prekršku se v zadevah iz prejšnjega člena začne tako, da pristojni organ, ki je ugotovil prekršek, lastniku oziroma imetniku vozila ali drugače identificirani osebi, osumljeni storitve prekrška zoper varnost cestnega prometa na ozemlju Republike Slovenije (v nadaljevanju tega poglavja: oseba), pošlje pisno obvestilo o prekršku in obrazec za odgovor na obvestilo z vsebino iz Priloge, ki je sestavni del tega zakona in je objavljena skupaj z njim.

(2) Pisno obvestilo mora poleg podatkov, ki so navedeni v prilogi iz prejšnjega odstavka, vsebovati še naslednje sestavine:

- v rubriki o denarni kazni znesek za prekršek predpisane globe, če je globa določena v razponu in se izvede hitri postopek najnižjo, če se izvede redni sodni postopek, pa tudi najvišjo za prekršek predpisano mero globe;
- navedbo računa, na katerega se lahko plača globa;
- navedbo za prekršek predpisane stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu s prenehanjem veljavnosti vozniškega dovoljenja in prepovedjo uporabe vozniškega dovoljenja oziroma stranske sankcije prepovedi vožnje motornega vozila in pojasnilo o pravnih posledicah izreka teh sankcij;
- pouk o pravici do dostopa do osebnih podatkov, pravici do popravka in izbrisa osebnih podatkov, o najdaljšem zakonitem obdobju hrambe podatkov in o pravici do popravka netočnih osebnih podatkov in takojšnjega črtanja nezakonito zabeleženih podatkov.

(3) Obrazec za odgovor mora poleg podatkov, ki so navedeni v prilogi iz prvega odstavka tega člena, vsebovati še naslednje sestavine:

- glede na vrsto postopka, ki je določen za prekršek zaradi katerega se postopek vodi, osnovne podatke o poteku hitrega postopka, pogojih za izdajo odločbe oziroma plačilnega naloga ali o poteku rednega sodnega postopka o prekršku, z opisom načina uveljavitve pravice do izjave v hitrem postopku oziroma zagovora v rednem sodnem postopku ter pravice do vložitve pravnega sredstva zoper odločbo oziroma sodbo o prekršku;
- pouk, da oseba lahko odgovor na obvestilo pošlje v svojem jeziku.

(4) Obrazec za odgovor v hitrem postopku mora obsegati tudi:

- pravne pouke iz drugega odstavka 55. člena tega zakona in pojasnilo, da bo pristojni organ v primeru, če bo nadaljeval postopek, odgovor osebe štel za njeno pisno izjavo o prekršku;
- če gre za prekršek, za katerega se lahko izda plačilni nalog, tudi pouk o pravici do polovičnega plačila izrečene globe, s pojasnilom, da bo pristojni organ, če bo tako plačilo opravljeno pred iztekom roka za odgovor, obvestilo štel za plačilni nalog, plačilo globe za priznanje prekrška, za odpoved pravici do vročitve plačilnega naloga in pravici do zahteve za sodno varstvo glede odgovornosti za prekršek, izrečene globe in kazenskih točk v cestnem prometu.

(5) Obrazec za odgovor v postopku zaradi prekrška, za katerega se izvede redni sodni postopek o prekršku, mora obsegati tudi:

- pravne pouke iz prvega, tretjega, četrtega in šestega odstavka 114. člena tega zakona;
- pouk, da bo sodišče v primeru, če bo zoper osebo vložen obdolžilni predlog, odgovor osebe štelo za pisni zagovor osebe v rednem sodnem postopku oziroma ugovor osebe v skrajšanem postopku;

(6) Če iz zbranih obvestil in podatkov izhaja, da oseba ne razume slovenskega jezika, in z mednarodno pogodbo ni določeno drugače, mora biti pisno obvestilo sestavljeno v jeziku dokumenta o registraciji motornega vozila, če je na voljo, sicer pa v enem od uradnih jezikov države članice registracije motornega vozila, s katerim je bil storjen prekršek. Stroški prevajanja bremenijo proračun ne glede na izid postopka.

Odgovor na obvestilo 48.č člen

(1) Oseba lahko odgovori na obvestilo o prekršku v 60 dneh od dneva vročitve obvestila o prekršku na naslov organa, ki je poslal obvestilo.

(2) Po prejemu odgovora osebe oziroma po izteku roka iz prejšnjega odstavka organ, ki je pristojen za prekršek, za katerega se izvede hitri postopek, odloči o prekršku po določbah prejšnjega člena in po drugih določbah tega zakona.

(4) Po prejemu odgovora osebe oziroma po izteku roka iz prvega odstavka tega člena organ, ki je ugotovil prekršek, za katerega se izvede redni sodni postopek, odloči o vložitvi obdolžilnega predloga, pristojno sodišče pa odloči o prekršku po določbah prejšnjega člena in po drugih določbah tega zakona.«

8. člen

V tretjem odstavku 49. člena se prvi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Pooblaščen uradna oseba iz prejšnjega odstavka mora imeti za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga najmanj peto raven izobrazbe, za izdajo odločbe o prekršku pa najmanj šesto raven izobrazbe v skladu s predpisi, ki urejajo uvedbo in uporabo klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja.«

9. člen

Prvi odstavek 55.a člena se črta.

Dosedanji drugi odstavek postane prvi odstavek.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Prekrškovni organ, ki zoper istega kršitelja hkrati obravnava prekrške, storjene v medsebojni zvezi, o katerih se odloča po hitrem postopku, in prekrške, o katerih se odloča v rednem sodnem postopku, lahko pri pristojnem sodišču za posamezne ali za vse prekrške vloži enoten obdolžilni predlog.«

Dosedanji četrti in peti odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

V dosedanjem šestem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »(56.a člen)« nadomesti z besedilom »(57.c člen)«.

Dosedanji sedmi odstavek postane šesti odstavek.«

10. člen

56. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Pisna odločba
56. člen

(1) Pisna odločba o prekršku se izda v naslednjih primerih:

- če predpis, ki določa prekršek, poleg globe predpisuje obvezen odvzem predmetov;
- če je treba odvzeti premoženjsko korist;
- če prekrškovni organ namesto globe izreče opomin;

- če prekrškovni organ izreče globo, ki je višja od najnižje predpisane mere globe (tretji odstavek 52. člena);

- če je za prekrške s področja davkov, trošarin in carin ter javnega naročanja predpisana globa v večkratniku ali v odstotku od davka, trošarine ali carine, ki bi jo bilo treba plačati, ali od vrednosti predmeta oziroma naročila, v zvezi s katerim je bil storjen prekršek;

- za prekrške s področja varstva konkurence, deviznega poslovanja in bančništva;

- v primeru kršitev iz šestega odstavka 17. člena tega zakona;

- v drugih primerih, ko niso podani pogoji za izdajo plačilnega naloga.

(2) Pisna odločba o prekršku mora imeti uvod, izrek, obrazložitev, pravni pouk ter številko, datum, podpis pooblaščenega uradne osebe in uradni pečat prekrškovnega organa, ki jo je izdal.

(3) Uvod odločbe o prekršku obsega naziv prekrškovnega organa, ki jo je izdal, osebno ime uradne osebe, ki je izdala odločbo o prekršku, osebno ime kršitelja in morebitnega zagovornika, firmo oziroma naziv in sedež pravne osebe ter označbo prekrška, ki je predmet postopka.

(4) Izrek odločbe o prekršku mora obsegati: osebne podatke kršitelja (osebno ime, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa naziv in sedež ter matično številko, če so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja, pa tudi številko izdanega vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal dovoljenje in datuma izdaje), če teh podatkov ni, pa podatke o kršitelju, ki so bili navedeni oziroma ugotovljeni v postopku, kratek opis dejanja, s katerim je storjen prekršek (kraj in čas storitve, način storitve, ter odločilne okoliščine), izrek, da je kršitelj odgovoren za prekršek, ki ga je storil, pravno opredelitev prekrška z navedbo predpisa, ki določa prekršek, s številčno označbo njegovega člena, znesek globe in stroškov postopka ter rok in številke računov za njihovo plačilo, morebitne izrečene stranske sankcije, odločitev o odvzemu premoženjske koristi in opozorila o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, o uklonilnem zaporu, če globa ne bo pravočasno plačana, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, ter o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.

(5) V obrazložitvi odločbe o prekršku je treba kratko navesti izjavo kršitelja o dejanju ter dejstva in dokaze, na katere je prekrškovni organ oprl odločitev.

(6) Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vložiti.

(7) Pisna odločba o prekršku se vroči kršitelju in drugim osebam, ki imajo pravico do zahteve za sodno varstvo.«

11. člen

56.a člen se črta.

12. člen

57. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Plaçilni nalog
57. člen

(1) Plačilni nalog se izda, če pooblašena uradna oseba prekrškovnega organa prekršek osebno zazna, ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav. Plačilni nalog se kršitelju, če je ta navzoč, vroči takoj na kraju prekrška. Ob vročitvi plačilnega naloga se kršitelju hkrati ustno predstavi storjeni prekršek in dokaze, kar se zaznamuje na plačilnem nalogu.

(2) Plačilni nalog se izda tudi, če pooblašena uradna oseba prekršek ugotovi na podlagi obvestil in dokazov, zbranih neposredno po kršitvi, na kraju, kjer je bil prekršek storjen. Pred izdajo in vročitvijo takega plačilnega naloga mora kršitelju omogočiti, da se osebno izjavi o prekršku po določbah 55. člena tega zakona, plačilni nalog pa mora vsebovati tudi kratek opis prekrška in kratek povzetek izjave kršitelja o prekršku.

(3) Plačilni nalog, ki velja kot pisna odločba o prekršku, vsebuje: osebno ime in naslov, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa datum rojstva, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa naziv in sedež ter matično številko, kraj in čas storitve prekrška, pravno opredelitev prekrška, znesek globe in stroškov postopka ter rok in številke računov za njihovo plačilo, opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, lahko pa tudi druge podatke v skladu s predpisi. Plačilni nalog, izdan za prekrške zoper varnost cestnega prometa, mora vsebovati tudi število izrečenih kazenskih točk v cestnem prometu, navedbo vrste voznika in kategorijo vozila, s katerim je bil storjen prekršek, če so bile izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja, pa tudi številko izdanega vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal dovoljenje in datuma izdaje, če teh podatkov ni, pa tiste, ki so bili ugotovljeni v postopku. Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vložiti.

(4) Če kršitelju plačilnega naloga ni mogoče izdati in vročiti takoj na kraju prekrška, se mu ga vroči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. V tem primeru se kršitelju hkrati s plačilnim nalogom iz prvega odstavka tega člena vroči tudi kratek opis dejanskega stanja prekrška z navedbo dokazov, če ta ni že naveden v plačilnem nalogu.

(5) Če je zoper plačilni nalog vložena zahteva za sodno varstvo, mora prekrškovni organ sodišču posredovati tudi kratek opis dejanskega stanja prekrška z navedbo dokazov, če ta ni že naveden v plačilnem nalogu.

(6) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga po določbah tega člena, se plačajo stroški postopka, določeni v 143. členu tega zakona, razen potnih stroškov uradnih oseb in sodne takse.

(7) Kršitelj, ki bi se lahko z odhodom zaradi prebivanja v tujini izognil plačilu globe, mora plačati globo takoj na kraju prekrška. O plačani globi se izda potrdilo. Če kršitelj globe ne plača, pooblašena uradna oseba prekrškovnega organa izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje izvršitve po tem zakonu.

(8) Za kršitev predpisov o ustavitvi in parkiranju vozil se ob ugotovitvi prekrška, o katerem kršitelja ni bilo mogoče seznaniti na kraju prekrška, na primernem mestu pritrdi na vozilo obvestilo o prekršku, ki vsebuje kraj in čas storitve, registrsko številko vozila, pravno opredelitev prekrška, višino za prekršek predpisane globe in naslednje pouke:

- o pravici do plačila polovice predpisane globe v osmih dneh od dneva izdaje obvestila, z opisom načina plačila globe,
- da se bo v primeru pravočasnega plačila globe štelo, da je bil plačniku izdan plačilni nalog za prekršek, ki je označen na obvestilu in da je ta postal pravnomočen, ker se je plačnik odpoval zahtevi za sodno varstvo,
- da v primeru pravočasnega plačila globe stroški postopka ne bodo zaračunani, da prekršek ne bo vpisan v evidenco o prekrških in da bo postopek zaradi prekrška s pravočasnim plačilom globe končan, ter
- da morebitno neplačilo globe nima pravnih posledic in da se bo v takem primeru po poteku roka za plačilo postopek zaradi prekrška nadaljeval zoper lastnika ali imetnika pravice uporabe vozila z izdajo plačilnega naloga po določbah tega zakona.«

13. člen

57.a člen se črta.

14. člen

Za 57.b členom se doda nov 57.c člen, ki se glasi:

»Plačilo izrečene globe
57.c člen

(1) Kršitelj, ki ne vložil zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog, plača samo polovico izrečene globe, če jo plača v osmih dneh po pravnomočnosti. Če plača pred pravnomočnostjo, zahteva za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog, ni dovoljena.

(2) Kršitelj, ki ne plača polovičnega zneska globe po prejšnjem odstavku, mora plačati celoten znesek globe v roku, ki je določen v odločbi oziroma plačilnem nalogu.

(3) Pouk o pravici do plačila polovične globe in glede nedovoljenosti zahteve za sodno varstvo iz prvega odstavka ter o obveznosti plačila iz drugega odstavka tega člena je del pouka o pravici do pravnega sredstva na odločbi oziroma plačilnem nalogu.

(4) Pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, pristojnega za postopek o prekršku, lahko kršitelj plača globo, stroške postopka in stroške negotovinskega plačila tudi z negotovinskim plačilnim sredstvom, če so izpolnjeni ustrezni tehnični pogoji. Pouk o možnosti takega načina plačila je sestavni del pravnega pouka.

(5) Določbe prvega do tretjega odstavka tega člena se ne uporabljajo za prekrške s področja varstva konkurence.«

15. člen

V desetem odstavku 65. člena se črta besedilo »57.a in«.

16. člen

V drugem odstavku 129.a člena se črta drugi stavek.

V tretjem stavku šestega odstavka se besedilo »do izdaje sklepa o razveljavitvi sodbe, izdane v skrajšanem postopku« nadomesti z besedilom »do odločitve o ugovoru«.

17. člen

Drugi odstavek 138. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) V sodbi o prekršku se določi rok, v katerem je treba plačati globo in stroške postopka ter številke računov za njihovo plačilo; navede se tudi opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov postopka na obroke, o uklonilnem zaporu, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.«

18. člen

Prvi odstavek 143. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Stroški postopka so:

1. izdatki za priče, izvedence, tolmače, ogleda in za vročanje po pravni ali fizični osebi, ki opravlja vročanje dokumentov v fizični obliki;
2. izdatki za hišne in osebne preiskave, zaseg in preiskavo elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov in izdatki nastali v zvezi z zavarovanjem dokazov;
3. izdatki nastali v zvezi z zasegom, začasnim odvzemom oziroma odvzemom predmetov ter stroški hrambe, prodaje oziroma uničenja zaseženih in začasno odvzetih oziroma odvzetih predmetov;
4. izdatki za privedbo obdolženca;
5. potni stroški uradnih oseb;
6. izdatki za zdravljenje obdolženca, dokler je pridržan, in stroški poroda;
7. potni stroški obdolženca;
8. sodna taksa;
9. nagrada in potrebni izdatki zagovornika;
10. potrebni izdatki oškodovanca, njegovega zakonitega zastopnika in pooblaščenca;
11. stroški zaradi hrambe, prodaje in uničenja odvzetih predmetov, nastali po pravnomočnosti odločbe oziroma sodbe.«

V drugem odstavku se besedilo »1. do 4.« nadomesti z besedilom »1. do 6. in 11«.

19. člen

V sedmem odstavku 201. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

»Sklep o začasnem odvzemu vrednostnih papirjev ali premičnin iz petega odstavka tega člena izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, če ni s posebnim zakonom drugače določeno.«

Na koncu osmega odstavka se doda nov stavek, ki se glasi:

»Prodajo začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov opravi pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo, na podlagi predhodnega obvestila pristojnega organa, da so podani pogoji za izvršitev odločbe iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov.«

Na koncu devetega odstavka se doda nov stavek, ki se glasi:

»Za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi vrednostnimi papirji in drugimi predmeti iz petega odstavka tega člena, ki jih upravlja davčni organ, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.«

20. člen

V prvem stavku prvega odstavka, prvem stavku tretjega odstavka in četrtem odstavku 202. člena se besedilo »zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov« nadomesti z besedilom »zakona, ki ureja davčno izvršbo«.

Deveti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(9) Pristojni davčni organ mora prekrškovni organ in sodišče obvestiti o zaključku postopka izvršitve na podlagi določb tega člena in zakona, ki ureja davčno izvršbo, razen v primerih iz desetega odstavka tega člena.«

V desetem odstavku se besedilo »organ, pristojen za prisilno izterjavo,« nadomesti z besedilom »pristojni davčni organ«.

21. člen

V 202.b členu se doda nov deseti in enajsti odstavek, ki se glasita:

»(10) Če sodišče ugotovi, da so podane okoliščine, zaradi katerih določitev uklonilnega zapora ali njegova izvršitev ne bi bila smotrna in v skladu z njegovim namenom, uklonilnega zapora ne določi oziroma njegovo izvrševanje ustavi.

(11) V primeru iz prejšnjega odstavka sodišče odloči s sklepom, zoper katerega je dovoljena pritožba na višje sodišče.«

22. člen

V prvem odstavku 202.e člena se črta zadnji stavek.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Če so bile storilcu, za prekršek, ki je bil storjen pred izdajo sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, v času od izdaje tega sklepa do poteka preizkusne dobe, pravnomočno izrečene kazenske točke v cestnem prometu, predpisane v številu, zaradi katerega se po zakonu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, sodišče s sklepom odloči ali naj se mu prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Pri odločanju o preklicu sodišče smiselno uporablja določbe prejšnjega odstavka tega člena in petega odstavka 202.d člena tega zakona.«

Tretji odstavek, ki postane četrti odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Organ, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, po uradni dolžnosti obvesti pristojno sodišče o naslednjih vpisih za storilca, ki mu je bila odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja:

- o vpisu pravnomočne odločbe o hujšem prekršku, ki je bil storjen v času preizkusne dobe, če je bila izdana najpozneje v enem letu po poteku preizkusne dobe;

- o vpisu pravnomočne odločbe, s katero so bile izrečene kazenske točke predpisane v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, za prekršek, storjen pred izdajo sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če je bila izdana v času od izdaje tega sklepa do poteka preizkusne dobe.«

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Za storilca, ki mu je bila odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, se do pravnomočnosti dokončne odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja ne uporabljajo določbe tega zakona o izbrisu kazenskih točk zaradi izrečenega prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Po pravnomočnosti dokončne odločitve se v skladu s četrtem odstavkom 207. člena tega zakona iz skupne evidence kazenskih točk izbrišejo vse vpisane kazenske točke, razen kazenskih točk, ki so storilcu, kateremu se prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši, izrečene za prekrške, storjene v preizkusni dobi in po preteku preizkusne dobe. Če storilec s temi kazenskimi točkami v času do pravnomočnosti dokončne odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja doseže število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, mu pristojno sodišče na tej podlagi prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja.«

23. člen

V 214. členu se za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Za odločanje o prekrških, ki so bili storjeni z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije in ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, pridobiti njegovo izjavo o prekršku oziroma storilcu odločbo o prekršku ni bilo mogoče izdati in vročiti na kraju storitve prekrška, lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška, pa nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije (48.b člen), je na prvi stopnji izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.«

24. člen

V Zakonu o prekrških se doda nova PRILOGA, ki se glasi:

»PRILOGA

PREDLOGA ZA PISNO OBVESTILO O PREKRŠKU IN OBRAZEC ZA ODGOVOR NA OBVESTILO

iz člena 5. Direktive 2011/82/EU in prvega odstavka 48.c člena tega zakona

[Naslovna stran]

[Ime, naslov in telefonska številka pošiljatelja]

[Ime in naslov naslovnika]

PISNO OBVESTILO

o prometnem prekršku, povezanem z varnostjo v cestnem prometu, storjenem v/na ...

[ime države članice, v kateri je bil storjen prekršek]

Stran 2

Dne ... je ...

[datum]

[naziv pristojnega organa]

ugotovil prometni prekršek, povezan z varnostjo v cestnem prometu, ki je bil storjen z vozilom z registrsko

številko ..., znamke ..., modela ...

[možnost 1] (1)

Registrirani ste kot imetnik potrdila o registraciji zgoraj navedenega vozila.

[možnost 2] (1)

Imetnik potrdila o registraciji zgoraj navedenega vozila je izjavil, da ste to vozilo v času, ko je bil storjen prometni prekršek, povezan z varnostjo v cestnem prometu, vozili vi.

Glavne podrobnosti prekrška so opisane na strani 3.

Denarna kazen za ta prekršek znaša ... EUR/ [nacionalna valuta].

Rok za plačilo je ...

Če ne plačate te denarne kazni, vam svetujemo, da izpolnite priloženi obrazec za odgovor (stran 4) in ga pošljete na navedeni naslov.

To pismo bo obravnavano v skladu z nacionalno zakonodajo ...

[ime države članice prekrška]

(1) Neustrezno črtati.

Stran 3

Podrobnosti o prekršku

(a) Podatki o vozilu, s katerim je bil storjen prekršek:

Registrska številka: ...

Država registracije: ...

Znamka in model: ...

(b) Podatki o prekršku:

Kraj, datum in čas, kjer in ko je bil prekršek storjen:

Vrsta in pravna klasifikacija prekrška:

prekoračitev dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom mamil, vožnja brez zaščitne čelade, uporaba prepovedanega voznega pasu, nezakonita uporaba prenosnega telefona ali drugih komunikacijskih naprav med vožnjo (1).

Podroben opis prekrška:

Sklic na ustrezni(-e) pravni(-e) predpis(-e):

Opis dokaza o prekršku ali sklic nanj:

(c) Podatki o napravi, s katero je bil ugotovljen prekršek (2)

Vrsta naprave za ugotavljanje prekoračitve dovoljene hitrosti, neuporabe varnostnega pasu, vožnje skozi rdečo luč, vožnje pod vplivom alkohola, vožnje pod vplivom mamil, vožnje brez zaščitne čelade, uporabe prepovedanega voznega pasu, nezakonite uporabe prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo (1):

Podatki o napravi:

Identifikacijska številka naprave:

Rok za naslednjo overitev:

(d) Rezultat uporabe naprave:

[primer za prekoračitev hitrosti; ustrezno navesti druge prekrške:]

Največja dovoljena hitrost:

Izmerjena hitrost:

Izmerjena hitrost, popravljena z dovoljenim odstopanjem:

(1) Neustrezno črtati.

(2) Če ni bila uporabljena nobena naprava, se ne izpolni.

Stran 4

Obrazec za odgovor

(izpolnite z velikimi tiskanimi črkami)

A. Podatki o vozniku:

Polno ime: ...

Kraj in datum rojstva: ...

Številka vozniškega dovoljenja ... izdano (datum): ... v (kraj): ...

Naslov: ...

B. Vprašanja:

1. Ali je vozilo znamke ... z registrsko številko ... registrirano na vaše ime?

da/ne (1)

Če ni, navedite imetnika potrdila o registraciji: ...

(priimek, ime, naslov)

2. Ali se strinjate, da ste storili prometni prekršek?

da/ne (1)

3. Če se ne strinjate, navedite razloge zakaj:

Izpolnjeni obrazec v 60 dneh po datumu tega pisnega obvestila pošljite naslednjemu organu: ...

na naslednji naslov: ...

OBVESTILO

Primer bo obravnaval pristojni organ ...

[ime države članice, v kateri je storjen prekršek]

[ime države članice, v kateri je storjen prekršek].

(1) Neustrezno črtati.

Če bo primer preganjan, bo uporabljen naslednji postopek:

[izpolni država članica prekrška – kakšen bo potek postopka, vključno s podrobnostmi o možnostih in postopku pritožbe zoper odločitev o pregonu tega primera. Te podrobnosti v vsakem primeru vključujejo naslednje: naziv in naslov organa, pristojnega za pregon tega primera; rok za plačilo; naziv in naslov zadevnega pritožbenega organa; pritožbeni rok].

To pismo samo po sebi nima pravnih posledic.«

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

Podatki o voznikem dovoljenju

25. člen

Za imetnike voznških dovoljenj, ki so že zamenjali voznška dovoljenja v skladu z določbo 87. člena Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/2010), se v vse odločbe, javne listine in evidence, za katere je z zakonom ali drugim predpisom določeno, da se v zvezi s postopkom o prekršku vpisuje številka njihovega voznškega dovoljenja, navedba organa, ki je izdal voznško dovoljenje ter datuma izdaje voznškega dovoljenja, do uskladitve teh predpisov z zakonom, ki ureja voznike, namesto navedenih podatkov vpisuje številka vpisa voznškega dovoljenja v evidenco o voznških dovoljenjih, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za promet.

Odmera sodne takse

26. člen

(1) Ne glede na določbe Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10) se do začetka uporabe sprememb zakona, ki ureja sodne takse, ki se nanašajo na odmero sodnih taks v postopku o prekrških, sodne takse za redni sodni postopek o prekrških na vseh stopnjah odmerjajo glede na izrečeno ali odpuščeno sankcijo za prekršek.

(2) Ne glede na določbe Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10) se do začetka uporabe sprememb zakona, ki ureja sodne takse, ki se nanašajo na odmero sodnih taks v postopku o prekrških, sodne takse v postopku o prekrških namesto s plačilnim nalogom po 34. členu Zakona o sodnih taksah (Ur. l. RS, št. 37/08 in 97/10) odmerjajo z odločbo, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa. Odločbi, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna

taksa, se priloži poziv za njeno plačilo, ki mora vsebovati vse sestavine iz plačilnega naloga po 34. členu Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10).

Dokončanje postopkov o prekrških **27. člen**

(1) Določba spremenjenega 6.a člena zakona se uporablja za vse prekrške, o katerih do uveljavitve tega zakona še ni bilo pravnomočno odločeno.

(2) Določba spremenjenega četrtega odstavka 18. člena zakona se uporablja za vse prekrške, o katerih do uveljavitve tega zakona še ni bila izdana odločba o stroških postopka na prvi stopnji.

(3) Določba spremenjenega drugega odstavka 19. člena zakona se uporablja za zadeve, v katerih do uveljavitve tega zakona uklonilni zapor še ni bil predlagan ali sklep o uklonilnem zaporu še ni bil izdan. Če je bil sklep že izdan, se ne izvrši, če se sklep že izvršuje, pa pristojno sodišče brez odlašanja odredi ustavitev izvrševanja sklepa.

(4) Določbe spremenjenega drugega odstavka 23. člena ter spremenjenega in dopoljenega 202.e člena zakona se uporabljajo za postopke odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja v zadevah, v katerih je bil sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja izdan po uveljavitvi tega zakona.

(5) Določba novega četrtega odstavka 44. člena zakona se uporablja za vse sankcije za prekrške, ki do uveljavitve tega zakona še niso bile izvršene.

(6) Določbe spremenjenega 56., in 57. ter novega 57.c člena zakona ter spremenjenega drugega odstavka 138. člena zakona se uporabljajo za zadeve, v katerih do uveljavitve tega zakona še ni bila izdana odločba o prekršku na prvi stopnji.

(7) Določbe spremenjenega sedmega, osmega in devetega odstavka 201. člena zakona se uporabljajo za zadeve, v katerih se do uveljavitve tega zakona postopek zavarovanja izvršitve še ni začel.

(8) Določbe spremenjenega prvega, tretjega, četrtega, devetega in desetega odstavka 202. člena zakona se uporabljajo za zadeve, v katerih se do uveljavitve tega zakona postopek izvrševanja še ni končal.

(9) Določbi novega desetega in enajstega odstavka 202.b člena zakona se uporabljata za zadeve, v katerih postopek določitve oziroma izvršitve uklonilnega zapora do uveljavitve tega zakona še ni bil končan.

(10) Določba 21. člena tega zakona o odmeri sodne takse se uporablja za zadeve, v katerih do uveljavitve tega zakona še ni bila izdana odločba o prekršku ali sodba na prvi stopnji v rednem sodnem postopku za prekrške.

(11) Kolikor v prejšnjih odstavkih tega člena ni drugače določeno, se pred uveljavitvijo tega zakona začeti postopki nadaljujejo in končajo po dosedanjih določbah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo).

Uskladitev podzakonskih predpisov

28. člen

(1) Minister, pristojen za pravosodje, podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona o prekrških, uskladi z določbami zakona, ki so spremenjene in dopolnjene s tem zakonom, najpozneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do uskladitve iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo veljavni podzakonski predpisi.

Uveljavitev zakona

29. člen

Ta zakon začne veljati tri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV:

K 1. členu:

S predlagano ureditvijo se zaradi upoštevanja različne narave obravnavanih življenjskih primerov (dogodkov), pri katerih kršitev predpisa ne terja vedno posebnega kaznovalnega ukrepanja, uvaja dodaten (možni in dopustni) pogoj za opredelitev »prekrška neznatnega pomena« (6.a člen ZP-1). Zahteva, po kateri za ugotovitev, da je prekršek neznatnega pomena, ne sme nastati škodljiva posledica, pri praktični uporabi obstoječe ureditve ovira pooblaščenih uradnih oseb pri pogostejšem izrekanju opozorila kot najmilejšega ukrepa, čeprav bi to bilo upravičeno, predvsem pri manjših kršitvah javnega reda in miru ali prometnih nesrečah z nezatno škodo. Zato se predlaga dopolnitev zakonske opredelitve neznatnega pomena prekrška. Po novem bi bil prekršek lahko neznatnega pomena tudi, če je z njim oziroma zaradi njega nastala škodljiva posledica, vendar je ta nezatna S tako spremembo se omogoča izrekanje opozorila tudi v primerih, ko je škodljiva posledica sicer nastala, vendar je že takoj ali zelo hitro prenehala. V praksi do tega prihaja zlasti ob prihodu uradne osebe na kraj storitve, tako da opozorilo večkrat niti ni potrebno. Gre za primere, ko kršitelj s kršitvijo, ki je povzročila nezatno škodo, sploh ni nadaljeval (na primer pri prenehanju povzročanja hrupa že pred ukrepanjem policije), ali pa so bile vse škodljive posledice kršitve že odpravljene in je bilo vzpostavljeno prejšnje stanje, ali pa so škodljive posledice po obsegu in pomenu tako majhne, da ne terjajo posebnega odpravljanja (na primer pri nezatnem trčenju vozil na parkirišču).

Pri uporabi predlagane določbe pa bodo prekrškovni organi in sodišča, poleg okoliščin vsake posamezne zadeve, morali upoštevati tudi oceno zakonodajalca, ki v materialnih predpisih lahko posamezne kršitve že sam vnaprej opredeli kot hujše prekrške oziroma kvalificirane oblike prekrškov. Za take kršitve nove določbe ne bo mogoče uporabljati.

K 2. členu

Zaradi različnih mnenj in neenotne uporabe v praksi glede možnosti, da se na obroke plačajo tudi stroški postopka, in ne le globa, je potrebno ustrezno dopolniti veljavni četrti odstavek 18. člena Zakona o prekrških. Pogosto se namreč dogaja, da stroški postopka v precejšnji meri presegajo samo globo in je zato možnost obročnega plačila stroškov bolj pomembna od takega načina plačila same globe. Po predlogu zakona bo mogoče obročno odplačevati (tudi) vse stroške postopka, vključno s sodno takso, kar bo omogočal tudi spremenjen način njenega odmerjanja, kot je razvidno iz prehodnih določb predloga zakona. Vendar bo to veljalo samo v primeru, da je hkrati dovoljeno (tudi) plačilo globe v obrokih, s čimer bo izključena uporaba nove določbe za primere, ko že zaradi (manjše) višine globe ni mogoče upravičiti obročnega plačila.

Če bo dovoljeno obročno plačilo globe, bo lahko pristojni organ na predlog storilca dovolil, da se na enak način in v enakem roku plačajo tudi stroški postopka. Opozorilo o tej pravici je po veljavnih, in enako po spremenjenih besedilih zakona (56. in 57. člen), sestavni del odločbe oziroma plačilnega naloga. S predlogom tega zakona bo izrecno vključeno tudi v 138. člen zakona, ki ureja sestavine sodbe o prekršku. S tem je omogočeno storilcu, da v skladu z zakonom v vseh postopkih, hkrati s predlogom za obročno plačilo globe, predlaga, da se mu na enak način odloži tudi plačilo stroškov. Pristojni organ bo o odložitvi odločal z upoštevanjem enakih meril, kot veljajo za odložitvev plačila globe, s smiselno uporabo določb tretjega odstavka 26. člena ZP-1.

Hkrati se predlaga sprememba naslova člena tako, da vsebinsko zajema stroške postopka, saj se njegove določbe uporabljajo tako za globo, kot tudi za stroške postopka.

K 3. členu

S predlagano dopolnitvijo drugega odstavka 19. člena se izključuje uporaba uklonilnega zapora za primere neplačane globe, če njena višina ne presega 120 eurov. Upošteva se višina globe, ki ni plačana in ne višina izrečene globe, ki je (glede na delna plačila) lahko tudi višja. S predlagano spremembo je meja za določitev uklonilnega zapora postavljena v višini trikratnega zneska najnižje globe za posameznika in odgovorno osebo iz 17. člena zakona. Iz tega izhaja, da se bo po predlogu zakona denarna meja za dopustnost določitve uklonilnega zapora tudi v vrednostnem smislu ujemala z že uveljavljeno zakonsko mero za dopustitev obročnega plačila globe.

S predlagano določbo bo hkrati izključena možnost uporabe uklonilnega zapora za kršitve predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil v cestnem prometu, glede katerih se (po 57.b členu zakona) po vložnem ugovoru zoper plačilni nalog odloča z odločbo in bi zato (brez predlaganega določila) obstajala možnost uporabe uklonilnega zapora v zadevah, ki so sicer odkazane v reševanje najbolj enostavni vrsti postopka. Po oceni predlagatelja je taka uporaba nesorazmerna z vidika posegov v človekove pravice, glede na ekonomski pomen ukrepa, pa tudi zaradi ohranitve ustreznega razmerja med neplačano globo in stroški uklonilnega zapora, s katerim se vpliva na njeno plačilo.

K 4. členu:

S predlagano spremembo opredelitve hujšega prekrška v ZP-1 se njegova teža znova določa na ravni, kot je veljala ob sprejemu novele ZP-1G in ZPrCP. Ob blanketnem sklicevanju na ureditev po ZPrCP, vsebinsko pa na takratno (prvotno) besedilo četrtega odstavka 23. člena tega zakona, je za hujši štel prekršek, za katerega je predpisana globa najmanj 300 eurov in stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu ali stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila. Z novelo ZPrCP-A je bil kumulativni pogoj predpisane globe zvišan na 700 eurov, kar je iz pojma hujšega prekrška izključilo številne kršitve za katere je sicer predpisana stranska sankcija kazenskih točk (ali prepovedi vožnje), vendar nova mejna višina za te prekrške ne dosega predpisane globe v višini 700 eurov. Zaradi tega kot hujši ne morejo biti obravnavani niti prekrški, za katere je predpisanih 3, 5 ali celo 8 kazenskih točk.

Z izločitvijo večjega števila hujših prekrškov zgolj zaradi tega, ker zanje ni predpisana dovolj visoka globa, predpisane pa so kazenske točke (ki že same po sebi kažejo na nevarnost za nastanek hude posledice ali je škodljiva posledica že nastala (prvi odstavek 22. člena ZP-1) ali prepoved vožnje, je onemogočeno doseganje namena tistih določb ZP-1, ki so za izhodišče ukrepanja določile pojem hujšega prekrška na način kot je veljalo pred novelo ZPrCP-A. Namen teh določb je bil in ostaja izločitev nevarnih voznikov po prvotnem (strožjem) merilu števila kazenskih točk. Glede na prvotno usklajenost višine predpisanih glob in kazenskih točk, so bili pred novelo ZPrCP kot hujši zajeti tisti prekrški, za katere so bile predpisane najmanj 3 kazenske točke, saj za nižje število točk globa ni (bila) predpisana v višini najmanj 300 eurov.

Vezava pogojev za izrek stranskih sankcij za prekrške v prometu tudi na višino globe (in ne le na število kazenskih točk, ki najbolj odražajo nevarnost kršitelja), se je ob dvigu mejnega zneska globe pokazala za neustrezno. Za potrebe uveljavljanja stranskih sankcij v postopku o prekršku je zato predlagana opredelitev hujšega prekrška z navezavo (zgolj) na stransko sankcijo kazenskih točk (in sicer v višini najmanj treh točk, kot je veljalo sprva), in ne več (tudi) na višino predpisane globe. Poleg tega bi se po predlagani določbi opredelitev hujšega prekrška vezala na število izrečenih in ne število predpisanih kazenskih točk v cestnem prometu, saj se tudi skupna evidenca kazenskih točk vodi glede na število izrečenih (in ne predpisanih) kazenskih točk v cestnem prometu.

Po predlogu zakona bo zato hujši tisti prekršek v cestnem prometu, za katerega bila storilcu izrečena stranska sankcija najmanj treh (ali več) kazenskih točk v cestnem prometu oziroma (enako kot že velja) stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila.

S tem se omogoča izrek daljšega trajanja prepovedi vožnje motornega vozila (drugi odstavek 23. člena zakona) oziroma preklic pogojne odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja storilcu, ki v preizkusni dobi stori hujši prekršek (prvi odstavek 202.d ter prvi in drugi odstavek 202.e člena zakona) po opredelitvi (strogosti), kot je prvotno veljala po ZPrCP. Tako se odpravlja nepotrebno in neutemeljeno znižanje tolerance do najhujših kršitev, za katere mora biti izrečena daljša prepoved vožnje in tistih, za katere mora biti zagotovljeno sankcioniranje kršitve dogovorjenih pogojev odložitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (z njegovim preklicem), če voznik v preizkusni dobi stori hujši cestnoprometni prekršek.

K 5. členu:

Predlagana dopolnitev 44. člena Zakona o prekrških z novim četrtem odstavkom ima namen odpraviti dvome glede pravilne razlage zastaranja izvršitve odločbe o prekršku, ki se pojavljajo v praksi pristojnih organov. Veljavni zakon sedaj izrecno določa le zastaralni rok za začetek izvrševanja sankcije. Tega pa ni mogoče uporabiti tako, da bi vodil do ustavitve že začelih postopkov izterjave globe in izvršitve drugih sankcij, če se ti postopki niso končali v določenem razumnem roku od pravnomočnosti odločbe o prekršku. Časovno je omejen le začetek izvrševanja, ne tudi pa njegovega trajanja po tem, ko se je izvrševanje v navedenem roku že začelo. Razlogi smotrnosti narekujejo, da se po določenem času tudi take izterjave ustavijo, saj z njihovim nadaljevanjem naraščajo le stroški vodenje postopka, možnost uspeha pa je vedno manjša.

Zastaranje začete izvršbe, ki jo vodijo pristojni davčni izvršilni organi, je že urejeno v zakonu, ki ureja davčno izvršbo (125. in 126. člen Zakona o davčnem postopku, ZDavP-2). Ta zakon določa (končne) zastaralne roke (petih let oziroma absolutni desetletni rok), na podlagi katerih se (nadaljnje) izvrševanje ustavi, če postopek izterjave ni zaključen v teh rokih. Ker za izterjavo neplačanih denarnih zneskov skrbijo pristojni davčni organi, posebnih (drugačnih) zastaralnih rokov za dokončanje izvršitve denarnih terjatev (globe, odvzema premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in stroškov postopka), v ZP-1 ni smiselno določati. Zadošča dopolnitev zakonske določbe o zastaranju, z jasno izraženo končno omejitvijo (zaključitve) izvrševanja in navezava na poseben (davčni) rok z napotitvijo na ustrezne davčne predpise.

Glede drugih (stranskih) sankcij je predlagan absolutni štiriletni zastaralni rok od začetka izvrševanja .

K 6. členu:

Predlagana sprememba 47. člena Zakona o prekrških, ki ureja stroške postopka, zagotavlja, da bo njegova vsebina ostala na ravni splošne ureditve, hkrati pa razširja doseg določbe. Ker je določba uvrščena med splošna pravila, za potrebe zakonskega urejanja na mestu, kamor je uvrščena, zadošča, da na načelni (sistemski) ravni opredeli vrste stroškov, ki po svoji naravi oziroma namenu sodijo med stroške postopka. V tako opredeljeni določbi ni potrebno posebej navajati posameznih stroškov, kot na primer stroške za zavarovanje dokazov in hrambo zaseženih in odvzetih predmetov, ki so v veljavnem zakonu vključeni v zakonsko besedilo, saj je taka ureditev lahko podlaga za dvom, da določeni drugi, s temi primerljivi stroški (na primer stroški prodaje in uničenja zaseženih predmetov), ki niso posebej navedeni, ne sodijo med stroške postopka. Podrobnejše naštevanje stroškov v 47. členu tudi zato ni

potrebno, ker so vse kategorije stroškov že (oziroma bodo) vključene v 143. člen ZP-1, ki je tudi predmet sprememb in dopolnitev v predlaganem zakonu.

Določba 143. člena sicer sodi v redni sodni postopek, vendar se v skladu z drugim odstavkom 58. člena ZP-1 uporablja tudi za hitri postopek, če za ta postopek ni (izrecno) drugače določeno. Zato niti z vidika uporabe v hitrem postopku ni potrebe, da bi se posamezne vrste stroškov naštevale že (oziroma tudi) v 47. členu zakona, ampak je dovolj opredelitev splošnega okvira stroškov. Ti so v predlogu zakona opredeljeni kot stroški, ki nastanejo v postopku o prekršku (v tem delu se predlaga redakcijska izboljšava glede na sedanje besedilo, ki se glasi »v postopku za prekršek«) ali zaradi njega in izdatki, ki za potrebe postopka nastanejo pred njegovo uvedbo ali po njegovi zaključitvi. S to zadnjo navedbo so ustrezno vključeni tudi stroški za zasege in zavarovanja pred uvedbo postopka ter morebitno hrambo (vključno s prevozom), prodajo in uničenjem predmetov po končanem postopku o prekršku.

K 7. členu:

Predlagano je novo poglavje zakona in novi členi 48.b, 48.c in 48.č, s katerimi se v pravni red Republike Slovenije prenaša Direktiva 2011-82/EU Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu, z dne 25. oktobra 2011. Osnovni namen navedene direktive in s tem tudi novega poglavja je zagotoviti izmenjavo podatkov iz registra motornih vozil ter omogočiti učinkovito preiskovanje in obravnavanje prekrškov, ki so v Republiki Sloveniji storjeni z motornimi vozili, registriranimi v drugih državah članicah Evropske unije. Predlagano novo poglavje zakona z naslovom »Posebne določbe za prekrške, storjene z motornimi vozili, registriranimi v drugih državah članicah Evropske unije« je uvrščeno za splošnimi določbami postopka o prekršku. Taka uvrstitev je sistemsko najprimernejša, saj se določbe tega poglavja uporabljajo tako v hitrem postopku, kot tudi v rednem sodnem postopku o prekršku, pač glede na pristojnost za obravnavanje zadeve glede na naravo v posameznem konkretnem primeru storjenega prekrška (52. člen ZP-1).

K 48.b členu

Predlagana uvodna splošna določba o uporabi posebnih določb novega poglavja pojasnjuje pravno podlago nove ureditve s sklicevanjem na Direktivo 2011/82/EU Evropskega parlamenta in Sveta o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 288, z dne 5. 11. 2011, str. 1). Ob navedbi, da gre za delno implementacijo, se v predlaganem tretjem odstavku natančneje določa, da se tisti del direktive, ki ureja čezmejno izmenjavo podatkov iz evidence registriranih vozil, ki je potrebna za preiskovanje kršitev varnosti cestnega prometa, vključno z določitvijo nacionalne kontaktne točke, prenaša v pravni red Republike Slovenije v zakonu, ki ureja dostop do zbirk podatkov o motornih vozilih. V pripravi je Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o motornih vozilih, ki bo opisano izmenjavo predvidoma urejal v 64. členu z naslovom »Dostopnost zbirke podatkov«. Zato je v predlogu posebej določeno, da se čezmejna izmenjava podatkov iz evidence registriranih vozil, če in kadar je to potrebno za ugotovitev storilcev prometnih prekrškov, glede katerih je sprva znana le registrska označba (tujega) vozila, s katerim je bil prekršek storjen, opravlja preko nacionalne kontaktne točke. Njene naloge bo po zakonu, ki ureja zbirke podatkov o motornih vozilih, opravljalo Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

V predlaganem drugem odstavku so natančneje opredeljeni prekrški, ki bodo obravnavani po določbah novega poglavja, tako glede na njihovo naravo (vrsto), kot glede na registracijsko označbo motornih vozil, s katerimi so storjeni, ter glede na posebne okoliščine, povezane z (domnevnimi) storilci.

Gre za prekrške, storjene na ozemlju Republike Slovenije (kar izhaja že iz temeljne določbe prvega odstavka 5. člena zakona) zoper varnost cestnega prometa. V skladu z 2. členom direktive je opredeljen poseben nabor teh prekrškov: prekoračitev dovoljene hitrosti, neuporaba varnostnega pasu, vožnja skozi rdečo luč, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom mamil, vožnja brez zaščitne čelade, uporaba prepovedanega voznega pasu in nezakonita uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo. Pojmi so sicer navedeni tako, kot v sami direktivi v navezavi njenega 2. člena (področje uporabe) na njen 3. člen (opredelitev pojmov), kjer so tudi natančneje pojasnjeni. Glede (pravnega) opredeljevanja in sankcioniranja se bo v konkretnih primerih upoštevala slovenska zakonodaja (Zakon o pravilih cestnega prometa). Opisana uporaba je v predlog nove določbe vključena z besedilom »(navedene kršitve) kot so natančneje opredeljene v zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa« in jo je zato razlagati kot splošno (generično) blanketno normo. Prekrški, ki so predmet obravnavanja, so določeni alternativno, lahko je podana le ena ali tudi več kršitev. Če bi šlo za stek (tudi) drugih prekrškov, pa teh ne bo mogoče obravnavati po določbah novega poglavja.

Novo poglavje se bo načeloma uporabljalo za prekrške zoper varnost cestnega prometa, če je bil prekršek storjen z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije, vendar z izjemo glede držav, za katere direktiva ni zavezujoča. To so po 22. in 23. točki preambule direktive Združeno kraljestvo (Velika Britanija), Irska in Danska. Pojem motornega vozila, ki ga direktiva opredeljuje kot vsako vozilo na motorni pogon, vključno z motornimi kolesi, ki se običajno uporablja za prevažanje oseb in blaga po cesti (b. točka 3. člena direktive), vsebinsko ustreza enakemu pojmu iz 17. točke prvega odstavka 3. člena Zakona o motornih vozilih.

Nadaljnji (procesni) pogoj za uporabo je, da na kraju samem ni bilo mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška, če (zaradi tega ali iz drugih razlogov) ni bilo mogoče pridobiti njegove izjave o prekršku, oziroma ni bilo mogoče storilcu izdati in vročiti odločbe o prekršku. Če bi navedeni pogoji bili podani, za postopek po novem poglavju ne bi bilo potrebe, saj bi postopek lahko bil opravljen že v Republiki Sloveniji in za uporabo čezmejnega sodelovanja ne bi bilo razlogov. Zadnji (obvezen) pogoj je, da lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška, nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije in zato postopka ni mogoče voditi brez uporabe določb novega poglavja. Imetnik vozila je v direktivi ((n) točka 3. člena) opredeljen kot oseba, na ime katere je vozilo registrirano, kakor je opredeljena v zakonodaji države članice registracije (vozila). Ne glede na navedeno njegova razlaga in uporaba, tako kot tudi uporaba skupine pojmov »lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, osumljena storitve prometnega prekrška, povezanega z varnostjo v cestnem prometu«, ki jih zakon povzema po direktivi, ne more povzročati težav. Pojmi so namreč v domačem pravu v smiselno enakem pomenu (kot v direktivi) opredeljeni v 11. točki prvega odstavka 3. člena in v 29. členu Zakona o motornih vozilih, poleg tega pa bo izvirne podatke v vsakem primeru možno pridobiti tudi preko kontaktne točke.

Opisani (procesni) pogoji so določeni kumulativno.

Glede vprašanj, ki niso posebej urejena v novem poglavju, se bodo v postopkih za čezmejne storilce iz EU uporabljajo druge določbe tega zakona, kar velja tako za splošne določbe o postopku, kot tudi za posebne določbe glede hitrega oziroma rednega sodnega postopka, pa tudi za določbe o izvrševanju prekrškovnih odločb in za ustrezne (splošne) materialnopravne določbe zakona.

K 48.c členu

Postopek v zadevah iz novega poglavja bo sprva potekal na podlagi predloge pisnega obvestila o prekršku in obrazca odgovora storilca na pisno obvestilo, kot sta določena v direktivi in ustrezno prenesena v predlog zakona. Če ne bo znan že ob zaznavi prekrška, bo (domnevni) storilec prekrška lahko ugotovljen s posredovanjem kontaktne točke na podlagi registrske številke vozila in označbe države, v skladu z določbami Zakona o motornih vozilih. Obvestilo in obrazec za odgovor bo domnevnemu storilcu poslal pristojni organ, ki je ugotovil prekršek (in domnevnega storilca), glede na naravo prekrškov bo to v praksi policija ali redarstvo.

Obvestilo in obrazec, ki bosta poslana osebi, osumljeni prekrška, sta kot celota enotna priloga k direktivi in zato tudi priloga zakona. Dejstvo, da država članica ni dolžna uporabiti predlogo pisnega obvestila in obrazca odgovora iz direktive, vendar pa mora imeti ta obrazec vsaj predpisane podatke (5. člen direktive, 2. točka), omogoča razširitev nabora podatkov. Zaradi zagotavljanja največjega možnega učinka prenosa direktive v notranji pravni red Republike Slovenije v smeri pospešenega reševanja čezmejnih zadev, ki bodo predmet novega posebnega postopka, so v predlogu člena določene dodatne vsebine, pouki in opozorila, ki bodo vključena v obvestilo oziroma obrazec odgovora. Z njimi so povezane tudi ustrezne pravne domneve in posledice, ki morajo omogočiti doseganje temeljnega namena direktive, to pa je olajšanje izmenjave informacij in (izrekanja ter) izvrševanja prekrškovnih sankcij ob zagotavljanju načela enakega obravnavanja. S tem bo obvestilo v praksi zagotavljalo dodatne učinke, ki so primerljivi s plačilnim nalogom, seveda le v primerih, če se bo kršitelj odločil, da prekršek prizna oziroma tudi plača, zaradi česar se bo nadaljnji postopek, glede na vrsto in naravo odločbe (hitri postopek, plačilni nalog, redni sodni postopek, skrajšani postopek) lahko hitreje zaključil.

Zato bo obvestilo poleg vsebine, predpisane z direktivo (datum, kraj, čas in način storitve prekrška; pravna opredelitev prekrška z navedbo predpisa, ki določa prekršek ter naslovom in številčno označbo ustrezne določbe tega predpisa, znesek za prekršek predpisane globe, rok za plačilo globe, če je bil prekršek ugotovljen s tehničnim sredstvom, pa tudi podatke o napravi s katero je bila kršitev zaznana) vsebovalo še posamezne dodatne sestavine, ki so deloma enake (skupne) za zadeve iz hitrega in rednega sodnega postopka in deloma še sestavine, ki bodo posebej določene za hitri in posebej za redni sodni postopek in so nujne za zagotovitev ustreznih pravnih posledic, glede na naravo in potek postopka.

Iz predlaganih določb drugega do petega odstavka tega člena je razvidno, da gre za sestavine, ki imajo namen omogočiti čim hitrejšo izjasnitev kršitelja, če je možno pa tudi plačilo globe, da se na tak način doseže hitra in enostavna rešitev prekrškovne zadeve, če se seveda storilec zanjo odloči. Če gre za prekršek, za katerega je določen hitri postopek, mora obvestilo vsebovati pravne pouke iz drugega odstavka 55. člena tega zakona in pojasnilo, da bo pristojni organ v primeru, če se bo postopek nadaljeval, odgovor osebe štel za njeno pisno izjavo o prekršku.

V primeru, da gre za postopek, ki se vodi s plačilnim nalogom (tako po predlaganem prvem, kot po drugem odstavku prenovljenega 57. člena zakona), pa bo dodan pouk, iz katerega bo izhajalo (kar je tudi namen predloga zakona), da se s plačilom polovice predpisane globe zadeva lahko praktično zaključi, saj bo v takem primeru obvestilo veljalo kot (že) izdani plačilni nalog, plačilo globe pa za priznanje prekrška, za odpoved pravici do vročitve plačilnega naloga in pravici do zahteve za sodno varstvo glede odgovornosti za prekršek, izrečene globe in kazenskih točk v cestnem prometu. Rešitev, po kateri velja, da se storilec s plačilom globe odpoveduje pravnim sredstvom, je smiselno enaka, kot bo za vse (»domače in tuje«) storilce veljala po predlaganem

novem 57.c členu zakona za kršitve predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil. Razlog za tako izjemo je prav v doseganju namena direktive, da se v primeru priznanja kršitelja postopek, ki je vezan na poslovanje s tujino, čimbolj skrajša in poenostavi, ob ohranitvi pravice do izjave in s tem tudi do obrambe v ustreznem obsegu, ki zagotavlja »pošten postopek«. Poleg tega bo domneva odpovedi pravici do zahteve za sodno varstvo veljala le glede učinkov plačila (kot priznanja) na odgovornost za prekršek, na višino izrečene globe in število kazenskih točk v cestnem prometu, ne pa tudi glede morebitnih kršitev postopka, zaradi katerih sama domneva ne bi mogla imeti predvidenih pravnih posledic. V tem obsegu bo pravno varstvo z zahtevo še vedno možno uveljavljati.

Obrazec za odgovor v postopku zaradi prekrška, za katerega se izvede redni sodni postopek o prekršku, mora obsegati pravne pouke iz prvega, tretjega, četrtega in šestega odstavka 114. člena tega zakona in pouk, da bo sodišče v primeru, če bo zoper osebo vložen obdolžilni predlog, odgovor osebe štelo za pisni zagovor osebe v rednem sodnem postopku oziroma ugovor osebe v skrajšanem postopku. S tem se zagotavlja (smiselno enako kot pri pravici do izjave v hitrem postopku), možnost pospešitev postopka v sodni fazi, saj bo stališče kršitelja praviloma že vnaprej znano, izpolnjen pa bo tudi formalni del zahteve po kontradiktornosti postopka.

Če storilec globe ne bo plačal, se bo postopek nadaljeval po določbah zakona tako, kot v vseh drugih primerih. Ker bo (morebitni) pisni odgovor storilca na obvestilo veljal za izjavo v hitrem postopku oziroma pisni zagovor v rednem sodnem postopku, bo to pomembno prispevalo k odpravi ovir za zaključitev zadeve.

Ustrezno varstvo položaja kršitelja predlagana ureditev zagotavlja tudi v primerih, ko je za prekršek predpisana (poleg glavne še) stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu, v številu, v katerem se sme izreči s plačilnim nalogom. Storilec bo o možnosti izreka stranske sankcije posebej poučen, kar mu omogoča tudi, da sam presodi ali je s priznanjem oziroma s plačilom globe pripravljen sprejeti tudi tveganje izreka te sankcije. Pri postopku po pravilih plačilnega naloga bo namreč tudi v tem delu veljalo, da se že opisano formalno učinkovanje doseže po domnevi, kot če bi bila (tudi) ta sankcija že izrečena s (pravim) plačilnim nalogom in ne zgolj posredno, z ustreznim obvestilom.

Predlagani šesti odstavek velja za primere, ko iz zbranih obvestil in podatkov izhaja, da storilec ne razume slovenskega jezika, oziroma se glede na dosegljive podatke mora tako domnevati. Če z mednarodno pogodbo ni določeno drugače, bo pisno obvestilo o prekršku v takem primeru moralo biti sestavljeno v jeziku dokumenta o registraciji motornega vozila (če organ lahko pridobi podatek o jeziku dokumenta) ali v enem od uradnih jezikov države članice registracije motornega vozila (torej v jeziku, ki ga storilec razume). V istem jeziku bo lahko storilec poslal svoj odgovor.

Določba o izjemah po mednarodnih pogodbah se nanaša na primere možne uporabe konvencij, po katerih se listine lahko pošiljajo tudi v jeziku državljanstva osebe (storilca), oziroma v jeziku, ki ga oseba razume in ne le v jeziku države registracije motornega vozila. Z določbo, da stroški prevoda obremenjujejo proračun ne glede na izid postopka, želi predlagatelj v skladu s 14. točko preambule v največji meri olajšati postopek, hkrati pa tem sledi načelom Direktive 2010/64/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih (UL L, 26.10.2010, str.1).

K 48.č členu

Domnevni storilec prekrška kot naslovljenec pisnega obvestila lahko na obvestilo odgovori (ni pa dolžan nanj odgovoriti) v 60 dneh od dneva vročitve obvestila o prekršku na naslov organa, ki je poslal obvestilo. Če odgovora ne bo vložil, se bo postopek nadaljeval kot sicer velja po Zakonu o prekrških.

Če bo odgovor posredovan, pa bo nadaljevanje postopka o prekršku (hitrega ali rednega sodnega postopka) v vsakem posameznem primeru odvisno od odločitve storilca o priznanju oziroma (tudi) hkratnem takojšnjem plačilu ali vsebinskem ugovoru zoper sum storitve prekrška in od nadaljnjih aktivnosti prekrškovnega organa in sodišča glede na konkreten odgovor storilca prekrška (lastnika, imetnika ali drugače identificirane osebe), kot je že opisano in natančno opredeljeno v predlaganem novem 48.c členu.

Predlagani novi 48.č člen v skladu z ureditvijo, ki je opisana pri 48.c členu, za take primere določa le, da po prejemu odgovora osebe oziroma po izteku roka za odgovor, organ, ki je pristojen za prekršek, za katerega se izvede hitri postopek, odloči o prekršku po določbah prejšnjega člena (z upoštevanjem morebitnega posredovanega odgovora kot izjave o prekršku) in po drugih določbah tega zakona. Če je za prekršek določen redni sodni postopek, prekrškovni organ odloči o vložitvi obdolžilnega predloga, pristojno sodišče pa odloči o prekršku po določbah 48.c člena (v tem primeru z upoštevanjem morebitnega posredovanega odgovora na obvestilo kot zagovora) in po drugih določbah zakona.

Pri slednjem bo treba upoštevati tudi predlagano dopolnitev 214. člena zakona z novim sedmim odstavkom, po katerem bo v opisanih primerih, če oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije, izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

K 8. členu:

V tretjem odstavku 49. člena Zakona o prekrških predpisana izobrazba za vodenje in odločanje v prekrškovnih postopkih (pete oziroma) sedme stopnje ni več v celoti usklajena z Uredbo o uvedbi in uporabi klasifikacijskega sistema izobraževanja in usposabljanja (Uradni list RS, št. 46/06 in 15/08 – odločba Ustavnega sodišča RS). Po navedeni uredbi je v skladu s tkim. Bolonjsko reformo v sedmo raven uvrščena le druga bolonjska stopnja, prva bolonjska stopnja pa je uvrščena v šesto raven izobrazbe. Glede na zahtevnost postopkov o prekrških, že ustaljeno prakso pristojnih organov in možnost sodnega varstva, po oceni predlagatelja za odločanje v hitrem postopku ustreza (tudi) nova prva bolonjska stopnja in temu je predlagano zakonsko besedilo prilagojeno. Za zahtevo po magistrski (drugi) stopnji ni niti potrebe, prav tako pa ni možnosti, glede na kadrovske stanje pri največjih prekrškovnih organih (Policija, redarstva).

Predlog spremembe hkrati sledi tudi potrebi po redakcijski in vsebinski uskladitvi besedila zakona s predpisi na področju izobraževanja in usposabljanja. Tako se namesto pete stopnje izobrazbe za vodenje postopka o prekršku in izdajo plačilnega naloga predpisuje najmanj peta raven izobrazbe, ki po navedeni uredbi pomeni:

15 Peta raven: Srednje tehniško in drugo strokovno ter splošno izobraževanje/srednja strokovna in splošna izobrazba

150 Srednje tehniško in drugo strokovno ter splošno izobraževanje/srednja strokovna in splošna izobrazba

15001 Srednje tehniško in drugo strokovno izobraževanje/srednja strokovna izobrazba

15002 Srednje splošno izobraževanje/srednja splošna izobrazba

15999 Srednje tehniško in drugo strokovno ter splošno izobraževanje/srednja strokovna in splošna izobrazba, drugje nerazporejeno.

Za vodenje postopka o prekršku in izdajo odločbe o prekršku pa se (namesto sedanje sedme stopnje) predpisuje najmanj šesta raven izobrazbe, kar po uredbi pomeni:

16 Šesta raven: Visokošolsko izobraževanje prve stopnje in podobno izobraževanje/visokošolska izobrazba prve stopnje in podobna izobrazba

161 Podraven 6/1: Višješolsko in višje strokovno izobraževanje/višješolska, višja strokovna in podobna izobrazba

16101 Višje strokovno izobraževanje/višja strokovna izobrazba

16102 Višješolsko izobraževanje (prejšnje)/višješolska izobrazba (prejšnja)

16199 Višješolsko, višje strokovno in podobno izobraževanje/višješolska, višja strokovna in podobna izobrazba, drugje nerazporejeno

162 Podraven 6/2: Visokošolsko izobraževanje prve stopnje, visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje) in podobno izobraževanje/visokošolska izobrazba prve stopnje, visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja) in podobna izobrazba

16201 Specialistično izobraževanje po višješolski izobrazbi (prejšnje)/specializacija po višješolski izobrazbi (prejšnja)

16202 Visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje)/visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja)

16203 Visokošolsko strokovno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska strokovna izobrazba (prva bolonjska stopnja)

16204 Visokošolsko univerzitetno izobraževanje (prva bolonjska stopnja)/visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja)

16299 Visokošolsko izobraževanje prve stopnje, visokošolsko strokovno izobraževanje (prejšnje in podobno izobraževanje/visokošolska izobrazba prve stopnje, visokošolska strokovna izobrazba (prejšnja) in podobna izobrazba, drugje nerazporejeno.

K 9. členu:

Predlagano črtanje prvega odstavka 55.a člena je redakcijske narave kot posledica nove ureditve plačilnega naloga, ki je pojasnjena v obrazložitvi k spremembam 57. člena zakona. Ostale spremembe v tej določbi pa so vsebinske narave.

S predlagano spremembo veljavnega tretjega (po predlagani spremembi drugega) odstavka 55.a člena se bo v postopkih zoper istega kršitelja pri obravnavi prekrškov, o katerih se odloča v hitrem postopku in prekrškov, o katerih se odloča v rednem sodnem postopku, prekrškovnim organom omogočilo, da pri pristojnem sodišču vložijo za vse prekrške enoten obdolžilni predlog, že pod pogojem, da gre za isti historični dogodek. Načelno je namreč sprejemljivo in zaželeno, da se isti historični dogodek ne obravnava večkrat in v ločenih postopkih.

Gre za primere, ko je bilo v isti historični zadevi ugotovljenih več kršitev predpisov istega ali različnega področja (npr. kršitve s področja varnosti cestnega prometa in hkrati s področja javnega reda in miru). To pomeni, da bo sodišče, ki bo odločalo v rednem sodnem postopku, v isti historični zadevi dobilo celovit pregled o predmetni zadevi, kar zagotavlja kontinuiteto in enotnost obravnave zadeve. Posledično to pomeni tudi racionalizacijo delovnih procesov, saj bodo kršitelji v isti zadevi odgovarjali za storjene prekrške samo enemu organu, to je sodišču, in na podlagi ene same odločbe. Sodišče, ki bo v zadevi odločalo po enotnem obdolžilnem predlogu, bo na podlagi zbranih dejstev in dokazov v celotni zadevi za konkretnega kršitelja lahko opravilo celovito in kvalitetno obravnavo zadeve.

V primerjavi s sedanjo ureditvijo po predlagani spremembi ostaja edini pogoj za tako (skupno) obravnavanje povezanost kršitev, preostala dva pogoja pa se črtata, saj sta z vidika smotnosti preveč omejujoča. Po veljavni ureditvi tretjega odstavka 55.a člena se namreč za podajo enotnega obdolžilnega predloga zahteva, da gre za postopek zoper istega kršitelja, pri čemer je poleg zahteve, da je med storjenimi prekrški medsebojna zveza, v veljavi še zahteva, da gre za kršitve predpisov z istega področja in da so podani isti dokazi. Navedeni pogoji morajo biti izpolnjeni kumulativno.

Predlagana sprememba, ki zadnja navedena pogoja opušča, temelji zlasti na primerih, ko ob izpolnjenemu pogoju iste historične zadeve, niso bili podani (povsem) isti dokazi in je zato prekrškovni organ za zadeve, ki bi jih sicer lahko rešil z enotnim obdolžilnim predlogom (v postopku pred sodiščem) moral vzporedno posebej voditi še hitri postopek. Tako so se postopki brez razloga občutno podaljševali, kršitelji pa so morali zagovore oziroma izjave podajati dvema različnima organoma. Zaradi razdrobitve sicer medsebojno tesno povezanih kršitev, uveljavljeni način dela onemogoča celovito obravnavo in ustrežno odmero sankcije za vse storjene prekrške skupaj, posledično pa se neutemeljeno podaljšujejo trajanje postopkov. Te težave mora odpraviti predlagana sprememba.

Ostale predlagane spremembe v 55.a členu so redakcijske narave in zagotavljajo uskladitev s spremembo v sedanjem tretjem odstavku, nadomestitvijo 56.a člena z novim 57.c členom in drugimi spremembami v zakonu.

K 10. členu:

Zaradi nove ureditve plačilnega naloga in predhodnega plačilnega naloga (v predlaganih spremembah 57. člena), je treba spremeniti tudi pogoje za izdajo odločbe o prekršku in trdneje določiti podlage za razmejitve med plačilnim nalogom in odločbo o prekršku, ki je po veljavni ureditvi v posameznih zadevah skoraj zabrisana. Zato se s predlagano spremembo 56. člena Zakona o prekrških jasneje razmejujejo primeri, ko je treba izdati odločbo o prekršku, od primerov izdaje plačilnega naloga, ki po predlogu zakona obsega tudi sedanji poseben plačilni nalog iz 57.a člena. Tudi z organizacijskega vidika je ta ureditev smiselna, saj Zakon o prekrških predpisuje različno raven izobrazbe za izdajo plačilnega naloga in odločbe o prekršku (glej spremembo tretjega odstavka 49. člena Zakona o prekrških) in različna jamstva za kršitelje.

Po predlagani ureditvi je tako potrebno odločbo o prekršku (vedno) izdati, ko prekrškovni organ odloči o odvzemu predmetov (gre za primere, ko je s predpisom, ki določa prekršek, predpisan obvezen odvzem predmetov) in odvzemu premoženjske koristi, saj gre za sankcije oziroma ukrepe, ki terjajo dodatno odločitev in obrazložitev glede na predpisane zakonske pogoje in posebne zahteve, tudi z vidika dokazovanja. Že do sedaj so prekrškovni organi zaradi odvzema predmeta morali izdati odločbo o prekršku, saj je bilo le za kazenske točke (kot stransko sankcijo) določeno, da se lahko izrečejo s plačilnim nalogom (veljavni 57. člen Zakona o prekrških). Tudi opomin je po že veljavni ureditvi dopustno izreči le z odločbo o prekršku, ker je potrebno obrazložiti izpolnitev pogojev za njegovo uporabo kot nadomestne glavne sankcije (21. člen Zakona o prekrških). V predlaganem prvem odstavku 56. člena so med zadevami za (obvezno) izdajo odločbe o prekršku vključeni tudi primeri, ko organ izreče globo znotraj razpona, v večkratniku ali odstotku. V teh primerih je po 66. členu Zakona o prekrških možno vložiti tudi pritožbo zoper sodbo o prekršku. Zaradi zahtevnosti obravnavanih zadev, pa so na izdajo odločbe o prekršku napotene tudi kršitve na področju varstva konkurence, deviznega poslovanja in bančništva ter vse (najhujše)

kršitve iz šestega odstavka 17. člena Zakona o prekrških, ki obsega posebej pomembna področja, varovana s strožjimi prekrškovnimi sankcijami.

Zadnja alineja v prvem odstavku spremenjenega 56. člena Zakona o prekrških se nanaša na vse tiste prekrške, ki v predhodnih alinejah niso naštet, vendar pa niso izpolnjeni pogoji iz spremenjenega (prenovljenega) 57. člena Zakona o prekrških, da bi prekrškovni organ lahko izdal plačilni nalog.

Glede drugih določb se ureditev v predlaganem 56. členu ne razlikuje bistveno od dosedanje ureditve, saj gre predvsem za prilagoditve tehnične narave.

Tako se v predlaganem tretjem (sedanjem drugem) odstavku 56. člena odpravlja redakcijska napaka na način, da se iz veljavnega besedila »sedež odgovorne pravne osebe« kot nepotrebna izpušča beseda »odgovorne«, saj ta navedba zadeva pravno osebo in ne njeno odgovorno osebo, da se z odločbo ugotavlja njena odgovornost, pa jasno izhaja iz tretjega odstavka tega člena.

V predlaganem četrtem (sedanjem tretjem) odstavku 56. člena se navedba podatka o voznikem dovoljenju omejuje na zadeve, pri katerih je dejansko potrebna in sicer, če so bile z odločbo izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniškega dovoljenja. Pri tem bo glede številke oziroma identifikacije dovoljenja treba upoštevati tudi prehodno določbo 19. člena predloga zakona. Glede teh in vseh drugih sestavin izreka odločbe, pa se njihov hkrati obseg omejuje na tiste, ki jih je glede na naravo in okoliščine posamezne zadeve mogoče pridobiti.

V istem odstavku se po predlogu zakona zahteva tudi vpis številke računa za plačilo, globe in stroškov postopka, kar bo storilcem olajšalo poravnavanje obveznosti, organom pa vodenje evidenc. Ta predlog za dopolnitev tretjega odstavka 56. člena zakona je posredno povezan s predlogom prehodne določbe 26. člena novele, po kateri se višina sodne takse ne bo več določala s posebnim nalogom za plačilo sodne takse po ZST-1, ampak že v odločbi, s katero se izreče sankcija za prekršek oziroma odločbi o pravnem sredstvu zoper tako odločbo. Zaradi pravilnega plačevanja bo v takem primeru v odločbi, poleg višine in roka za plačilo globe in stroškov postopka (vsebinsko v okviru slednjih, konkretno pa posebej), morala biti navedena tudi višina sodne takse in rok za njeno plačilo, saj je sodna taksa (ki se bo po predlogu prehodne določbe zakona odmerjala na drugačen način) tudi del stroškov postopka. Račun na katerega se taksa plača in drugi potrebni podatki oziroma sestavine iz sedanjega plačilnega naloga po 34. členu Zakona o sodnih taksah (ZST-1, Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10), pa bodo navedeni na priloženem pozivu za plačilo sodne takse, kot natančneje določa ustrezna prehodna določba zakona.

Nova določba ne pomeni nesorazmernega posega v poslovanje pristojnih organov z vidika njihovih administrativnih (računovodskih) obremenitev, saj morajo že sedaj z navedbo ustreznega računa (če se v korist lažjega poslovanja tako odločijo, pa tudi s priloženimi univerzalnimi plačilnimi nalogi), omogočiti storilcu, da globo in stroške postopka nakaže na ustrezne račune. S tem se lahko izognejo morebitnemu dodatnemu razčiščevanju vrste oziroma višine plačila, če to zaradi pomanjkljivih podatkov ni pravilno izvedeno na ustrezne račune. Sprememba je le v tem, da bo po predlogu zakona tudi višina sodne takse odmerjena že v odločbi o prekršku (oziroma v odločbi o pravnem sredstvu, če se to zavrne ali zavrže), kar pomeni, da po pravnomočnosti odločbe sodna taksa ne bo nakazana (in plačana) na podlagi posebnega naloga izdanega po ZST-1, pač pa na podlagi odločbe o prekršku in že navedenega poziva. Plačana bo (seveda po pravnomočnosti odločbe) na podlagi obveznosti in v višini, navedeni že v sami odločbi o prekršku, vzporedno z nakazilom

izrečene globe in (drugih) stroškov postopka. Vse to mora biti plačano na ustrezne račune proračuna oziroma organa, ki ni proračunski uporabnik, zato morajo biti podatki o teh računih navedeni že v odločbi (za sodno takso v ustreznem taksnem pozivu), predlagana sprememba pa vse to omogoča z ustrezno pravno podlago.

Pri tem je treba tudi opozoriti, da imajo prekrškovni organi in sodišča tudi možnost, da v dogovoru z Upravo za javna plačila odprejo posebne evidenčne račune in jih navedejo v odločbi oziroma sodbi kot račune, na katere se mora plačati skupen znesek globe, stroškov in sodne takse, kar storilcu omogoča plačilo (nakazilo) z enim plačilnim nalogom in nadaljnjim razčlenjevanjem vplačanih zneskom z odvodom na ustrezne podračune proračuna oziroma račune na katere se nakazujejo stroški organov, ki niso proračunski uporabniki. Gre za vidike finančnega poslovanja organov, ki so predmet posebne ureditve, zato zakon podrobnosti takega poslovanja ne določa.

V istem (predlaganem četrtem) odstavku 56. člena zakona se sedanja besedna zveza »storil prekršek«, nadomešča z besedno zvezo »odgovoren za prekršek«. Brez ugotovljene odgovornosti kršitelja že po splošni določbi 9. člena zakona ni mogoče izreči sankcije za prekršek. Zato mora taka ugotovitev (odgovornosti) biti izrecno vključena v določbo, ki opredeljuje sestavine izreka o prekršku, smiselno enako, kot velja za sodbo v rednem sodnem postopku (138. člen zakona). Ni pa namen predloga, da bi se spreminjal potreben oziroma uveljavljeni obseg obrazloženosti odločbe, ki v tem delu velja po sedanji prekrškovni (sodni) praksi.

K 11. členu:

Veljavni 56.a člen Zakona o prekrških ureja pravico do polovičnega plačila izrečene globe v primeru, ko je izdana odločba o prekršku. Zaradi spremenjene ureditve odločbe o prekršku in plačilnega naloga se ta pravica enotno za obe vrsti odločbe ureja v novem 57.c členu zakona.

Zato se predlaga črtanje sedanjega 56.a člena zakona in prenos vsebine z ustreznimi spremembami v novi 57.c člen zakona.

K 12. členu:

V predlogu preoblikovanega 57. člena sta združena sedanja instituta plačilnega naloga iz 57. člena (prvi odstavek predloga spremenjenega 57. člena) in posebnega plačilnega naloga iz 57.a člena (drugi odstavek predloga spremenjenega 57. člena).

Pojem osebne zaznave in pojem zaznave z uporabo ustreznih tehničnih sredstev po prvem odstavku predlaganega člena ima enak pomen, kot pri sedanjem plačilnem nalogu po 57. členu Zakona o prekrških. Pojem »osebna zaznava« na splošno pomeni, da mora uradna oseba prekrškovnega organa prekršek neposredno zaznati s svojimi čutili. Pooblaščen oseba mora torej biti fizično neposredno navzoča ob storitvi prekrška in mora sama na podlagi lastnega opazovanja ugotoviti vse njegove znake v trenutku njegovega nastanka. Po sodni praksi pa za izdajo naloga ni pooblaščen le policist, ki dejansko neposredno, osebno zazna prekršek, temveč vsak, ki deluje pri odkritju prekrška, oziroma vsak policist, ki sodeluje pri odkritju prekrška v okviru organizirane akcije več policistov. V okvir pojma osebne zaznave sodi tudi zaznavanje podatkov iz tehnične dokumentacije, pa tudi osebna ugotovitev registrske številke vozila, ki je podlaga za ugotovitev lastnika vozila, ne glede ali je vozilo v vožnji ali v mirujočem stanju, na primer pri kršitvah predpisov o ustavljanju in parkiranju, ki so sicer predmet urejanja v nespremenjenem 57.b členu zakona.

Ker se predlagana ureditev v tem delu ne spreminja, bo v praksi uveljavljena širša

razlaga lahko še naprej veljala tudi glede zaznave s tehničnimi sredstvi, ki ne vključuje le klasičnih merilnih naprav v cestnem prometu, ampak tudi podatke iz uradnih evidenc ali druge tehnično podprte dokumentacije.

V drugem odstavku predloga spremenjenega 57. člena (in v povezanem četrtem odstavku) je smiselno prevzeta sedanja ureditev posebnega plačilnega naloga iz 57.a člena Zakona o prekrških. V tem primeru prekršek (drugače kot velja po predlaganem prvem odstavku, torej v položaju navadnega plačilnega naloga) ni (bil) neposredno zaznan, ampak je (bil) ugotovljen (še) z zbiranjem obvestil in dokazov. Bistvena sprememba glede na veljavno ureditev je, da bo po predlogu zakona pravni položaj kršitelja, namesto s sedanjim institutom ugovora (ki po veljavnem četrtem odstavku 57.a člena vsebinsko nadomešča pravico do izjave), po predlogu zakona varovan z neposredno pravico kršitelja do izjave o prekršku, ki jo mora prekrškovni organ pridobiti pred izdajo plačilnega naloga. S tem bo na drugačen, bolj ekonomičen način zagotovljena potrebna kontradiktornost postopka, kar je tudi temeljni namen sedanje pravice do ugovora. Izjava bo po predlogu zakona z vsemi procesnimi zagotovitvami pridobljena po določbah 55. člena ustno na kraju samem (z zapisom oziroma zaznamkom) ali pa na podlagi predhodnega pisnega obvestila o prekršku. Pogoji za uresničitev pravice do izjave je seznanitev kršitelja z vsebino prekrškovnega očitka.

Glede na navedeno bo plačilni nalog, izdan po predlaganem drugem odstavku 57. člena (poleg vseh ostalih sestavin), moral vsebovati tudi kratek opis dejanskega stanja in kratek povzetek izjave kršitelja o prekršku, podani pred izdajo naloga. Taka obveznost bo veljala ne glede na kraj in način vročitve plačilnega naloga, izdanega po drugem odstavku predlaganega 57. člena zakona (osebno, na kraju prekrška, osebno kasneje, naknadno po določbah upravnega postopka).

Kršitelju, ki po ustreznem pouku izjave ne bo mogel podati na kraju prekrška, bo organ dolžan omogočiti, da poda pisno izjavo po določbah 55. člena zakona. Iz tega izhaja, da se po predlogu v obeh primerih (pri ustni in pisni izjavi) neposredno uporabljajo določbe navedenega člena glede dolžnosti vsebinskega obvestila o domnevnem prekršku, pravnih poukih in načinu pridobivanja, zapisovanja oziroma posredovanja izjave.

Prenovljena določba 57. člena ZP-1 tako sicer omogoča enotno ureditev dosedanjega navadnega plačilnega naloga in dosedanjega posebnega plačilnega naloga, vendar zaradi zagotovitve smiselno enakega procesnega položaja kršiteljev (ki je varovan tudi s sodno prakso vrhovnega, ustavnega in evropskega sodišča za človekove pravice) pri obravnavanju vsake posamezne zadeve vendarle upošteva in ohranja različen način ugotovitve prekrška. Pri navadnem nalogu (prvi odstavek) se (spricho neposredne zaznave) zagotavlja le naknadna kontradiktornost (na podlagi opisa kršitve, ki se kršitelju predstavi neposredno ob vročitvi naloga ali navede v pisnem izvodu naloga, ki se kršitelju naknadno vroči po ZUP). Pri posebnem nalogu (po predlaganem drugem odstavku), pa se poleg navedenega s predlogom zakona še naprej zagotavlja tudi pravica do izjave, z razliko, da se ne uresničuje več z ugovorom, ampak z neposredno podano ustno izjavo (na kraju prekrška) ali pisno izjavo (po 55. členu zakona) in z določbo, da mora izdati plačilni nalog vsebovati tudi kratek opis dejanskega stanja kršitve in kratek povzetek izjave kršitelja o prekršku. Le na tak način je možno kršitelju zagotoviti položaj, ki upošteva temeljna načela poštenega postopka z vidika varovanja njegovih enakih možnosti obrambe zoper očitke kaznovalne narave.

V zakonskem predlogu je navedba objektivne okoliščine, po kateri se bo postopek s plačilnim nalogom po drugem odstavku razlikoval od postopka z odločbo, vsebinsko primerljiva z merili za veljavni posebni plačilni nalog po 57.a členu. Zato je pričakovati,

da bodo po tej določbi obravnavane predvsem take kršitve, kot se sedaj obravnavajo po 57.a členu zakona, čeprav področni predpisi, ki sedaj omejujejo uporabo na pristojnosti policije (JRM, cestni promet, vstop in izstop, tujci, meja, javna zbiranja), v predlogu niso več navedeni. Predlog tako določa, da se plačilni nalog lahko izda za (vse) prekrške (ki sicer niso neposredno zaznani, ampak so lahko tudi drugače ugotovljeni), če je do zbiranja obvestil in dokazov o kršitvah prišlo neposredno po kršitvi (in) na kraju, kjer je bil prekršek storjen. Navedeno pa ne pomeni, da takega plačilnega naloga ni mogoče izdati tudi v primeru, ko policisti na kraju prekrška zberejo vsa potrebna bistvena dejstva in dokaze, razen izjave kršitelja, ki je bodisi odpeljan s kraja (na primer zaradi nujne medicinske pomoči), ali pa ga je sam zapustil (na primer pri kršitvah javnega reda in miru, ko se kršitelji običajno razbežijo, ali kršitelj zapusti stanovanje, v katerem je bil storjen prekršek).

Le v primeru, če obvestil in dokazov ne bo mogoče zbrati neposredno po dogodku in na kraju storitve, ker je ta kraj popolnoma spremenjen, kar tam ni več udeležencev in prič in je odločilna dejstva treba ugotavljati z dodatnim zbiranjem oziroma pridobivanjem in preverjanjem, kar bo praviloma zahtevalo tudi daljši čas, bo treba opraviti običajni hitri postopek, ki se zaključi z odločbo.

Jasno razlikovalno podlago in utemeljeno pričakovanje, da bo položaj kršitelja pri plačilnem nalogu tudi po drugem odstavku 57. člena ustrezno varovan (najmanj kot sedaj), čeprav ne bo izdana odločba po 56. členu zakona (ampak bo izdan plačilni nalog smiselno na enak način, kot se sedaj izda po 57.a členu zakona), predlagatelj črpa iz okoliščine, da so neposredno po dejanju in na kraju kršitve praviloma zbrane vse udeležene osebe, vidni so vsi sledovi oziroma materialni dokazi, na voljo so vsi podatki, tako da prekrškovni organ praktično opravlja »ogled in obravnavo« na samem kraju, kjer je ob posredovanju in primerjanju zbranega gradiva možno soočiti tudi vse izjave in stališča udeležencev in jih ustrezno presoditi. Če je zadeva na taki podlagi »takoj dokazno zrela«, bo plačilni nalog tudi po predlaganem drugem odstavku 57. člena lahko izdan takoj, na samem kraju prekrška. Neposredno po kršitvi bo lahko izdan tudi, če bo polna kontradiktornost deloma zagotovljena naknadno, zunaj kraja kršitve, ker kršitelja na tem kraju ni (več). Zagotovljena bo na primer z izjavo kršitelja, pridobljeno ustno (in zapisano po uradni osebi, ki lahko kršitelja obišče v zdravstveni ustanovi ali na njegovem domu ali na delovnem mestu) oziroma pisno po določbah 55. člena zakona, torej po enakem postopku, kot bi bil kršitelju zagotovljen pri izdaji odločbe. Prav na teh jamstvih temelji možnost izdaje plačilnega naloga po predlaganem drugem odstavku 57. člena (ki bo nadomestil sedanji posebni plačilni nalog iz 57.a člena ZP-1), takoj po izvedbi postopka na kraju prekrška ali neposredno za tem, ko bodo zbrani morebitni dodatni podatki, ki jih ni bilo mogoče takoj pridobiti, in ko bo pridobljena izjava kršitelja, če je ni bilo mogoče pridobiti na kraju prekrška.

Z možnostjo izdaje plačilnega naloga po predlaganem drugem odstavku 57. člena se za storilce zagotavlja hitrejši postopek brez nepotrebnega ponavljanja posameznih dejanj in s polno uveljavitvijo prvin poštenega postopka, pristojnim organom pa omogoča, da postopek v celoti dokonča pooblaščen uradna oseba, ki ga je tudi vodila, kar je racionalno in ekonomično. Glede na predlagano ureditev bi sprejemu zakona v običajnem hitrem postopku (postopku z odločbo, 55. in 56. člen Zakona o prekrških) obravnavali le kršitve, za katere zaradi časovnega zamika ali večjega obsega dokaznega gradiva in časa, potrebnega za njegovo zbiranje, ali zaradi drugih okoliščin, povezanih z vrsto prekrška, področjem kršitve ali sankcijo (kot je natančneje že obrazloženo pri predlogu za spremembo 56. člena), plačilnega naloga ni mogoče izdati niti po prvem, niti po drugem odstavku predlaganega 57. člena ZP-1.

Tako se pokaže, da nova ureditev v veliki meri prevzema že doslej uveljavljen in

povsem primerljiv postopek, ki je kot izjema (sedaj) urejen v petem odstavku 57.a člena zakona in je z njim nadomešča ureditev, ki sedaj sicer velja kot pravilo za vse primere posebnega plačilnega naloga, izdanega po veljavnem prvem do četrtem odstavku 57.a člena zakona.

Primerjalna prednost nove ureditve je predvsem v nadomestitvi (naknadnega) ugovora s (predhodno) pravico do izjave, kar bo skrajšalo postopek, saj ne bo potrebno posebno odločanje o ugovoru z odločbo v hitrem postopku, zoper katero je potem dovoljena še zahteva za sodno varstvo. Ugovor tako ostaja v veljavi le v nespremenjeni določbi 57.b člena zakona, kot pravno sredstvo zoper plačilni nalog, izdan zaradi kršitve predpisov o ustavljanju in parkiranju vozil v cestnem prometu. Izkušnje kažejo, da je v teh primerih možnost ugovora bolj racionalna od predhodnega obveznega pridobivanja izjave kršitelja ali možnosti neposredne vložitve zahteve za sodno varstvo. Ugovor je vložen le zoper relativno majhno število teh plačilnih nalogov (okoli 6%), kar pomeni, da ne obremenjuje pretirano prekrškovne organe.

Nevarnost prekomerne uporabe spremenjenih določb o (posebnem) plačilnem nalogu (predlagani drugi odstavek 57. člena) in njegovega izdajanja preko ustreznih meja, bo v praksi preprečevala tudi predlagana določba novega prvega odstavka 56. člena, ki izdajo takega naloga dodatno omejuje z opredelitvijo prekrškov, pri katerih mora prekrškovni organ glede na njihovo naravo, predpisano sankcijo ali način ugotavljanja obvezno izdati odločbo.

Predlagani tretji odstavek spremenjenega 57. člena vsebinsko načeloma sledi sedanjemu drugemu odstavku, ki določa, da ima plačilni nalog naravo odločbe o prekršku in natančno opredeljuje vse njegove sestavine.

Pri tem se navedba podatka o vozniskem dovoljenju omejuje na zadeve, pri katerih je dejansko potrebna in sicer, če so bile z odločbo izrečene kazenske točke ali gre za kršitev, ki je povezana z veljavnostjo vozniskega dovoljenja, omejuje pa se tudi na obseg, v katerem je te podatke (glede tujcev), mogoče pridobiti. Pri tem bo glede številke oziroma identifikacije dovoljenja treba upoštevati tudi prehodno določbo 25. člena predloga zakona.

Glede dopolnitve predlaganega tretjega odstavka v delu, ki se nanaša na rok in način plačila globe in stroškov postopka, velja v celoti, kar je že bilo navedeno pri obrazložitvi spremembe četrtega odstavka 56. člena zakona, le da se pri izdaji plačilnega naloga ne bi določala obveznost plačila sodne takse. Zato navedba obveznosti določitve višine, roka plačila in številke računa velja le za globo in za tiste stroške postopka, ki se odmerjajo po predlagani določbi šestega odstavka preoblikovanega 57. člena. Smiselno velja tudi del obrazložitve k predlaganim spremembam in dopolnitvam 56. člen zakona, ki se nanaša na možnosti zagotavljanja lažjega plačila s posredovanjem univerzalnih plačilnih nalogov že v prilogi odločbe o stroških in glede možnosti plačevanja na (enotne) evidenčne račune.

Predlagani četrti odstavek (ki vsebinsko ustreza sedanjemu petemu odstavku 57. člena) omogoča izdajo plačilnega naloga po prvem in drugem odstavku prenovljenega člena tudi v primerih, ko ob izpolnjenih drugih zakonskih pogojih ni izpolnjen pogoj navzočnosti kršitelja, zato mu naloga ni mogoče izdati in vročiti na kraju prekrška. V takem primeru bo nalog (po opravljenem postopku) kršitelju vročen po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Pri tem pa je treba ustrezno upoštevati primere, ko kršitelju, čeprav je šlo za neposredno zaznavo (predlagani prvi odstavek 57. člena zakona) ni mogel biti osebno predstavljen prekršek in dokazi zanj. Zato je (enako kot velja sedaj) posebej določeno, da mora v takem primeru plačilni nalog iz

prvega odstavka 57. člena vsebovati (v listini sami ali kot prilogo) tudi kratek opis dejanskega stanja prekrška z navedbo dokazov, da se bo kršitelj s tem seznanil vsaj ob prejemu naloga. Enaka obveznost v predlogu ni posebej določena tudi za plačilne naloge po drugem odstavku predlaganega 57. člena, saj je splošna obveznost vključitve kratkega opisa kršitve in kratkega povzetka izjave kršitelja o prekršku, ki jo mora prekrškovni organ pridobiti pred izdajo in vročitvijo plačilnega naloga, za take primere že predvidena v predlaganem drugem odstavku 57. člena in velja tudi za naknadno vročene plačilne naloge.

Pri oblikovanju drugih določb (odstavkov) prenovljenega 57. člena, ki ureja plačilni nalog, je predlagatelj izhajal iz ocene, da določb zakona, ki že sicer po splošnih pravilih veljajo tudi za to vrsto odločbe, ni treba posebej oziroma ponovno navajati. V predlagano določbo zato ni vključena vsebina veljavnega tretjega odstavka 57. člena, saj pravica do vložitve zahteve za sodno varstvo jasno izhaja iz navedbe, da plačilni nalog velja kot pisna odločba o prekršku, pravica do zahteve za sodno varstvo zoper odločbo pa je posebej in celovito (tudi za plačilni nalog kot vrsto odločbe) že urejena v 59. členu zakona. Smiselno enako velja tudi za določbe sedanjega šestega odstavka 57. člena, pri čemer je v predlaganem petem odstavku ohranjena posebna določba o obveznosti prekrškovnega organa, da sodišču (če gre za plačilni nalog po predlaganem prvem odstavku) predloži tudi kratek opis dejanskega stanja z navedbo dokazov, če ta ni vključen že v plačilni nalog. Vključena tudi ni določba sedanjega četrtega odstavka tega člena, saj je prenesena v predlagani novi 57.c člen zakona, ki ureja polovično plačilo globe tako pri odločbi kot pri plačilnem nalogu.

Povsem enako velja za sedanjo določbo osmega odstavka glede plačila globe v predpisanem roku in znesku ter pošiljanja naloga v izvršitev pristojnemu organu oziroma enakega ravnanja po njegovi pravnomočnosti. Ta vprašanja so tudi za plačilni nalog že ustrezno urejena v 200. in 202. členu zakona.

V šestem odstavku ni povzeta vsebina sedanjega šestega odstavka, po kateri se v postopku s plačilnim nalogom ne plačujejo stroški postopka. Upoštevati je namreč treba, da nova določba vključuje tudi sedanji posebni plačilni nalog, pri katerem se stroški po sedaj veljavni ureditvi plačajo. Tudi sicer ni razloga, da se stroški uporabe potrebnih tehničnih naprav in drugi stroški nastali zaradi obravnavanja kršitev, ki jih je v postopku s plačilnim nalogom praviloma mogoče hitro in enostavno ugotoviti, ne bi naložili v plačilo kršitelju. Izjema velja le za potne stroške uradnih oseb, ki praviloma nastanejo kot skupni stroški pri obravnavanju večjega števila kršitev in za sodne takse, za katere je z vidika pospešitve postopkov primerno, da se v teh zadevah za izdajo plačilnega naloga ne zaračunajo oziroma se zaračunajo le za nadaljnji postopek ob morebitni uporabi pravnih sredstev.

Določba predlaganega sedmega odstavka na enak način, kot v sedanjem devetem odstavku istega člena, omogoča neposredno plačilo oziroma zavarovanje plačila globe oseb, ki bi se lahko izognile poravnavi svoje obveznosti. V takih primerih bo po predlogu zakona na splošni ravni omogočeno tudi plačilo z negotovinskimi plačilnimi sredstvi (četrti odstavek 57.c člena), tako kot doslej, pa tudi neposredno plačilo na način, ki ga s svojimi notranjimi akti in v povezavi z določbo prvega odstavka 201. člena zakona določa pristojni prekrškovni organ.

Predhodno obvestilo o prekršku, ki je sedaj urejeno v petem odstavku 57. člena zakona, je po predlogu zakona na novo opredeljeno v osmem odstavku predlaganega člena. Gre za primere, ko okoliščine omogočajo, da se kršitelju na kraju prekrška pusti obvestilo o prekršku, ki (po sedanji ureditvi) vsebuje (le) kraj in čas storitve ter pravno opredelitev prekrška. V praksi tako obvestilo policija ali pristojno redarstvo uporablja le

za kršitve pravil o ustavljanju in parkiranju vozil v cestnem prometu, na način, da se pritrudi (nalepi) na vozilo. Zato je izdaja obvestila tudi po predlagani določbi osmega odstavka 57. člena zakona omejena (zgolj) na take kršitve, pod pogojem, da kršitelja ni bilo mogoče na kraju storitve seznaniti s prekrškom.

Novost predlagane določbe pa je v vključitvi dodatnih sestavin, ki po eni strani omogočajo kršitelju, da takoj poravna izrečeno globo v polovičnem znesku, po drugi strani pa omogočajo, da v takem primeru (prostovoljnega plačila) izdano obvestilo že velja kot plačilni nalog in zato tega ne bo treba še posebej izdajati, kar omogoča znatne administrativne in s tem tudi kadrovske in stroškovne prihranke. Zaradi majhnega pomena kršitev se predlaga, da kršitelj, ki globo takoj plača, ne bi bil vpisan v evidence o prekrških in se postopek lahko takoj zaključi, pri čemer se tudi ne zaračunajo stroški postopka. Evidentiranje plačnika kot kršitelja bi namreč zahtevalo dodaten postopek preverjanja dejanskega stanja (možnost prevzete identitete), smiselno enako pa velja, če bi kot kršitelja vpisali lastnika vozila. Vse to bi dodatno zavleklo postopek in izničilo praktični pomen obvestila. Ker je po drugi strani možno domnevati, da bo globo skoraj brez izjeme plačal le dejanski kršitelj, predlagana ureditev tudi ne more biti v nasprotju z načelom poštenega postopka.

Po predlogu zakona neplačilo izrečene globe (neuspešen potek roka iz obvestila) nima nobenih pravnih posledic za (pravega) kršitelja (lastnika ali imetnika pravice uporabe vozila ali drugega storilca), ki se mu v takem primeru, vendar šele po izteku roka za prostovoljno plačilo, izda in vroči »pravi« plačilni nalog. Ob takem izidu obvestilo šteje za brezpredmetno in ima kršitelj vse enake pavnice v postopku s plačilnim nalogom, kot v primerih, če obvestilo ni bilo izdano, vključno s pravico do plačila polovice izrečene globe in z učinki, ki jih zakon določa za take primere.

K 13. členu:

Vsebina veljavnega 57.a člena je s predlogom zakona v ustrezno spremenjenem besedilu prevzeta v prenovljeni 57. člen zakona. Opredeljena je predvsem v njegovem drugem odstavku, ki ureja izdajo plačilnega naloga pod pogoji sedaj veljavne določbe 57.a člena o posebnih primerih plačilnega naloga, kakor je podrobneje pojasnjeno v obrazložitvi k navedenemu členu.

Zato se predlaga črtanje določbe 57.a člena ZP-1 kot nepotrebne.

K 14. členu:

Določba prvega odstavka novega 57.c člena zakona prevzema in na enem mestu združuje vsebinsko nespremenjeno ureditev veljavnega zakona iz 56.a (za odločbo) in četrtega odstavka 57. člena (za plačilni nalog), ki kršitelju omogoča plačilo polovične globe, če ne vloži zahteve za sodno varstvo in pod pogojem, da plačilo opravi najkasneje v osmih dneh po pravnomočnosti.

Pravico do polovičnega plačila izrečene globe ima kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku ali plačilni nalog, plačati pa jo mora v osmih dneh po pravnomočnosti. Navedena (sedanja) ureditev ne preprečuje kršitelju, ki bi globo plačal pred pravnomočnostjo (ko rok za vložitev zahteve za sodno varstvo še teče), da (še vedno) vloži zahtevo za sodno varstvo. Taka možnost se s predlagano novo določbo preprečuje, saj omogoča nepotrebno obremenjevanje pristojnih organov, ki morajo v primeru uspeha kršitelja z vloženo zahtevo za sodno varstvo, plačano globo vračati, v primeru neuspeha pa terjati še drugo polovico izrečene globe. Zato se v predlogu uveljavlja logična in jasna rešitev, po kateri kršitelj, ki je pred pravnomočnostjo plačal polovični znesek globe, ne more hkrati vložiti zahteve za sodno varstvo. Če je pred pravnomočnostjo plačal polovično globo, se bo po predlogu zakona štel, da se je s

tem odpovedal zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku oziroma plačilni nalog, s katero mu je bila izrečena globa in zato zahteva ni dovoljena. Pouk glede nedovoljenosti take zahteve za sodno varstvo iz prvega odstavka 57.c člena mora biti del pravnega pouka kršitelju.

Ker nova določba celovito ureja plačilo globe, izrečene za prekršek, je v drugem odstavku izrecno opredeljena tudi plačilna obveznost kršitelja, ki ne izrabi možnosti polovičnega plačila.

Tretji odstavek nalaga pristojnemu prekrškovnemu organu, da kršitelja pravočasno seznaniti z možnostjo plačila polovične globe in opisanimi pravnimi posledicami morebitnega plačila (nedovoljenost zahteve za sodno varstvo).

S četrtem odstavkom predlagane nove določbe se na splošni ravni omogoča plačilo globe in stroškov postopka z negotovinskimi plačilnimi sredstvi (bančne oziroma druge plačilne in kreditne kartice, elektronski denar). Veljavni Zakon o prekrških ne ureja možnosti plačila globe in stroškov postopka z negotovinskim plačilnim sredstvom, kar povzroča dvome o dopustnosti takega načina plačevanja, ki je sicer v sodobnem plačilnem prometu splošno uveljavljeno. Zakon o prekrških bi (po predlagani določbi) dovoljeval tako plačilo pod pogoji in v skladu s predpisi, ki urejajo finančno poslovanje organa, pristojnega za postopek o prekršku, če bodo hkrati izpolnjeni ustrezni tehnični pogoji. V primeru, če bo tako plačilo možno, mora biti pouk o takem načinu plačila sestavni del pravnega pouka, kar zagotavlja vsem storilcem prekrškov na določenem področju enak položaj, v skladu s stopnjo tehnične opremljenosti posameznih prekrškovnih organov in pogoji, v katerih delujejo. To je tudi razlog, da splošne možnosti negotovinskega plačila predlog zaenkrat ne določa, saj je ne bi bilo mogoče zagotoviti, predvsem glede na stroške uvedbe (POS terminali, povezovanje). S posebnim predpisom iz predlaganega četrtega odstavka bo lahko določena tudi višina in način plačila stroškov negotovinske transakcije, ki jih bo po predlagani določbi moral nositi storilec, ob upoštevanju višine v skladu s pogodbenim razmerjem, ki ga različni prekrškovni organi sklepajo s ponudniki storitev negotovinskega plačila.

S predlagano določbo petega odstavka se (iz razlogov, ki so bili upoštevani ob uvedbi z novelo ZP-1E) ohranja sedanja omejitev, po kateri se določbe o plačilu polovične globe ne uporabljajo za prekrške s področja varstva konkurence.

K 15. členu:

Zaradi črtanja 57.a člena, katerega vsebina je po predlogu zakona vključena v spremenjeni 57. člen, se v desetem odstavku 65. člena predlaga črtanje sklicevanja na to določbo, ker z opisano spremembo postaja brezpredmetno.

K 16. členu:

Drugi odstavek 129.a člena ZP-1 določa, da se sme v skrajšanem postopku za prekršek izreči globa oziroma opomin, ob globi pa tudi stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornih vozil in odvzema predmetov. V drugem stavku je določeno, da se stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v skrajšanem postopku ne sme izreči v številu, za katero se po določbah tretjega in četrtega odstavka 22. člena zakona izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

Taka omejitev ni smiselna, glede na veljavno določbo šeste alineje prvega odstavka 52. člena zakona, po kateri je redni sodni postopek določen le za tiste prekrške zoper varnost cestnega prometa, za katere je predpisana stranska sankcija kazenskih točk (prav) v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti

voznškega dovoljenja. Iz navedenega namreč izhaja, da omenjena določba omejuje možnost vodenja skrajšanega (rednega sodnega) postopka za vse zadeve s predpisanimi kazenskimi točkami, v katerih je sploh lahko podana pristojnost sodišča v rednem sodnem postopku za prekrške. Za predpisano omejitev («ne sme izreči») ni nobene potrebe, če sodišče drugih prekrškov, razen teh, ki so izrecno izvzeti, sploh ne more obravnavati. Po drugi strani omejitev tudi zato ni potrebna, ker je bila predvidena zaradi možnosti omilitve števila kazenskih točk (po besedilu pred novelo ZP-1G veljavnega šestega odstavka 26. člena ZP-1), ki pa je sedaj nadomeščena z institutom odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti voznškega dovoljenja (202.č do 202.e člen zakona).

Zato se v drugem odstavku 129.a člena zakona predlaga črtanje opisane omejitve iz drugega stavka.

Predlagana sprememba v tretjem stavku šestega odstavka istega člena je redakcijske narave in upošteva, da se o ugovoru ne odloča le z razveljavitvijo izpodbijane sodbe, ampak tudi z zavrženjem in zavrnitvijo ugovora.

K 17. členu:

Predlog za dopolnitev določbe drugega odstavka 138. člena zakona ima namen olajšati poravnavanje denarnih obveznosti iz sodbe o prekršku in njihovo knjiženje.

Za pravilno in pravočasno plačilo globe in stroškov postopka (enako, kot velja za prekrškovni organ v hitrem postopku, in je natančneje pojasnjeno pri obrazložitvi sprememb 56. in 57. člena zakona), mora biti v sodbi o prekršku določen rok, v katerem je treba plačati globo in stroške postopka ter številke računov za njihovo plačilo. Pri tem smiselno velja vse, kar je navedeno v obrazložitvi k predlaganim spremembam in dopolnitvam 56. člena zakona, še posebej tudi glede možnosti zagotavljanja lažjega plačila s posredovanjem univerzalnih plačilnih nalogov že v prilogi odločbe o stroških in glede možnosti plačevanja na (enotne) evidenčne račune.

Enako, kot pri odločbi v hitrem postopku, je tudi ta predlog povezan s predlogom prehodne določbe 26. člena novele, po kateri se višina sodne takse v postopku o prekršku ne bo več določala s posebnim nalogom za plačilo sodne takse po ZST-1, ampak že v odločbi o izreku sankcije, oziroma v postopku s pravnim sredstvom zoper tako odločbo. To pomeni, da bo v sodbi morala biti navedena tudi višina sodne takse, ki naj se plača in rok za njeno plačilo, upoštevajoč, da je sodna taksa tudi del stroškov postopka, ki bremenijo kršitelja.

Za pravilno poslovanje z vidika plačevanja tako določene sodne takse na podlagi novega načina odmere, pa je v prehodni določbi, ki uvaja novo takso ureditev, hkrati predlagano, da se v (odločbi oziroma) sodbi, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa, priloži poziv za plačilo sodne takse, ki vsebuje vse sestavine iz sedanjega taksnega plačilnega naloga po 34. členu ZST-1. Te sestavine so 15-dnevni rok za plačilo, osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, višina dolžne sodne takse, pravna podlaga za njeno odmero, številka računa za nakazilo, referenca (sklic) in opozorilo glede posledic, če taksa ne bi bila plačana pravočasno.

Poleg tega se med sestavine sodbe, s katero se obdolženec spozna za odgovornega, dodaja še opozorilo o pravici do plačila globe in stroškov na obroke, kot to določa 18. člen zakona. Tako opozorilo je sestavni del odločbe oziroma plačilnega naloga (56. in 57. člen zakona). S predlagano dopolnitvijo bo izrecno vključeno tudi v 138. člen

zakona. To bo omogočilo storilcu, da po prejemu sodbe poda predlog za obročno plačilo globe in (po predlogu zakona poslej tudi) stroškov rednega sodnega postopka.

K 18. členu:

Iz razlogov, ki so bili že pojasnjeni pri spremembi 47. člena Zakona o prekrških, se dopolnjuje 143. člen Zakona o prekrških tako, da bo obsegal tudi vse tiste stroške, ki (lahko) nastanejo pred začetkom postopka o prekršku in po njegovi zaključitvi. Gre predvsem za izdatke oziroma stroške zavarovanja dokazov, zasega in začasnega odvzema predmetov pred začetkom postopka ali med njim in za stroške, ki so nastali zaradi hrambe (vključno s prevozom in morebitno manipulacijo), prodaje in uničenja začasno zaseženih in začasno odvzetih oziroma odvzetih predmetov, ki nastanejo že med postopkom (na primer za lahko pokvarljivo blago) ali šele po pravnomočnosti odločbe oziroma sodbe o prekršku (2. in 3. točka prvega odstavka spremenjenega 143. člena zakona). Glede na spremenjeno določbo 47. člena zakona bo po predlaganih določbah zunaj dvoma, da imajo navedeni stroški naravo stroškov postopka tudi, če so (glede na posebne okoliščine) nastali za njegove potrebe že pred njegovim začetkom ali šele po njegovem končanju.

Ob upoštevanju novega oštevilčenja točk v spremenjenem prvem odstavku, se ustrezno prilagaja besedilo drugega odstavka 143. člena, tako da zajema vse tiste stroške, ki se v postopku o prekršku izplačujejo vnaprej iz sredstev organa, ki vodi postopek o prekršku, pozneje pa se izterjajo od tistega, ki jih je po 144. členu zakona dolžan plačati.

Med stroške postopka sodijo tudi sodne takse. Določbe ZP-1 se glede tega s predlaganim zakonom ne bi spremenile. Še naprej bo veljal tudi prvi odstavek 145. člena, po katerem se za sodno takso (tako kot za vse druge stroške) praviloma že v sodbi o prekršku (oziroma glede na smiselno uporabo po drugem odstavku 58. člena ZP-1, enako tudi v odločbi, izdani v hitrem postopku) določi, kdo plača sodno takso (in po predlogu zakona tudi, kolikšna je). Izjema glede izdaje posebnega sklepa po tretjem odstavku 145. člena zakona po naravi stvari tu ne pride v poštev, saj so podatki za odmero takse že v času odločanja na prvi oziroma na drugi stopnji (v odvisnosti od odločitve) povsem zadostni.

Drugače pa bo po predlaganem zakonu veljalo glede natančne določitve (višine) sodne takse, saj se njena višina ne bo več odmerjala s posebnim (taksnim) plačilnim nalogom izdanim po ZST-1, ampak že kar v odločbi sami, torej na enak način, kot se je pred uveljavitvijo ZST-1 določala povprečnina. Razlika bo le v tem, da bo taksa še naprej fiksno določena in zato ne bo odvisna od trajanja in zapletenosti postopka ter premoženjskih razmer storilca (kot je veljalo za povprečnino), saj bi tako odmerjanje povzročilo nepotrebne dodatne stroške in zastoje v postopku. Prednost spremenjene ureditve pa bo v poenostavitvi poslovanja, saj ne bo treba izdajati posebnih plačilnih (taksnih) nalogov, ker bo storilec že iz sodbe oziroma odločbe lahko ugotovil, kakšno takso bo (poleg globe in morebitnih drugih stroškov postopka) moral plačati po njeni pravnomočnosti.

Z dopolnitvijo določb o vsebini odločbe v hitrem postopku in sodbe v rednem sodnem postopku (kar bo veljalo tudi za sodbo o zahtevi za sodno varstvo zoper odločbo izdano v hitrem postopku) ter prehodno določbo o posredovanju poziv za plačilo sodne takse, pa bo zagotovljena tudi navedba računa, na katerega bo taksa plačana in vseh drugih potrebnih podatkov, ki so sedaj vsebovani na taksnem plačilnem nalogu. Nova ureditev glede odmerjanja in plačevanja sodne takse bo začasno uveljavljena s prehodnimi določbami predlaganega zakona, kasneje pa vključena v besedilo Zakona

o sodnih taksah, tako da bo ta zakon za odmerjanje in plačevanje sodnih taks v postopku zaradi prekrška povzel opisana (prehodna) pravila.

S tako ureditvijo, ki bo zahtevala od prekrškovnih organov in sodišč manj dodatnega administriranja, bodo doseženi občutni prihranki in racionalizirano poslovanje pristojnih organov.

K 19. členu:

Besedna zveza »zakon, ki ureja prisilno izterjavo davkov« je v predlogu za spremembo drugega odstavka 201. člena zakona nadomeščena z besedno zvezo »zakon, ki ureja davčno izvršbo«, saj se že dalj časa namesto pojma prisilna izterjava uporablja pojem davčna izvršba.

Veljavni osmi odstavek ne določa, kateri organ opravi prodajo začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov (premičnin) iz petega odstavka istega člena v primeru, ko storilec tudi po pravnomočnosti odločbe ne plača izrečene globe, povzročene škode ali stroškov postopka. Po predlagani dopolnitvi zakona bo to prodajo opravil pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja davčno izvršbo. Prodaja se opravi na podlagi predhodnega obvestila pristojnega organa, da je odločba pravnomočna in izvršljiva in da so nastopili pogoji za prisilno izterjavo globe, povzročene škode, pridobljene premoženjske koristi ali stroškov postopka iz predmetov začasnega zavarovanja, ker te terjatve niso bile plačane. Pristojni organ iz predlagane dopolnitve je lahko prekrškovni organ, sodišče ali organ na katerega je po zakonu prešla terjatev v korist državnega proračuna (deseti odstavek 202. člena zakona), pri čemer bo v slednjem primeru obvestilo po naravi stvari lahko sestavni del predloga za prisilno izterjavo.

V praksi pristojni organi po izdaji sklepa o začasnem odvzemu predmetov (premičnin) in njegovi izvršitvi na začasno odvzeto premičnino večkrat pozabijo oziroma menijo, da je nosilec postopka, ki mora odločiti o nadaljnji usodi začasno odvzete premičnine (vrnitev, prodaja), sam davčni organ. Zato se z dopolnitvijo določbe osmega odstavka hkrati jasno opredeljuje tudi način sodelovanja teh organov pri zagotavljanju izvršitve odločbe glede plačila globe in drugih obveznosti storilca prekrška.

S predlaganim novim stavkom v devetem odstavku 201. člena zakona se glede na naravo predmeta zavarovanja in glede na pristojnost za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi vrednostnimi papirji in predmeti iz petega odstavka tega člena, ki jih upravlja davčni organ, določa smiselna uporaba zakona, ki ureja davčni postopek. Za hrambo in upravljanje z (drugimi) začasno odvzetimi listinami in (drugimi) predmeti iz petega odstavka pa se bodo še naprej smiselno uporabljajo določbe Zakona o kazenskem postopku o hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi, če s posebnim zakonom ni drugače določeno.

K 20. členu:

Predlagane so spremembe prvega odstavka, prvega stavka v tretjem odstavku in četrtega odstavka 202. člena Zakona o prekrških iz enakega razloga kot pri prejšnjem členu.

V primerih, ko sodišče oziroma prekrškovni organ vloži predlog za prisilno izterjavo po Zakonu o prekrških in se na pristojni davčni organ prenese tudi terjatev v korist državnega proračuna, ni več potrebno obveščanje prekrškovnega organa in sodišča o zaključku postopka prisilne izterjave. V teh primerih bosta prekrškovni organ in sodišče zaključila spis po vložitvi predloga za prisilno izterjavo. V prej navedenih primerih se v

korist državnega proračuna prenesejo globa in stroški postopka o prekršku. Ob tem je treba opozoriti na 548. člen Zakona o trgu finančnih instrumentov, ki določa, da se, ne glede na deseti odstavek 202. člena Zakona o prekrških, terjatev iz stroškov postopka:

1. izrečenih z odločbo agencije (Agencija za trg vrednostnih papirjev) o prekršku;
2. izrečenih s sodbo oziroma sklepom sodišča, če je zahteva za sodno varstvo zoper odločbo agencije o prekršku zavrnjena ali zavržena,
3. izrečenih s sodbo oziroma sklepom sodišča, če je pritožba zoper sodbo oziroma sklep sodišča iz prejšnje točke zavrnjena ali zavržena,

ne prenese v korist državnega proračuna, če agencija vloži predlog za prisilno izterjavo pri organu iz tretjega odstavka 548. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov. Gre torej za specialno ureditev (samo glede stroškov postopka) v posebnem zakonu za prekrškovni organ (agencijo), ki se financira v pretežni meri iz lastnih sredstev.

K 21. členu:

Predlog za dopolnitev 202.b člena z novim desetim in enajstim odstavkom izhaja iz načela humanosti in smotrnosti. Praksa kaže, da so v posameznih primerih podane okoliščine, zaradi katerih določitev uklonilnega zapora ali njegova izvršitev ne bi bila smotna in v skladu z njegovim namenom. V takih primerih bi sodišče, po predlagani dopolnitvi, lahko s sklepom odločilo, da se uklonilni zapor ne določi oziroma njegovo izvrševanje ustavi. Zoper sklep je dovoljena pritožba na višje sodišče, čeprav zanj praviloma ne bo pravnega interesa. Postopek izvrševanja se bo v opisanih primerih nadaljeval s prisilno izterjavo ali delom v splošno korist.

K 22. členu:

S predlogom za spremembo in dopolnitev 202.e člena ZP-1 se odpravljajo v praksi zaznane nejasnosti in pomanjkljivosti ureditve odloženega prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki je bila sprejeta v letu 2011 (novela ZP-1G), in so se pokazale po začetku njene uporabe. Hkrati se določba glede obveščanja o storitvi hujšega prekrška usklajuje s predlagano spremembo njegovega opisa v 23. členu zakona.

Za primere, ko se že po izdaji sklepa o odložitvi prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ugotovi, da je voznik pred izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja storil prekršek, za katerega so mu bile pravnomočno izrečene kazenske točke, predpisane v številu, zaradi katerega se po zakonu storilcu izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (gre za najhujše kršitve, ki imajo naravo »smrtnih grehov v cestnem prometu«), ima po predlagani določbi novega tretjega odstavka 202.e člena zakona sodišče možnost (ponovno) odločiti o preklicu že dovoljene odložitve. Taka izrečena sankcija namreč lahko pokaže, da spričo prekrška, za katerega sodišče v času odločanja sploh ni vedelo, ni pogojev za pozitivno prognozo glede nadaljnje udeležbe storilca v cestnem prometu oziroma, da je sprejeto odločitev treba najmanj ponovno preučiti. S predlaganim novim tretjim odstavkom 202.e člena se zato omogoča sprememba prvotne odločbe o odložitvi prenehanja smiselno na enak način, kot velja za preklic pogojne obsodbe zaradi prej storjenega kaznivega dejanja po 60. členu Kazenskega zakonika (KZ-1). Upoštevale bi se kazenske točke, ki so na podlagi pravnomočne odločitve izrečene v času od izdaje sklepa o odložitvi prenehanja do poteka preizkusne dobe. Za odločanje o preklicu bo sodišče lahko smiselno uporabilo tako merila kot postopek, ki je določen za izhodiščno odločitev po petem odstavku 202.d člena zakona in bo lahko na tej podlagi preklicalo odločitev izvršitve še eno leto po poteku preizkusne dobe. Sodišče odložitve ni dolžno preklicati. Če se za preklic ne bo odločilo, bo s sklepom odločilo, da se odložitev izvršitve ne preklicuje. Glede pritožbenega postopka se bodo smiselno uporabljale določbe drugega odstavka 202.e člena zakona.

Spremembe četrtega odstavka (v povezavi s predlaganim novim petim odstavkom in črtanjem zadnjega stavka v prvem odstavku) 202.e člena ima namen odpraviti dvome, do katerih prihaja pri razlagi te določbe v povezavi z določbo četrtega odstavka 207. člena ZP-1 glede obveščanja pristojnega sodišča o vpisih in glede izbrisa kazenskih točk, izrečenih storilcu, ki mu je pogojno odloženo prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Ni povsem jasno, kako organ, ki je pristojen za skupno evidenco, ravna v zvezi s kazenskimi točkami, izrečenimi storilcu, glede na (različen) čas storitve prekrška oziroma pravnomočnost odločbe, s katero so izrečene, glede na njihovo število, seštevke in možne pravne posledice. Tako stanje lahko v določenih primerih vodi celo do privilegiranja prav teh kršiteljev, ki so pod posebnim nadzorom sodišča, na način, da bi zaradi opustitve obveščanja pristojnega sodišča ali zaradi brisanja kazenskih točk lahko neomejeno kršili predpise o cestnem prometu, brez enakih posledic, ki sicer veljajo za vse druge voznike.

Jasno je treba določiti, da se za storilce, ki jim je prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja (pogojno) odloženo, ne more uporabljati določba četrtega odstavka 207. člena po kateri se »... z dnem vpisa sodbe oziroma sklepa o prekršku, s katerim je bilo izrečeno prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja ... izbrišejo vse do tedaj zbrane kazenske točke« in »iz evidence izbrišejo tudi vse kazenske točke, izrečene s sodbo oziroma sklepom sodišča ali odločbo prekrškovnega organa, ki so bile za prekršek, storjen v času veljavnosti vozniškega dovoljenja, izrečene po prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja ...«. Tem storilcem vozniško dovoljenje (dejansko) še velja, imajo pravico voziti in se jim s tem v zvezi lahko izrekajo kazenske točke v cestnem prometu tudi v številu, zaradi katerega ne pride do preklica pravice do vožnje.

S spremenjeno določbo četrtega in novo določbo petega odstavka 202.e člena se zato določajo obveznosti obveščanja pristojnega sodišča in se ustrezno prilagajajo učinki, ki jih ima na položaj, pravice in obveznosti storilca različno oziroma skupno število izrečenih kazenskih točk v cestnem prometu, izdanih med postopkom odložitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (oziroma med preizkusno dobo in po njej). Zaradi posebnega položaja takega voznika, ki mu je prenehanje sicer izrečeno, ni pa izvršeno, in zato lahko v preizkusni dobi (še) sodeluje v cestnem prometu, se morajo upoštevati vse izrečene kazenske točke, ne le tiste, ki ustrezajo merilu hujšega prekrška po drugem odstavku 23. člena zakona in zato vodijo do obveznega preklica odložitve.

Upoštevati je treba tudi kazenske točke, izrečene v manjšem številu od tri in pod izpolnjenimi pogoji preseženega mejnega števila kazenskih točk, (kot sicer velja za vse voznike) vozniku s pogojno odložitvijo odpraviti veljavnost vozniškega dovoljenja. Razlika je le v tem, da gre za voznika, ki mu je prenehanje veljavnosti že izrečeno, ni pa še izvršeno. Zato se v opisanem položaju ne izreče novo prenehanje, ampak se odložitev prekliče, kar vodi do enakih učinkov prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, kot pri vseh drugih voznikih. Navedena ureditev velja za celotni čas, za katerega velja pravna ureditev po 202.č do 202.f členu zakona, torej ne le do poteka preizkusne dobe, ampak do pravnomočnosti odločbe glede prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Ustrezno ukrepanje taka ureditev zagotavlja z izrecno prepovedjo izbrisa kazenskih točk do končne odločitve sodišča in z natančno določeno obveznostjo obveščanja sodišča o izrečenih kazenskih točkah oziroma njihovem seštevku zaradi pravočasnega sprejemanja ustreznih odločitev, ki bi jih izbris kazenskih točk pred zaključenim postopkom pogojne odložitve ali izbris vseh vpisanih točk po zaključenem postopku ne glede na njegov izid lahko onemogočil.

Po preteku obdobja, v katerem je še možno odločiti o preklicu odložitve (torej, ko sodišče po prvem odstavku 202.e člena izda sklep, da se izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši) se kazenske točke vozniku, ki je uspešno preстал preizkusno dobo, brišejo po splošnih določbah zakona, po preteku treh let od pravnomočnosti odločbe, s katero so bile izrečene in pod pogojem, da v tem času ne doseže števila točk, zaradi katerega se izreče prenehanje. Celotna vsebina tega dela ureditve, vključno z izbrisom, je po predlogu zakona prenesena v preoblikovani tretji (po predlogu četrti) in v novi peti odstavek, zato se hkrati predlaga črtanje zadnjega stavka v prvem odstavku 202.e člena zakona, ki navedeno problematiko sedaj ureja le deloma.

Da bi bili navedeni cilji doseženi bo organ, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, po predlagani ureditvi moral (v povezavi z drugim odstavkom 207. člena zakona) obvestiti pristojno sodišče, če bo storilec, kateremu odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja (še) ni bila preklicana, z manj kot tremi kazenskimi točkami, izrečenimi za prekrške, storjene v času preizkusne dobe, kasneje pa tudi s kazenskimi točkami, izrečenimi za prekrške, storjene po njenem poteku (torej z vsakokratnim seštevkom), dosegel število kazenskih točk, zaradi katerega se izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja. Glede storilca, ki mu bo veljavnost vozniškega dovoljenja prenehala zaradi preklica (bodisi zaradi storitve hujšega prekrška, ali pa zaradi prej storjenega najhujšega prekrška po predlaganem tretjem odstavku), pa bo opravljen izbris vseh kazenskih točk, v skladu s četrtem odstavkom 207. člena ZP-1

Hkrati se z dodatno obveznostjo obveščanja sodišča, ki je določena v drugi alineji četrtega odstavka predlaganega člena, preprečuje, da bi ostali brez posledic ali bili celo izbrisani vpisi kazenskih točk za najhujše kršitve, storjene v času pred izdajo sklepa o prenehanju, kot je že obrazloženo pri predlaganem novem tretjem odstavku 202.e člena.

Predlagatelj ugotavlja, da je v praksi deloma sporna razlaga tudi glede nekaterih drugih določb 202.č do 202.f člena zakona. Vendar so o teh vprašanjih v strokovnih objavah in okviru izobraževanja že pripravljene ustrezni odgovori in možne rešitve znotraj veljavnega zakonskega besedila, odprta pa je tudi pot za oblikovanje enotne prakse z odločbami višjih in vrhovnega sodišča. Zato se za hitre posege v zakon glede teh vprašanj še ni smiselno odločati.

K 23. členu:

Predlagana določba novega sedmega odstavka 214. člena zakona uvaja izključno pristojnost za odločanje na prvi stopnji v rednem sodnem postopku za prekrške (po obdolžilnem predlogu), ki so bili storjeni z motornim vozilom, ki je registrirano v drugi državi članici Evropske unije in ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec prekrška ali mu odločbe o prekršku ni bilo mogoče izdati in vročiti na kraju storitve prekrška, lastnik, imetnik ali drugače identificirana oseba, za katero obstaja sum, da je storilec prekrška, pa nima stalnega ali začasnega prebivališča na ozemlju Republike Slovenije. Postopek v teh zadevah je urejen v predlaganih novih 48.b do 48.č členih zakona.

Po predlogu zakona bi bilo za te zadeve izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju. Predlog je skladen z že doslej uveljavljeno specializacijo navedenega sodišča za obravnavanje zadev prometnih prekrškov z mednarodnim elementom. Tako je navedeno sodišče po določbah četrtega in šestega odstavka 214. člena zakona že pristojno za izdajo sklepa o prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na območju Republike Slovenije in za odločanje v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, ter za

izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije. Nove določbe, glede na udeležbo vozil in voznikov iz držav članic Evropske Unije, sodijo na isto vsebinsko področje, kar bo olajšalo delo sodišča tudi v navedenih, s postopkom o prekršku povezanih zadevah.

Glede pristojnosti za odločanje o zahtevah za sodo varstvo v opisanih zadevah, če jih torej na prvi stopnji v hitrem postopku obravnavajo prekrškovni organi (in ne sodišče), predlog ne predvideva prenosa na Okrajno sodišče v Celju, saj je pričakovati, da bodo take manj zahtevne zadeve, tako kot doslej, lahko brez večjih težav v zvezi s pravnim sredstvom reševala okrajna sodišča, pristojna po kraju storitve prekrška.

K 24. členu:

S predlagano določbo se v Zakon o prekrških dodaja nova Priloga, s katero se v skladu s členom 5. Direktive 2011/82/EU in predlaganim prvim odstavkom 48.c člena zakona določa vsebina predloge za pisno obvestilo o prekršku in obrazec za odgovor na obvestilo. Priloga bo objavljena skupaj z zakonom.

K 25. členu:

Zaradi upoštevanja določb novega Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/2010), se v prehodni določbi za imetnike voznških dovoljenj, ki so že zamenjali voznška dovoljenja v skladu z določbo 87. člena Zakona o voznikih določa posebna obveznost pristojnih organov glede vpisa podatkov o njihovih voznških dovoljenjih v uradne evidence, listine in spise.

Po predlagani določbi se v vse odločbe, javne listine in evidence, za katere je z zakonom ali drugim predpisom določeno, da se v zvezi s postopkom o prekršku vpisuje številka njihovega voznškega dovoljenja, navedba organa, ki je izdal voznško dovoljenje ter datuma izdaje voznškega dovoljenja, do uskladitve teh predpisov (torej tudi ZP-1) z zakonom, ki ureja voznike, voznikom, ki so že zamenjali voznška dovoljenja, namesto navedenih podatkov vpisuje številka vpisa voznškega dovoljenja v evidenco o voznških dovoljenjih, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za promet.

Nova identifikacijska povezava na nespremenljivo številko vpisa v evidenco, ne pa na številko (vsakokratnega) izdanega voznškega dovoljenja, zagotavlja enoznačno in natančno sledljivost vpisanih podatkov in njihov primerjavo s podatki v vsaki drugi obravnavani zadevi istega voznika. Zaradi postopnosti spreminjanja podatkov (zadnji rok je 30. april 2018) je primerna začasna ureditev v prehodni določbi, s kasnejšim prenosom v vse ustrezne zakonske člene.

K 26. členu:

Predlog prehodne določbe o odmeri sodnih taks je povezan s predlogi za spremembe in dopolnitve 56. in 138. člena zakona, v delu, v katerem se pri navedenih določbah predlaga dosledna navedba računov za plačilo (globe in) stroškov postopka in pojasnjuje potreba po taki ureditvi, tudi z vidika pravnega plačevanja sodnih taks, katerih višina ne bo več določena s posebnim nalogom za plačilo sodne takse po ZST-1.

S predlagano prehodno določbo tega člena se (v vsebinski povezavi z navedenimi določbami) v postopku o prekršku (v primerjavi z veljavnim) uvaja drugačen način določanja višine sodne takse, ki jo mora plačati tisti, ki mu je bila izrečena sankcija za prekršek (drugi odstavek 58. člena v zvezi s 144. členom ZP-1), oziroma, tisti, ki je vložil pravno sredstvo v postopku o prekršku, pa z odločbo organa druge stopnje (pristojnega sodišča o zahtevi za sodno varstvo v hitrem postopku, oziroma o pritožbi v

rednem sodnem postopku) ni bilo v celoti ali deloma odločeno v njegovo korist (drugi odstavek 58. člena v zvezi s 143. členom ZP-1). Višina takse, ki jo mora glede na izid postopka plačati storilec v hitrem postopku oziroma obdolženec v rednem sodnem postopku se ne bo več določala s posebnim plačilnim (taksnim) nalogom po pravnomočnosti postopka, ampak že v odločbi (oziroma s sodbo) o prekršku, s katero je izrečena sankcija, oziroma z odločbo, s katero je pravno sredstvo zoper tako odločbo zavrnjeno ali zavrženo. Obveznost plačila tako določene takse pa bo seveda, tako kot velja sedaj, nastopila šele po pravnomočnosti odločbe.

Pravica do pravnega sredstva zoper odmero s tem ne bo prikrajšana, saj bo na prvi stopnji odmerjena taksa lahko predmet preizkusa po zahtevi za sodno varstvo oziroma pritožbi, na drugi stopnji pa bo odmerjena z učinki pravnomočnosti. Način odmerjanja bo tako smiselno enak, kot je veljalo do novele ZP-1E in ZST-1, ko se je namesto sodne takse odmerjala povprečnina. Razlika, v smislu dodane vrednosti, ki je tudi podlaga za ohranitev instituta sodne takse namesto povprečnine, bo vnaprej (fiksno) določena višina takse, zaradi česar ne bo potrebno vrednotenje z vidika zapletenosti in trajanja postopka ter premoženjskih razmer storilca, kar je bil glavni razlog za nadomestitev povprečnine s sodno takso tudi v prekrškovnem postopku.

Zaradi prehoda na novo ureditev je nujno, da se začasno (do ustrezne spremembe določb ZST-1) spremenjeni način določanja višine sodne takse v postopku o prekršku predpiše s prehodnimi določbami tega predlaganega zakona. Začasna rešitev je natančneje oblikovana v tej prehodni določbi predloga zakona. Ne glede na določbe Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08 in 97/10; v nadaljevanju: ZST-1) se bodo po predlagani ureditvi sodne takse za redni sodni postopek o prekrških na vseh stopnjah odmerjale glede na izrečeno ali odpuščeno sankcijo za prekršek in sicer že pred pravnomočnostjo odločbe, s katero se sankcija za prekršek izreče oziroma odpusti. Prav tako se bodo pred pravnomočnim zaključkom postopka odmerjale tudi vse druge sodne takse, ki jih ZST-1 v okviru 8. dela taksne tarife določa za postopek o prekrških.

Navedene sodne takse se tako ne bodo več odmerjale s (posebnim) plačilnim nalogom iz 34. člena ZST-1, temveč bo organ, ki odloča v postopku o prekršku, odmero sodne takse opravil že v okviru odločbe, s katero bo odločil v tem postopku. Da bo taksni zavezanec lahko plačal sodno takso na podlagi takšne odmere, se predlaga, da bi bil odločbi oziroma sodbi, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa, priložen poseben poziv za plačilo, ki vsebuje med drugim tudi vse sestavine iz plačilnega naloga po 34. členu ZST-1. Te sestavine so 15-dnevni rok za plačilo, osebno ime in naslov zavezanca, za pravno osebo pa naziv in sedež, višina dolžne sodne takse, pravna podlaga za njeno odmero, številka računa za nakazilo, referenca in opozorilo glede posledic, če taksa ne bi bila plačana pravočasno. Na tak način bo zagotovljeno, da vsebina iz poziva ne bo obremenjevala vsebine odločbe oziroma sodbe.

Predlagana ureditev v ničemer ne posega v določbe ZST-1 kot systemskega zakona glede nastanka taksne obveznosti za sodne takse v postopku o prekrških. Tako kot sedaj, bo taksna obveznost za takso za postopek o prekrških nastala ob pravnomočnosti odločbe, s katero se izreče sankcija za prekršek ali se storilcu prekrška sankcija odpusti, v primeru, če storilec prekrška ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, pa takoj po izdaji odločbe o prekršku. Za pravna sredstva bo taksna obveznost tako, kot po veljavni ureditvi, nastala ob pravnomočnosti odločbe o pravnem sredstvu, prav tako pa ostajajo nespremenjene določbe glede nastanka taksne obveznosti za nekatere posebne takse v postopku o prekrških.

Namen predlagane ureditve je v odpravi plačilnih nalogov za plačilo sodnih taks v postopku o prekrških, ki zlasti za prekrškovne organe predstavljajo veliko administrativno obremenitev. Po veljavni ureditvi morajo namreč prekrškovni organi določati sodno takso tudi v primerih, ko odločanje o prekršku s prekrškovnega organa preide na sodišče. Tako morajo poleg postopka o prekršku dodatno izvajati še postopek odmere sodne takse, ki mu v veliko primerih sledi dvostopenjsko odločanje o vloženih pravnih sredstvih zoper plačilne naloge. Po predlagani ureditvi dodatnih postopkov v zvezi z odmero sodnih taks ne bo več, saj bo sodna taksa odmerjena že z odločbo, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa. Zoper takšno odmero sodne takse bo mogoče vlagati pravna sredstva po določbah ZP-1 (in ne po določbah ZST-1), instančni organ pa bo po potrebi z odločbo, s katero bo odločil v postopku o pravnem sredstvu, to odmero spremenil oziroma dopolnil z odmero sodne takse (tudi) za instančni postopek.

Zaradi jasne razmejitve sedanje in predlagane nove ureditve je v določbi o začetku uporabe zakona hkrati določeno, da se bodo nove določbe o sodnih taksah uporabljale v zadevah, v katerih še ni bila izdana odločba oziroma sodba na prvi stopnji. To pomeni, da se bo v zadevah, v katerih je odločba ali sodba o prekršku na prvi stopnji izdana pred začetkom uporabe predlaganega zakona, višina sodne takse določila po dosedanjih predpisih in na način, veljaven pred spremembo.

K 27. členu:

Ker bodo pred uveljavitvijo tega zakona določeni postopki o prekrških že začeti, je zaradi enake obravnave storilcev prekrškov, ki so v enakem (oziroma primerljivem) položaju, posebej opredeljeno, po katerih določbah bodo njihove kršitve obravnavane po njegovi uveljavitvi. Načeloma bodo ti storilci v zadevah, v katerih so se postopki o prekrških že začeli, obravnavani po dosedanji ureditvi (predlagani zadnji odstavek tega člena).

Kot izjema od tega načela, pa so v uvodnih odstavkih za različne procesne položaje v skladu z njihovo naravo in pomenom v postopku določena posebna pravila, ki omogočajo, da bodo nove določbe lahko čimprej uporabljene in da bodo tako dosegle načrtovane cilje glede učinkovitosti in ekonomičnosti postopka. Pri tem se glede materialnopravnih določb upošteva tudi načelo uporabe milejšega zakona.

K 28. členu:

Do predlaganega roka dveh mesecev po uveljavitvi zakona bo potrebno s spremembami in dopolnitvami zakona uskladiti podzakonske predpise, predvsem: Pravilnik o obliki in vsebini vpisnikov in pomožnih knjig pri prekrškovnih organih (Uradni list RS, št. 33/11), Uredbo o vrsti izobrazbe, strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (Uradni list RS, št. 42/04) in Sodni red, morebitne potrebne uskladitve pa opraviti tudi pri drugih predpisih. S tem bo zagotovljeno, da bodo neposredno po uveljavitvi predlaganega zakona pripravljene in objavljene tudi vse potrebne dopolnilne pravne podlage.

Ker bo uskladitev lahko formalno (z objavo predpisov) opravljena šele po uveljavitvi zakona, je v drugem odstavku predlaganega člena določeno, da se do uskladitve iz prejšnjega odstavka smiselno uporabljajo veljavni podzakonski predpisi.

K 29. členu:

V zadnjem členu je urejen začetek veljavnosti zakona. Zaradi nujnega predhodnega dodatnega izobraževanja uradnih oseb, ki zakon uporabljajo, ustrezne prilagoditve računalniških aplikacij pri prekrškovnih organih in sodiščih ter predvsem zaradi priprave

ustreznih spremenjenih obrazcev, ki jih v veliki meri izdelujejo zunanji izvajalci, bo zakon začel veljati tri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO:

Prekršek neznatnega pomena

6.a člen

Za prekršek neznatnega pomena šteje prekršek, ki je bil storjen v okoliščinah, ki ga delajo posebno lahkega in pri katerem ni nastala oziroma ne bo nastala škodljiva posledica.

Rok plačila globe

18. člen

(1) Če se izreče globa, se v odločbi oziroma sodbi o prekršku določi tudi rok, v katerem mora biti plačana. Ta rok ne sme biti krajši od osmih dni in ne daljši kot tri mesece.

(2) Če izrečena globa presega trikratni znesek najnižje globe iz prejšnjega člena, lahko storilec najpozneje do poteka roka za plačilo globe predlaga, da se globa plača v obrokih. V tem primeru se s sklepom določita način odplačevanja in rok plačila. Ta rok ne sme biti daljši kot eno leto. Zoper sklep o obročnem odplačevanju ni pritožbe.

(3) Če storilec zamudi s plačilom posameznega obroka za plačilo globe, z dnem zamude zapadejo v plačilo še neplačani obroki. Storilca je treba opozoriti na posledice zamude.

(4) Določila o roku za plačilo globe in o načinih prisilne izterjave veljajo tudi za stroške postopka.

Uklonilni zapor

19. člen

(1) Storilca, ki deloma ali v celoti ne plača globe v določenem roku, se prisili k plačilu tako, da se mu določi uklonilni zapor. O uklonilnem zaporu odloči sodišče.

(2) Uklonilni zapor se ne sme določiti, če je bil za prekršek izdan plačilni nalog ali če je bila globa izrečena mladoletnemu storilcu prekrška. Uklonilni zapor se ne sme določiti pred pravnomočnostjo sodbe oziroma odločbe o prekršku.

(3) Uklonilni zapor traja, dokler globa ni v celoti plačana, vendar najdlje 30 dni.

(4) Z izvršitvijo uklonilnega zapora ne preneha obveznost plačila globe.

(5) Storilec, ki zaradi premoženjskega stanja ali svojih močností za plačilo ne more plačati globe, lahko predlaga, da se plačilo globe nadomesti z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

(6) Obseg in vsebina nalog se določita na podlagi seznama, ki ga vodi sodišče, v trajanju najmanj 40 in največ 400 ur. Rok, v katerem morajo biti naloge opravljene, ne sme biti krajši od enega in ne daljši od treh mesecev.

(7) Če storilec opravi določene naloge v celoti, se uklonilni zapor ne izvrši in globa ne izterja.

Prepoved vožnje motornega vozila

23. člen

(1) Za prekršek zoper varnost cestnega prometa, s katerim je povzročena nevarnost za nastanek hude posledice oziroma z dejanjem nastane škodljiva posledica, se sme predpisati sankcija prepovedi vožnje motornega vozila določene vrste ali kategorije.

(2) Sodišče izreče sankcijo iz prejšnjega odstavka v trajanju od enega meseca do enega leta. Storilcu prekrška, ki je storil prekršek po tem, ko je že bil pravnomočno spoznan za odgovornega za prekršek, ki je po zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa opredeljen kot hujši prekršek (v nadaljnjem besedilu: hujši prekršek) in pod pogojem iz četrtega odstavka 26. člena tega zakona (v nadaljnjem besedilu: povratnik), se prepoved izreče v trajanju od treh mesecev do dveh let. Čas, ko je bila storilcu vzeta prostost, se ne všteva v čas trajanja te sankcije.

(3) Če je sankcija iz prvega odstavka tega člena izrečena osebi, ki ima tuje dovoljenje za vožnjo motornega vozila, obsega ta sankcija prepoved vožnje motornega vozila določene vrste na ozemlju Republike Slovenije.

(4) Sodišče sme storilcu, ki ni povratnik, sankcijo iz prvega odstavka tega člena odpustiti, če posledice dejanja, prejšnje življenje storilca, njegove osebne razmere, njegovo obnašanje po storjenem prekršku in druge posebne olajševalne okoliščine to utemeljujejo.

(5) Če je storilcu izrečena stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu v številu, ki ima za posledico prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, se ne more izreči oziroma izvršiti tudi stranska sankcija prepovedi vožnje motornega vozila.

Zastaranje izvršitve sankcije

44. člen

(1) Izrečene sankcije za prekršek se ne smejo začeti izvrševati, če pretečeta dve leti od dneva, ko je odločba, s katero je bila sankcija izrečena, postala pravnomočna.

(2) Zastaranje ne teče v času, ko se po zakonu sankcije ne morejo izvrševati.

(3) Zastaranje pretrga vsako dejanje organa, pristojnega za postopek o prekršku ali za izvršitev, ki meri na izvršitev sankcije. Po vsakem pretrganju začne teči zastaranje znova, vendar pa se sankcije ne smejo začeti izvrševati po preteku štirih let od dneva, ko je odločba, s katero je bila sankcija izrečena, postala pravnomočna.

Stroški postopka

47. člen

Stroški postopka so izdatki, ki nastanejo v postopku za prekršek ali zaradi njega, in izdatki, nastali v zvezi z zavarovanjem potrebnih dokazov in hrambo zaseženih in odvzetih predmetov pred uvedbo postopka.

Pristojnost in pooblastilo za postopek

49. člen

(1) Za določitev pristojnosti prekrškovnih organov in spore o pristojnosti med prekrškovnimi organi se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) Postopek pred prekrškovnim organom vodi in v njem odloča z zakonom ali podzakonskim aktom pooblaščen uradna oseba tega organa.

(3) Pooblaščen uradna oseba iz prejšnjega odstavka mora imeti za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga najmanj peto stopnjo izobrazbe, za izdajo odločbe o prekršku pa najmanj sedmo stopnjo izobrazbe. Imeti mora tudi opravljen preizkus znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil po tem zakonu in poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje. Vlada Republike Slovenije predpiše vrsto izobrazbe in program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku. Za poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje, se uradni osebi prizna opravljen preizkus znanja, določen v teh predpisih.

55.a člen

(1) Če prekrškovni organ hkrati obravnava prekrške, za katere je predpisana različna vrsta plačilnega naloga, mora s posebnim plačilnim nalogom (57.a in 57.b člen) odločiti tudi o prekrških, za katere se sicer izda plačilni nalog (57. člen).

(2) Če prekrškovni organ hkrati obravnava prekrške, za katere je predpisana različna vrsta odločbe, lahko z odločbo o prekršku (56. člen) odloči tudi o prekrških, za katere se sicer izda plačilni nalog.

(3) Prekrškovni organ, ki zoper istega kršitelja hkrati obravnava prekrške, o katerih se odloča po hitrem postopku, in prekrške, o katerih se odloča v rednem sodnem postopku, pri pristojnem sodišču vloži za vse prekrške enoten obdolžilni predlog:

- če je med storjenimi prekrški medsebojna zveza,
- če gre za kršitve predpisov z istega področja in
- če so podani isti dokazi.

(4) Prekrškovni organ mora v obdolžilnem predlogu obrazložiti pogoje iz prejšnjega odstavka tega člena. Če iz obdolžilnega predloga izhaja, da za posamezne prekrške niso podani pogoji za izvedbo enotnega postopka, sodišče v tem delu obdolžilni predlog zavrne in vrne zadevo v obravnavanje pristojnemu prekrškovnemu organu.

(5) Na podlagi obdolžilnega predloga iz tretjega odstavka tega člena se izvede enoten postopek in odloči z eno samo sodbo po pravilih, ki veljajo za redni sodni postopek. Sodišče, ki obravnava obdolžilni predlog ostane pristojno za vse prekrške, ne glede na potek in izid enotnega postopka.

(6) Za prekrške iz tretjega odstavka tega člena, o katerih se sicer odloča po hitrem postopku, se storilcu globa izreče po določbah, ki veljajo za hitri postopek (tretji odstavek 52. člena) in ima storilec pravico do polovičnega plačila izrečene globe ob smiselni uporabi pogojev, ki jih ta zakon določa za hitri postopek (56.a člen). Pouk o pravici do polovičnega plačila globe je del pouka o pravici do pritožbe.

(7) V primerih iz prejšnjih odstavkov se ne izda poseben sklep o združitvi postopka.

Pisna odločba

56. člen

(1) Pisna odločba o prekršku mora imeti uvod, izrek, obrazložitev, pravni pouk ter številko, datum, podpis pooblaščen uradne osebe in uradni pečat prekrškovnega organa, ki jo je izdal.

(2) Uvod odločbe o prekršku obsega naziv prekrškovnega organa, ki jo je izdal, osebno ime uradne osebe, ki je izdala odločbo o prekršku, osebno ime kršitelja in

morebitnega zagovornika, firmo oziroma ime in sedež odgovorne pravne osebe ter označbo prekrška, ki je predmet postopka.

(3) Izrek odločbe o prekršku mora obsegati: osebne podatke kršitelja (osebno ime, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa ime in sedež ter matično številko, če teh ni, pa podatke o kršitelju, ki so bili navedeni oziroma ugotovljeni v postopku), kratek opis dejanja, s katerim je storjen prekršek (kraj in čas storitve, način storitve, ter odločilne okoliščine) in izrek, da je kršitelj storil prekršek, pravno opredelitev prekrška z navedbo predpisa, ki določa prekršek s številčno označbo njegovega člena ter znesek globe in rok, v katerem jo je treba plačati, morebitne izrečene stranske sankcije, odločitev o odvzemu premoženjske koristi, ter o plačilu stroškov postopka in opozorila o pravici do plačila globe na obroke, o uklonilnem zaporu, če globa ne bo pravočasno plačana, oziroma da se bodo neplačana globa in stroški postopka prisilno izterjali, ter o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.

(4) V obrazložitvi odločbe o prekršku je treba kratko navesti izjavo kršitelja o dejanju ter dejstva in dokaze, na katere je prekrškovni organ oprl odločitev.

(5) Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vloži.

(6) Pisna odločba o prekršku se vroči kršitelju in drugim osebam, ki imajo pravico do zahteve za sodno varstvo.

Polovično plačilo izrečene globe

56.a člen

(1) Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo zoper odločbo o prekršku v roku iz 60. člena tega zakona, plača samo polovico izrečene globe, če jo plača v osmih dneh po pravnomočnosti odločbe. Pouk o tej pravici je del pouka o pravici do pravnega sredstva na odločbi.

(2) Določbe prejšnjega odstavka se ne uporabljajo v primeru odločbe o prekršku s področja varstva konkurence.

Plačilni nalog

57. člen

(1) Plačilni nalog se izda in vroči kršitelju takoj na kraju prekrška, če pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa prekršek osebno zazna ali ga ugotovi z uporabo ustreznih tehničnih sredstev ali naprav. Ob vročitvi plačilnega naloga se kršitelju hkrati predstavi storjeni prekršek in dokaze, kar se zaznamuje na plačilnem nalogu.

(2) Plačilni nalog, ki velja kot pisna odločba o prekršku, vsebuje: osebno ime in naslov, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, državljanstvo, stalno oziroma začasno prebivališče, za odgovorno osebo tudi zaposlitev, za pravno osebo pa ime in sedež ter matično številko, kraj in čas storitve prekrška, pravno opredelitev prekrška, znesek globe in rok za plačilo globe, številko računa za plačilo, opozorilo o pravici do plačila globe na obroke, lahko pa tudi druge podatke v skladu s predpisi. Plačilni nalog, izdan za prekrške zoper varnost cestnega prometa, mora vsebovati tudi število izrečenih kazenskih točk, navedbo vrste voznika, kategorijo vozila, s katerim je bil storjen prekršek, številko vozniškega dovoljenja, navedbo organa, ki je izdal vozniško dovoljenje, ter datum izdaje vozniškega dovoljenja. Pravni pouk obsega pouk o pravici do pravnega sredstva, roku in načinu vložitve ter navedbo prekrškovnega organa, pri katerem se pravno sredstvo vloži.

(3) Kršitelj lahko v osmih dneh od prejema plačilnega naloga vloži zahtevo za sodno varstvo.

(4) Kršitelj, ki ne vloži zahteve za sodno varstvo v roku iz prejšnjega odstavka, lahko v osmih dneh po pravnomočnosti plačilnega naloga plača polovico izrečene globe, sicer se izrečena globa prisilno izterja v celoti. Pouk o tej pravici je del pouka o pravici do pravnega sredstva na plačilnem nalogu.

(5) Če kršitelju plačilnega naloga ni mogoče izdati in vročiti takoj na kraju prekrška, se mu plačilni nalog vroči po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Hkrati s plačilnim nalogom se kršitelju vroči tudi kratek opis dejanskega stanja z navedbo dokazov, če ni ta že naveden v plačilnem nalogu. Če okoliščine to omogočajo, se kršitelju na kraju prekrška pusti tudi obvestilo o prekršku, ki vsebuje kraj in čas storitve ter pravno opredelitev prekrška.

(6) Zahteva za sodno varstvo se vloži pisno pri prekrškovnem organu, katerega pooblaščenca oseba je izdala plačilni nalog. Prekrškovni organ preizkusi zahtevo za sodno varstvo in odloči v skladu s 63. členom tega zakona. Če prekrškovni organ plačilnega naloga ne odpravi ali nadomesti z novim, pošlje pravočasno in dovoljeno zahtevo za sodno varstvo s plačilnim nalogom in opisom dejanskega stanja pristojnemu sodišču.

(7) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga, se ne plačajo stroški postopka.

(8) Če kršitelj ne plača globe v predpisanem roku in v znesku, določenem v plačilnem nalogu, in ne vloži zahteve za sodno varstvo, se pošlje plačilni nalog v izvršitev organu, ki je pristojen za izterjavo davkov, da globo prisilno izterja, brez predhodnega pisnega opomina. Enako ravna prekrškovni organ, če kršitelj ne plača globe in stroškov postopka po pravnomočnosti sklepa oziroma sodbe o zavrženju ali zavrnitvi zahteve za sodno varstvo zoper plačilni nalog ali sodbe, s katero je na podlagi zahteve za sodno varstvo spremenilo plačilni nalog.

(9) Kršitelj, ki bi se lahko z odhodom zaradi prebivanja v tujini izognil plačilu globe, mora plačati globo takoj na kraju prekrška. O plačani globi se izda potrdilo. Če kršitelj globe ne plača, pooblaščenca uradna oseba prekrškovnega organa izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje izvršitve po tem zakonu.

Posebni primeri plačilnega naloga

57.a člen

(1) Za kršitve s področja javnega reda in miru, varnosti cestnega prometa, vstopa in zapustitve države ter bivanja in prebivanja tujcev, nadzora državne meje in javnih zbiranj se izda in vroči kršitelju plačilni nalog takoj na kraju prekrška tudi, če niso podani pogoji za izdajo plačilnega naloga iz prvega odstavka 57. člena tega zakona, ampak pooblaščenca uradna oseba prekrškovnega organa prekršek ugotovi na podlagi zbranih obvestil in dokazov. Za plačilni nalog iz tega člena se uporabljajo določbe 57. člena tega zakona, kolikor v tem členu ni določeno drugače.

(2) Plačilni nalog iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi kratek opis dejanskega stanja z navedbo dokazov.

(3) V postopku, ki se konča z izdajo plačilnega naloga iz prvega odstavka tega člena, se plačajo stroški postopka, določeni v 47. in 143. členu tega zakona, razen potnih stroškov uradnih oseb in sodne takse.

(4) Zoper plačilni nalog iz prvega odstavka tega člena ni dovoljena zahteva za sodno varstvo, kršitelj pa ima pravico do ugovora v osmih dneh od vročitve plačilnega naloga. Na podlagi ugovora prekrškovni organ plačilni nalog odpravi in o ugovoru odloči z odločbo o prekršku ali postopek o prekršku ustavi, pri čemer ugovor šteje kot izjava v hitrem postopku o prekršku. Plačilni nalog vsebuje tudi pouk o dolžnosti plačila globe po določbah 57. člena tega zakona in o pravici do ugovora in načinu njegove vložitve, ter o tem, da mora kršitelj v ugovoru navesti vsa dejstva in dokaze v svojo korist, ker jih sicer v postopku ne bo več mogel uveljavljati.

(5) Če je plačilni nalog iz prvega odstavka tega člena prekrškovni organ izdal in vročil kršitelju potem, ko mu je na kraju prekrška omogočil, da se neposredno po storjenem prekršku osebno izjavi o prekršku (55. člen), se v plačilnem nalogu kratko navede izjava kršitelja o dejanju. Zoper tak plačilni nalog kršitelj nima pravice do ugovora, dovoljena pa je zahteva za sodno varstvo.

Odločanje sodišča

65. člen

(1) Sodišče s sodbo zavrne zahtevo kot neutemeljeno, če spozna, da ni podana nobena izmed uveljavljenih kršitev iz 62. člena tega zakona in tudi ne take kršitve, na katere pazi po uradni dolžnosti (62.a člen), ali če je bila kršitev v postopku z zahtevo za sodno varstvo že odpravljena.

(2) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in odpravi odločbo prekrškovnega organa, ali jo odpravi po uradni dolžnosti, če ugotovi, da ni odločil pristojni organ, ali če ugotovi, da je pri odločanju ali vodenju postopka sodelovala oseba, ki bi po zakonu morala biti izločena, ali je bila izločena.

(3) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in spremeni odločbo prekrškovnega organa, ali jo spremeni po uradni dolžnosti, če ugotovi, da so bila odločilna dejstva v izpodbijani odločbi o prekršku sicer pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi materialne določbe tega zakona ali predpisa, ki določa prekršek, spremeniti odločbo. Glede na stanje stvari sodišče tako ravna tudi, če izrek odločbe ni razumljiv ali je sam s seboj v nasprotju ali če odločba nima vseh predpisanih sestavin ali če se odločba opira na dokaz, na katerega se po določbah tega zakona ne more opirati, ali ki je bil pridobljen s kršitvijo z ustavo določenih človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

(4) Če sodišče spozna, da dejansko stanje ni popolno in pravilno ugotovljeno, ponovi ali dopolni dokazni postopek po pravilih rednega sodnega postopka.

(5) Če sodišče iz podatkov v spisu ugotovi dejstva, glede katerih se storilec v postopku pred prekrškovnim organom oziroma v zahtevi za sodno varstvo ni mogel izjaviti, obvesti o tem storilca, če dejstva izhajajo iz opisa dejanskega stanja, pa mu opis posreduje, hkrati pa storilca seznanj, kje in kdaj lahko pregleda spise zadeve, ga pouči po četrtem odstavku 114. člena tega zakona ter mu določi rok, v katerem lahko poda svoje navedbe, predloge in zahteve. Če se sodišče odloči, da bo ponovilo oziroma dopolnilo dokazni postopek, storilca o tem obvesti, in ga hkrati seznanj, da je lahko navzoč pri izvajanju dokazov in da ga bo povabilo k posameznim procesnim dejanjem, če bo to sodišču pisno predlagal v petih dneh po prejemu obvestila.

(6) Sodišče s sodbo zavrne zahtevo kot neutemeljeno, če po izvedenem dokaznem postopku ne ugotovi dejanskega stanja drugače kakor prekrškovni organ.

(7) Sodišče s sodbo ugotovi zahtevi in spremeni odločbo prekrškovnega organa, če je to potrebno, ker je po izvedenem dokaznem postopku dejansko stanje ugotovilo drugače kakor prekrškovni organ.

(8) Če sodišče po izvedenem dokaznem postopku spozna, da so bila odločilna dejstva v izpodbijani odločbi pravilno ugotovljena, da pa je treba glede na ugotovljeno dejansko stanje ob pravilni uporabi zakona oziroma za odpravo kršitev določb postopka drugače odločiti, ravna po določbah tretjega odstavka tega člena.

(9) Če sodišče ugotovi, da storilcu ni bila dana možnost podati izjavo o prekršku, ali če so bile kršene določbe o uporabi jezika v postopku o prekršku, sodišče najprej odpravi kršitev tako, da storilcu omogoči, da poda izjavo, oziroma mu omogoči uporabo jezika v postopku in nato odloči o zahtevi glede na stanje stvari.

(10) Če sodišče s sodbo odpravi sklep o zavrženju prepozne ali nedovoljene zahteve za sodno varstvo ali ugovora (57.a in 57.b člen), hkrati odloči tudi o zahtevi za sodno varstvo ali ugovoru.

(11) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za odločanje o zahtevah za sodno varstvo, vloženi zoper sklepe, zoper katere je dovoljena zahteva za sodno varstvo.

(12) Odločba o prekršku se ne sme spremeniti v škodo kršitelja.

(13) V postopku odločanja sodišča o zahtevi za sodno varstvo ima prekrškovni organ, ki je izdal izpodbijano odločbo, položaj predlagatelja v rednem sodnem postopku.

Odločanje in izdaja sodbe v skrajšanem postopku

129.a člen

(1) Če sodnik, ki vodi postopek o prekršku, na podlagi obdolžilnega predloga ter vsebine dokazov, ki so priloženi obdolžilnemu predlogu, spozna, da je obdolženec storil prekršek, lahko odloči brez zaslišanja obdolženca.

(2) V skrajšanem postopku se smejo za prekršek izreči globa oziroma opomin, ob globi pa tudi stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornih vozil in odvzema predmetov. Stranska sankcija kazenskih točk v cestnem prometu se ne sme izreči v številu, za katero se po določbah tretjega in četrtega odstavka 22. člena tega zakona izreče prenehanje veljavnosti vozniškega dovoljenja.

(3) Sodba, izdana v skrajšanem postopku, obsega sestavine iz 135. člena tega zakona. V obrazložitvi sodbe se navedejo le dokazi iz obdolžilnega predloga, katerih vsebina opravičuje odločanje po skrajšanem postopku, ter okoliščine, ki so bile upoštevane pri izbiri in odmeri sankcij.

(4) Obdolžencu se hkrati s sodbo, izdano v skrajšanem postopku, vroči tudi obdolžilni predlog.

(5) Proti sodbi, izdani v skrajšanem postopku, lahko vložijo obdolženec, njegov zakoniti zastopnik oziroma zagovornik ter predlagatelj postopka v osmih dneh od vročitve ugovor v korist obdolženca. Predlagatelj lahko vложи ugovor tudi v škodo obdolženca.

(6) Ugovor se vložijo pisno. Vsebovati mora le navedbo sodbe, izdane v skrajšanem postopku, in podpis vložnika. Obdolženec in predlagatelj postopka se lahko odpovesta

pravici do ugovora po prejemu sodbe, izdane v skrajšanem postopku, do konca roka za vložitev ugovora, vloženi ugovor pa lahko umakneta do izdaje sklepa o razveljavitvi sodbe, izdane v skrajšanem postopku. Odpovedi pravici do ugovora in umika ugovora ni mogoče preklicati.

(7) Obdolženec lahko ugovoru priloži pisni zagovor ali zahteva, da ga sodišče zasliši.

(8) Če je obdolženec zahteval, da ga sodišče zasliši, vendar na zaslišanje, na katero je bil pravilno povabljen, ni prišel, izostanka pa ni opravičil, odloči sodišče brez njegovega zaslišanja.

(9) V pouku o pravici do ugovora mora biti obdolženec poučen, da lahko hkrati z ugovorom poda pisni zagovor ali zahtevo, da ga sodišče zasliši in da bo v primeru, če ne bo podal pisnega zagovora niti zahteval zaslišanja, sodišče odločilo brez njegovega zaslišanja. Obdolženca je treba poučiti, da mora hkrati z ugovorom navesti vsa dejstva in dokaze v svojo korist, ker jih sicer v postopku ne bo več mogel uveljavljati.

(10) Prepozen ali nedovoljen ugovor s sklepom zavrže sodišče, ki je izdalo sodbo v skrajšanem postopku. Proti sklepu, s katerim se ugovor zavrže, je dovoljena pritožba.

(11) Če je bil ugovor vložen pravočasno, sodišče izvede redni sodni postopek in s sodbo zavrne ugovor kot neutemeljen, če po izvedenem rednem sodnem postopku spozna, da je obdolženec storil prekršek, opisan v izreku sodbe, izdane v skrajšanem postopku. Sicer pa sodišče s sodbo, s katero razveljavi sodbo, izdano v skrajšanem postopku, hkrati tudi odloči o prekršku.

(12) Če je bil zoper sodbo, izdano v skrajšanem postopku, vloženi ugovor le v obdolženčevo korist, nova sodba o prekršku ne sme biti v škodo obdolžencu glede pravne opredelitve prekrška in sankcije za prekršek.

(13) V skrajšanem postopku ni mogoče odločati, če je vložena zahteva za sodno varstvo.

Sodba, s katero se obdolženec spozna za odgovornega

138. člen

(1) S sodbo o prekršku, s katero se obdolženec spozna za odgovornega, se izreče:

– za kateri prekršek oziroma prekrške se obdolžencu izreka sankcija, dejanski stan prekrška in predpis o prekršku;

– sankcija, ki se izreče obdolžencu, oziroma odločitev, da se sankcija odpusti;

– sankcije za posamezne prekrške ter enotna sankcija, če gre za stek prekrškov;

– odločitev o odvzemu premoženjske koristi;

– odločitev o vštetju pridržanja in pripora;

– odločitev o stroških postopka;

– odločitev o premoženjskopravnem zahtevku.

(2) V sodbi o prekršku se določi rok, v katerem je treba plačati globo; navede se tudi opozorilo o uklonilnem zaporu, oziroma da se bo neplačana globa prisilno izterjala, o možnosti nadomestitve uklonilnega zapora oziroma plačila z opravo določenih nalog.

(3) Če je izrečen odvzem predmetov, je treba v sodbi o prekršku oziroma v sklepu iz tretjega odstavka prejšnjega člena tudi določiti, kako je treba ravnati z odvzetimi predmeti. Če odvzem predmetov ne obsega tistih predmetov, ki so bili zaseženi po 123. členu tega zakona, je treba v sodbi o prekršku odrediti, naj se ti predmeti vrnejo glede na okoliščine zadeve lastniku ali tistemu, ki so mu bili odvzeti.

Stroški postopka

143. člen

(1) Stroški postopka so:

1. izdatki za priče, izvedence, tolmače, ogleda ter hišne in osebne preiskave, zaseg in preiskavo elektronskih in z njimi povezanih naprav ter nosilcev elektronskih podatkov, zaseg in hrambo odvzetih predmetov;

2. izdatki za privedbo obdolženca;

3. potni stroški uradnih oseb;

4. izdatki za zdravljenje obdolženca, dokler je pridržan, in stroški poroda;

5. potni stroški obdolženca;

6. sodna taksa;

7. nagrada in potrebni izdatki zagovornika;

8. potrebni izdatki oškodovanca, njegovega zakonitega zastopnika in pooblaščenca.

(2) Stroški iz 1. do 4. točke prvega odstavka tega člena se v postopku o prekršku izplačujejo vnaprej iz sredstev organa, ki vodi postopek o prekršku, pozneje pa se izterjajo od tistega, ki jih je po 144. členu tega zakona dolžan plačati.

(3) Stroški za prevajanje v slovenski, italijanski ali madžarski jezik, ki nastanejo z uporabo določb zakona o pravici pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti do uporabe svojega jezika, se ne zaračunajo tistim, ki so po določbah tega zakona dolžni povrniti stroške postopka o prekršku.

(4) Stroški za prevajanje se ne zaračunajo obdolžencu, če ne razume ali ne govori jezika, v katerem teče postopek o prekršku.

Zavarovanje izvršitve

201. člen

(1) Če storilec ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, lahko organ za postopek o prekršku, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, obenem odloči, naj se odločba izvrši takoj ne glede na pritožbo, če spozna, da bi storilec lahko onemogočil njeno izvršitev. Če storilec globe ne plača, organ, ki je odločil o prekršku na prvi stopnji, izvede vse potrebne ukrepe za zavarovanje plačila v skladu s petim odstavkom tega člena.

(2) Če sodišče izreče izgon tujca iz države kot stransko sankcijo, se tujcu lahko ob pogojih iz prvega odstavka tega člena določi kraj, kjer mora prebivati do pravnomočnosti odločbe, vendar najdlje za čas 30 dni.

(3) Če prekrškovni organ oziroma sodišče odloči, da se odločba izvrši takoj, se zahteva za sodno varstvo oziroma pritožba pošlje pristojnemu sodišču najpozneje v štiriindvajsetih urah po poteku vseh rokov iz prvega odstavka 60. člena tega zakona in

prvega odstavka 151. člena tega zakona; pristojno sodišče mora izdati odločbo v 48 urah, potem ko je dobilo spis.

(4) Če je izrečena globa, lahko organ za postopek o prekršku ob pogojih iz prvega odstavka tega člena, če storilec globe takoj ne plača, določi, da se globa takoj prisilno izterja, pri tem pa se ne uporabljajo določbe tega zakona o nadomestitvi prisilne izterjave globe z opravo določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti.

(5) Če se je bati, da se bo storilec med postopkom o prekršku ali do izvršitve odločbe skrnil ali odšel neznan kam ali v tujino, lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče zaradi zavarovanja izvršitve odločbe s sklepom odloči, da se mu začasno vzamejo potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, vrednostni papirji, prevozna sredstva ali druge premičnine, ki jih ima pri sebi, ne glede na to, ali je njihov lastnik ali ne. Začasni odvzem lahko traja največ šest mesecev in se lahko s sklepom podaljša še za največ šest mesecev. Storilcu je treba takoj, najkasneje pa v treh urah, vročiti pisni sklep o začasnem odvzemu z navedbo razlogov za odvzem in s pravnim poukom.

(6) Pritožba zoper sklep iz prejšnjega odstavka ne zadrži njegove izvršitve. O pritožbi mora sodišče odločiti v 48 urah od prejema spisa.

(7) Sklep iz petega odstavka tega člena o začasnem odvzemu potne listine, vozniškega dovoljenja, dokumentov vozila, prevoznih listin ali drugih dokumentov, ki spremljajo blago izvrši pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa oziroma sodišče, ki ga je izdalo. Sklep o začasnem odvzemu vrednostnih papirjev ali premičnin iz prejšnjega odstavka izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, če ni s posebnim zakonom drugače določeno. Če organ, pristojen za izvršitev sklepa iz petega odstavka tega člena, pri izvrševanju naleti na upiranje ali ogrožanje, ali če to utemeljeno pričakuje, lahko zaprosi za pomoč policijo, ki v skladu s svojimi pristojnostmi in pooblastili zagotovi, da nemoteno izvrši ukrepe, določene s tem sklepom.

(8) Če se postopek z odločbo ustavi ali če storilec plača globo, ugotovljeno škodo, pridobljeno premoženjsko korist in stroške postopka, se začasno odvzete listine in predmeti iz petega odstavka tega člena vrnejo storilcu. Če storilec tudi po pravnomočnosti odločbe ne plača izrečene globe, povzročene škode ali stroškov postopka, se iz začasno odvzetih vrednostnih papirjev ali drugih predmetov iz petega odstavka tega člena poravnajo izrečena globa, ugotovljena škoda, pridobljena premoženjska korist in stroški postopka, presežek pa se vrne storilcu, začasno odvzeta potna listina, vozniško dovoljenje, dokumenti vozila, prevozne listine ali drugi dokumenti, ki spremljajo blago, pa se po pravnomočnosti odločbe pošljejo organu, ki jih je izdal.

(9) Za hrambo in upravljanje z začasno odvzetimi listinami in predmeti iz petega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona o kazenskem postopku o hrambi in upravljanju zaseženih predmetov in začasnem zavarovanju zahtevka za odvzem premoženjske koristi, če s posebnim zakonom ni drugače določeno.

(10) Zadeve o prekrških iz tega člena se obravnavajo prednostno.

Izvrševanje

202. člen

(1) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih z odločbo o prekršku prekrškovnega organa, in stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom sodišča, če je zahteva za sodno varstvo

zavrnjena ali zavržena, izvrši pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, na predlog prekrškovnega organa, ki je izdal odločbo o prekršku. Enako se izvrši globa, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, izrečena z odločbo prekrškovnega organa, ki jo je sodišče spremenilo na podlagi zahteve za sodno varstvo, ter stroški postopka, izrečeni s sodbo ali sklepom sodišča.

(2) Za izvrševanje drugih stranskih sankcij, izrečenih z odločbo o prekršku prekrškovnega organa, se uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, če zakon ne določa drugače.

(3) Predmete, odvzete v postopku o prekršku z odločbo prekrškovnega organa ali s sodbo sodišča, proda pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov, če z zakonom ni določeno drugače. Denar, ki se dobi s prodajo odvzetih predmetov, je prihodek države.

(4) Globo, odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska in plačilo stroškov postopka, izrečenih s sodbo oziroma sklepom, izvrši na predlog okrajnega sodišča pristojni davčni organ po določbah zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

(5) Vzgojne ukrepe, stranske sankcije kazenskih točk v cestnem prometu, prepovedi vožnje motornega vozila, izgona tujca iz države, odvzema predmetov, izločitve iz postopkov javnega naročanja in odvzem premoženjske koristi, ki so bili izrečeni s sodbo ali sklepom o prekršku, izvrši okrajno sodišče, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(6) Sklep o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, o določitvi uklonilnega zapora in o nadomestitvi globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti izvrši okrajno sodišče, ki je po tem zakonu pristojno za določitev uklonilnega zapora, po določbah zakona, ki ureja izvrševanje kazenskih sankcij, če z zakonom ni določeno drugače.

(7) Za osebe, ki prestajajo uklonilni zapor, se smiselno uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij o izvrševanju kazni zapora.

(8) Sodišče izda poziv za izvrševanje uklonilnega zapora potem, ko ugotovi, da je bil storilec odpuščen iz izvrševanja uklonilnega zapora, določenega s prej izdanim sklepom o določitvi uklonilnega zapora.

(9) Pristojni davčni organ je dolžan obvestiti prekrškovni organ in sodišče o zaključku postopka izvršitve na podlagi določb tega člena in zakona, ki ureja prisilno izterjavo davkov.

(10) Z dnem, ko sodišče oziroma prekrškovni organ vloži predlog za prisilno izterjavo po tem zakonu, se na organ, pristojen za prisilno izterjavo, prenese tudi terjatev v korist državnega proračuna.

(11) Globa, izrečena po prvem odstavku 12. člena tega zakona, se ne izvrši.

Postopek določitve uklonilnega zapora

202.b člen

(1) Uklonilni zapor se določi po uradni dolžnosti ali na predlog okrajnega sodišča, ki je odločalo o prekršku na prvi stopnji, ali na predlog prekrškovnega organa, če izrečena globa v določenem roku ni bila plačana.

(2) Uklonilni zapor se določi s sklepom. Zoper ta sklep je dovoljen pisni ugovor, ki ga lahko vložijo storilec, njegov zakoniti zastopnik oziroma zagovornik v osmih dneh od vročitve sklepa. Sodišče v sklepu o določitvi uklonilnega zapora storilca opozori, da lahko namesto ugovora zoper sklep poda predlog za nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti.

(3) O ugovoru zoper sklep iz prejšnjega odstavka oziroma predlogu za nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti odloča sodišče, ki je izdalo sklep o uklonilnem zaporu.

(4) Ugovor zoper sklep o določitvi uklonilnega zapora mora vsebovati navedbo sklepa, dejstev, s katerimi se utemeljuje, dokaze za ta dejstva (npr. potrdilo o plačani globi, potrdilo o premoženjskem stanju, lastniških deležih na nepremičnem ali premičnem premoženju, zadnjo odločbo davčnega organa o odmeri dohodnine, potrdilo o številu vzdrževanih družinskih članov ali dokazila o zdravstvenem stanju ter o drugih osebnih okoliščinah na strani storilca, ki kažejo na to, da določitev uklonilnega zapora ne bi bila v skladu z njegovim namenom) in podpis vlagatelja.

(5) Če storilec hkrati z ugovorom zoper sklep o določitvi uklonilnega zapora predlaga nadomestitev globe z opravo določene naloge v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti, sodišče najprej odloči o tem predlogu po določbah tega zakona o nadomestitvi globe z nalogami v splošno korist ali korist samoupravne lokalne skupnosti. Če storilec določeno nalogo v redu opravi, sodišče ugodi ugovoru in razveljavi sklep o določitvi uklonilnega zapora, sicer pa ugovor kot neutemeljen zavrne.

(6) Sodišče opravi poizvedbe o navedbah v ugovoru zaradi ugotovitve storilčevega premoženjskega stanja in možnosti za plačilo globe ali drugih dejstev, pomembnih za odločitev o ugovoru. Pri tem lahko zahteva tudi poročilo pristojnega centra za socialno delo o okolju in razmerah, v katerih storilec živi.

(7) Sodišče lahko na obrazložen predlog direktorja zavoda za prestajanje kazni zapora odloči, da se uklonilni zapor ne izvrši in se globa prisilno izterja, če osebne okoliščine na strani storilca kažejo na to, da izvršitev uklonilnega zapora ne bi bila v skladu z njegovim namenom. Sklep o neizvršitvi uklonilnega zapora se izda v 24 urah od prejema predloga. Zoper ta sklep ni dovoljena pritožba.

(8) Prepozen ali nedovoljen ugovor sodišče zavrže s sklepom, proti kateremu je dovoljena pritožba na višje sodišče. Višje sodišče mora odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

(9) Če je ugovor utemeljen, sodišče s sklepom razveljavi sklep o določitvi uklonilnega zapora. Če ugovor ni utemeljen, ga sodišče zavrne. Zoper sklep o ugoditvi ugovoru ni pritožbe, zoper sklep o zavrnitvi ugovora pa je dovoljena pritožba na višje sodišče. Višje sodišče mora odločiti v petnajstih dneh od prejema spisa.

Dokončna odločitev o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja

202.e člen

(1) Če sodišče ugotovi, da storilec v preizkusni dobi ni storil hujšega prekrška in da je izpolnil določene obveznosti, s sklepom odloči, da se izrečena sankcija prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja ne izvrši. Sklep sodišče izda po uradni dolžnosti po izteku enega leta od poteka preizkusne dobe. Zoper ta sklep ni pritožbe. Storilcu se v tem primeru iz skupne evidence kazenskih točk izbrišejo kazenske točke v skladu s četrtrim odstavkom 207. člena tega zakona.

(2) Sodišče s sklepom prekliče odložitev izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja, če storilec v preizkusni dobi stori hujši prekršek ali v rokih, ki jih določi sodišče, ne izpolnjuje vseh obveznosti iz sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja. Zoper sklep o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja lahko storilec vloži pritožbo v osmih dneh od dneva vročitve. O pritožbi odloči višje sodišče s sklepom, ki ga izda v 15 dneh od prejema spisa.

(3) Organ, ki vodi skupno evidenco kazenskih točk, po uradni dolžnosti obvesti pristojno sodišče o vpisu pravnomočne odločbe o hujšem prekršku voznika, ki mu je bilo odložena izvršitev prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja:

- če gre za hujši prekršek, ki je bil storjen v času preizkusne dobe in
- če je bila pravnomočna odločba izdana najpozneje v enem letu po poteku preizkusne dobe.

Posebna pristojnost

214. člen

(1) V postopku o prekršku v primerih kršitev davčnih, deviznih, carinskih, trošarinskih, drugih finančnih predpisov ter predpisov s področja integritete in preprečevanja korupcije je za vse zadeve iz pristojnosti okrajnih sodišč z območja posameznega okrožnega sodišča izključno krajevno pristojno tisto okrajno sodišče, ki ima sedež na sedežu okrožnega sodišča.

(2) Okrajno sodišče lahko v skladu z letnim razporedom dela opravlja obravnave ali druga dejanja v postopku tudi v krajih izven sedeža sodišča.

(3) Za določitev uklonilnega zapora in izvrševanje globe, izrečene s sodbo sodišča, je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Odvzem premoženjske koristi s plačilom denarnega zneska, redovno globo in stroške postopka izvrši sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Če se pristojnost ne da določiti ali če storilec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji. Za izvrševanje sankcij, izrečenih pravnim osebam s sodbo sodišča, je pristojno sodišče, ki je o prekršku odločilo na prvi stopnji.

(4) Za izdajo sklepa o prenehanju veljavnosti vozniškega dovoljenja, sklepa o odložitvi izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja in sklepa o preklicu odložitve izvršitve prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja je pristojno okrajno sodišče po stalnem ali začasnem prebivališču storilca. Za izdajo sklepa o prepovedi uporabe vozniškega dovoljenja na območju Republike Slovenije je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

(5) Za odločanje o zahtevah za sodno varstvo zoper odločbe prekrškovnih organov o prekrških s področja varstva konkurence in s področja javnega naročanja ter za odločanje o prekrških, pri katerih je predpisana stranska sankcija izločitve iz postopkov javnega naročanja, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Ljubljani.

(6) Za odločanje v zadevah priznavanja in izvrševanja odločb sodišč in drugih pristojnih organov v državah članicah Evropske unije, s katerimi so izrečene denarne sankcije za prekrške ali za druge kršitve predpisov, in za izvrševanje denarnih in drugih sankcij za prekrške, ki so jih izrekli pristojni organi v Republiki Sloveniji, v državah članicah Evropske unije, je izključno pristojno Okrajno sodišče v Celju.

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO SKRAJŠANEM
POSTOPKU**

/